



**HOTĂRÎRE**  
**privind aprobarea Programului Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene**

**nr. 1034 din 16.10.2000**

*Monitorul Oficial al R.Moldova nr.133-136/1142 din 26.10.2000*

\* \* \*

În scopul facilitării și accelerării transporturilor aeriene internaționale și evitării întârzierilor nejustificate ale aeronavelor, echipajelor, pasagerilor și mărfurilor, alinierii la standardele și practicile mondiale și europene în domeniul aviației civile, precum și întru executarea articolului 20 din Legea aviației civile nr.1237-XIII din 9 iulie 1997 (Monitorul Oficial, 1997, nr.69-70, art.581), articolului 22 al Convenției privind aviația civilă internațională, Chicago, 1944 și a recomandărilor Conferinței Europene a Aviației Civile (Doc. 30 - C.E.A.C.), Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Programul Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene, conform anexei nr. 1;

Componența nominală a Comitetului Național de Facilități Aeronautice, conform anexei nr. 2.

2. Se stabilește că în cazul eliberării din funcție a membrilor comitetului nominalizat, atribuțiile lor vor fi exercitate de către persoanele nou-confirmate în funcțiile respective, fără emiterea unei noi hotărâri de Guvern.

3. Administrația de Stat a Aviației Civile, în comun cu ministerele, departamentele, organele administrației publice locale și alte autorități competente, vor întreprinde măsuri pentru realizarea prevederilor Programului Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene.

**PRIM-MINISTRU  
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**Dumitru BRAGHIȘ**

**Contrasemnată:**

**Ministrul finanțelor**

**Mihail Manoli**

**Ministrul afacerilor interne**

**Vladimir Țurcan**

**Ministrul afacerilor externe**

**Nicolae Tăbăcaru**

**Ministrul justiției**

**Valeria Șterbeț**

**Chișinău, 16 octombrie 2000.**

**Nr.1034.**

Anexa nr.1  
la Hotărârea Guvernului  
Republicii Moldova nr. 1034  
din 16 octombrie 2000

**PROGRAMUL NAȚIONAL  
DE FACILITARE A TRANSPORTURILOR AERIENE**

**CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE**

1. Programul Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene (în continuare - Programul) reprezintă un ansamblu de măsuri menite să contribuie la instituirea unor proceduri și realizarea unor acțiuni în vederea simplificării formalităților în aviația civilă a Republicii Moldova, în conformitate cu cerințele documentelor Organizației Aviației Civile Internaționale și ale Conferinței Europene a Aviației Civile.

2. În ceea ce privește aplicarea măsurilor privind asigurarea securității aeronautice, se vor respecta prevederile Programului Național de Securitate Aeronautică.

3. Prezentul Program este elaborat în baza prevederilor art.37 al Convenției de la Chicago privind aviația civilă internațională, potrivit căruia în Republica Moldova trebuie să fie adoptate norme și proceduri interne armonizate cu cele internaționale cu privire la formalitățile vamale, de imigrare, de sănătate publică, fitosanitare și veterinară și în orice alte probleme ce țin de perfecționarea operativă a documentelor utilizate și garantarea serviciilor în domeniul traficului aerian.

4. Din aceleași considerente prezentul Program are la bază și art.22 al aceleiași Convenții, care face referire la faptul că Republica Moldova, în calitate de stat contractant la Convenția de la Chicago, trebuie să emită reglementări și proceduri specifice în scopul facilitării și accelerării navigației aeriene între teritoriul său și cel al altor state, cu scopul de a se evita întârzierile fără teme ale aeronavelor, echipajelor, pasagerilor și mărfurilor, respectând legislația națională cu privire la imigrări, vamă, sănătate publică, norme fitosanitare și veterinară.

5. Prezentul Program este menit să asigure aplicarea standardelor și normelor stabilite în anexa nr.9 la Convenția de la Chicago, Declarația politică a Conferinței Europene a Aviației Civile - Doc.30 - C.E.A.C., Legea aviației civile a Republicii Moldova, precum și în alte documente interne și internaționale din acest domeniu.

6. Prezentul Program este elaborat pentru facilitarea transportului aerian de pasageri și mărfuri prin reglementări și proceduri menite să asigure eficiența și regularitatea zborurilor.

7. Prezentul Program vizează aplicarea și menținerea pe teritoriul Republicii Moldova a tuturor standardelor internaționale referitoare la facilitățile aplicabile, în principal, operatorilor aerieni interni și străini, precum și aeroporturilor civile internaționale.

8. În sensul prezentului Program, noțiunile utilizate semnifică:

**administrarea riscului** (risk management) - aplicarea sistematică a procedurilor și practicii de administrare, care asigură organele de frontieră cu informația necesară cu privire la deplasarea persoanelor sau expeditorilor de cargou care prezintă un risc;

**admitere temporară** (temporary admission) - regim vamal în conformitate cu care unele bunuri pot fi introduse și utilizate pe teritoriul vamal cu suspendare parțială sau totală de la achitarea drepturilor de import și fără aplicarea măsurilor de politică economică; după expirarea termenului stabilit aceste bunuri trebuie să fie reexportate în stare neschimbată, cu excepția uzurii lor normale, sau să li se atribuie o altă destinație vamală aprobată de organul vamal;

**aeroport internațional** (international airport) - orice aeroport de pe teritoriul Republicii Moldova care este desemnat de către autoritățile corespunzătoare ca aeroport de intrare și ieșire pentru traficul aerian internațional, unde se îndeplinesc formalitățile de frontieră, vamale, sanitare, de carantină (la transportul animalelor și plantelor), de securitate aeronautică și orice alte proceduri similare;

**agent autorizat** (authorized agent) - persoană calificată, reprezentând un operator aerian și autorizată de către acesta pentru îndeplinirea, în numele acestuia, a tuturor formalităților cu privire la intrarea, ieșirea și procesarea aeronavei operatorului aerian respectiv, membrilor de echipaj, pasagerilor, cargoului, poștei, bagajelor și proviziilor de bord, și care include, atunci când legislația națională permite, o terță parte autorizată să deservească cargoul pe aeronavă;

**agent de cargou** (cargo agent) - orice organizație, întreprindere sau subdiviziune a acestora care activează pe aeroporturile internaționale în domeniul transportării cargoului pe calea aerului;

**agent de catering** (catering agent) - orice organizație, întreprindere sau subdiviziune a acestora care activează pe aeroporturile internaționale și asigură alimentația la bordul aeronavelor;

**agent de handling** (handling agent) - orice organizație, întreprindere sau subdiviziune a acestora care activează pe aeroporturile internaționale și asigură deservirea aeronavelor, pasagerilor, bagajului, cargoului și poștei;

**anexa nr.9 la Convenția de la Chicago** - document al Organizației Aviației Civile Internaționale, prezentat sub formă de anexă la Convenția de la Chicago (anexa nr.9 - Facilități), care stabilește standarde în domeniul simplificării formalităților în aviația civilă;

**anexa nr.17 la Convenția de la Chicago** - document al Organizației Aviației Civile Internaționale, prezentat sub formă de anexă la Convenția de la Chicago (anexa nr.17 - Securitatea), care stabilește standarde în domeniul securității aeronautice și protecției aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită;

**articole de masă și de salon** - articole de unică sau multiplă folosință, utilizate de către operatorul aerian în scopul deservirii pe durata zborului, în special pentru alimentarea și asigurarea confortului pasagerilor;

**autoritate vamală** (customs authorities) - autoritate publică împuternicită cu aplicarea reglementărilor vamale;

**autorități publice competente** (public authorities) - instituții publice sau persoane oficiale ale Republicii Moldova responsabile de aplicarea și respectarea actelor normative naționale care se referă la orice aspecte din prezentul Program;

**bagaje** (baggage) - bunuri care aparțin pasagerilor sau membrilor de echipaj și care sînt transportate la bordul unei aeronave în baza unei înțelegeri cu operatorul aerian;

**bagaje direcționate greșit** (mishandled baggage) - bagaje ale pasagerilor sau ale membrilor de echipaj separate de aceștia în mod involuntar sau din cauza unor inadvertențe;

**bagaje neidentificate** (unidentified baggage) - bagaje care sosesc la aeroport, cu sau fără etichete de înregistrare, și care nu sînt ridicate sau identificate de către pasageri;

**bagaje neînsoțite** (unaccompanied baggage) - bagaje transportate ca marfă, care se găsesc la bordul aceleiași aeronave sau ale unei aeronave, alta decît cea care transportă persoana căreia îi aparține acest bagaj;

**bagaje nereclamate** (unclaimed baggage) - bagaje care sosesc la aeroport și nu sînt ridicate ori reclamate de către pasageri;

**birou vamal și post vamal** (customs office) - unități ale autorității vamale în care pot fi îndeplinite, în totalitate sau în parte, formalitățile prevăzute de reglementările vamale;

**cargou** (cargo) - orice bunuri transportate la bordul aeronavei, altele decît poșta, proviziile de bord, bagajele însoțite sau direcționate greșit;

**comandantul aeronavei** (pilot-in-command) - pilot responsabil pentru operarea și siguranța aeronavei pe durata zborului;

**companie aeriană** (airline) - orice întreprindere de transport aerian care operează curse aeriene internaționale regulate sau propune servicii în acest domeniu;

**control al stupefiantelor** (narcotics control) - măsuri întreprinse pentru depistarea (controlul) transportării ilicite de stupefiante și substanțe psihotropice pe calea aerului;

**control de frontieră** (border control) - organizarea și asigurarea controlului documentelor persoanelor la trecerea frontierei, precum și evidența cetățenilor străini în scopul depistării și prevenirii trecerilor ilegale ale frontierei de stat și a oricăror altor încălcări ale reglementărilor privitoare la regimul frontierei de stat;

**control vamal** (customs control) - îndeplinirea de către organul vamal a operațiunilor de verificare a mărfurilor, a existenței și autenticității documentelor; examinarea evidențelor financiar-contabile; controlul mijloacelor de transport; controlul bagajelor și al altor mărfuri transportate; efectuarea de anchete și a altor acțiuni similare pentru a asigura respectarea reglementărilor vamale și altor norme aplicabile mărfurilor aflate sub supraveghere vamală;

**Convenția de la Chicago** (Chicago Convention) - Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, la care Republica Moldova a devenit parte în 1992 (Hotărârea Parlamentului nr.97-XIII din 12 mai 1994 “Privind aderarea Republicii Moldova la unele acte internaționale referitoare la aviația civilă internațională”);

**cursă directă** (through-flight) - cursă aeriană, identificată de către operatorul aerian prin folosirea aceluiași semn convențional pe tot parcursul zborului de la punctul de origine către punctul de destinație prin toate punctele intermediare;

**debarcare** (de la bordul aeronavei) (disembarkation) - părăsirea aeronavei, după aterizarea acesteia, de către toate persoanele, cu excepția membrilor de echipaj și a pasagerilor care continuă călătoria cu aceeași cursă de tranzit;

**declarant** - persoana care întocmește și depune declarația vamală în nume propriu sau persoana în al cărei nume este întocmită declarația vamală de către brokerul vamal sau intermediar;

**declarație generală** (general declaration) - document prezentat de către operatorii aerieni la cererea autorităților din Republica Moldova, la intrarea sau la ieșirea în/din Republica Moldova, care conține informația generală despre cursa internațională efectuată;

**declarație vamală** (customs declaration) - act unilateral, prin care o persoană manifestă, în modul și în formele stabilite de reglementările vamale, voința de a plasa mărfurile sub un regim vamal determinat;

**descărcare** (unloading) - îndepărtarea de la bordul unei aeronave a mărfurilor, poștei, bagajelor și proviziilor de bord după aterizarea acesteia;

**destinație vamală** (customs destination) - plasarea mărfurilor sub un regim vamal, introducerea lor într-o zonă liberă, magazin duty-free, reexportul lor de pe teritoriul vamal, distrugerea, abandonul lor în favoarea statului;

**dezinsecție** (desinsecting) - operație efectuată la bordul aeronavelor și în containerele transportate de acestea cu scopul luptei împotriva insectelor și nimicirii acestora;

**dispoziții referitoare la tranzitul direct** (direct transit arrangements) - dispoziții speciale aprobate de către autoritățile publice competente din Republica Moldova, în baza cărora aeronavele aflate în tranzit și care efectuează o escală de scurtă durată pe teritoriul Republicii Moldova pot să rămână sub supravegherea directă a acestor autorități;

**Doc.30 - C.E.A.C.** (ECAC Doc.30) - document al Conferinței Europene a Aviației Civile care stabilește politica acestei organizații în domeniul facilităților din aviația civilă;

**documente ale companiei aeriene și operatorului aerian** (airline and operators' documents) - scrisori de transport aerian, borderouri de expediție, documente emise în baza planului bancar de achitări reciproce și a planului de achitări reciproce al agentului, tichete pentru excedent de bagaje, bonuri pentru diverse servicii, rapoarte referitoare la deteriorări sau defecțiuni, etichete pentru mărfuri și bagaje, orare de zbor, devize de greutate și centraj destinate pentru a fi utilizate de către companiile aeriene și operatorii aerieni;

**drepturi de export** (export rights) - taxa pentru procedurile vamale, taxa pentru eliberarea autorizației, orice alte sume care se cuvin statului la exportul de mărfuri, încasate de organul vamal în conformitate cu legislația;

**drepturi de import** (import rights) - taxa vamală, taxa pentru procedurile vamale, taxa pe valoarea adăugată, accizele și orice alte sume care se cuvin statului la importul de mărfuri, încasate de organul vamal în conformitate cu legislația;

**echipament de bord** (aircraft equipment) - obiecte, inclusiv echipamentul pentru acordarea primului ajutor, de salvare și articole de masă și de salon, destinate pentru a fi utilizate la bordul aeronavei în timpul zborului, exceptând proviziile de bord și piesele de schimb;

**echipament de securitate** (security equipment) - instalații de natură specială, destinate pentru a fi utilizate individual sau ca părți componente ale unui sistem, cu scopul de a preveni sau depista actele de intervenție ilicită în aviația civilă;

**echipament la sol** (ground equipment) - instalații de natură specială, destinate pentru a fi utilizate la întreținerea tehnică, repararea și deservirea aeronavelor la sol, inclusiv echipamentul de testare și echipamentul de deservire a pasagerilor și încărcăturilor;

**echipament special de catering** (special catering equipment) - echipament destinat pentru păstrarea produselor alimentare și deservirea pasagerilor;

**îmbarcare** (embarkation) - procesul de urcare a persoanelor la bordul unei aeronave în vederea efectuării unui zbor, cu excepția membrilor de echipaj sau a pasagerilor care au fost îmbarcați la o escală precedentă a cursei directe respective;

**încărcare** (loading) - procesul de plasare la bordul unei aeronave, în vederea transportării pe calea aeriană cu o rută anumită, a cargoului, poștei, bagajelor și proviziilor de bord;

**manifest de cargou** (cargo manifest) - document prezentat de către companiile aeriene la cererea autorităților publice din Republica Moldova în cazul transportului cargoului pe calea aerului, care conține informația generală cu privire la transportul cargoului (operatorul aerian, însemnele naționale și de înmatriculare ale aeronavei, numărul cursei, data, punctul de încărcare, punctul de descărcare, genul cargoului);

**manifest de pasageri** (passenger manifest) - document prezentat de către companiile aeriene la cererea autorităților publice competente în cazul transportului de pasageri pe calea aerului, care conține informația generală cu privire la transportul respectiv (operatorul aerian, însemnele naționale și de înmatriculare ale aeronavei, numărul cursei, data, punctul de îmbarcare, punctul de debarcare, lista pasagerilor);

**mărfuri** (goods) - orice bun mobil: obiecte și alte valori, inclusiv valori valutare (valută străină și monedă națională în numerar, documente de plată și valori mobiliare exprimate în valută străină și monedă națională), gaze naturale, energie electrică, termică, alte tipuri de energie, precum și mijloace de transport, cu excepția mijloacelor de transport folosite pentru transportul internațional de pasageri și mărfuri, inclusiv containere și alte instalații de transport;

**mărfuri autohtone** (domestic goods) - mărfuri obținute cu respectarea condițiilor de origine prevăzute de legislația Republicii Moldova;

**mărfuri de origine străină** (foreign origin goods) - alte mărfuri decât mărfurile de origine autohtonă;

**membru al echipajului de zbor** (flight crew member) - membru de echipaj care deține licență și care este responsabil pentru operarea aeronavei pe parcursul timpului de zbor;

**membru de echipaj** (crew member) - persoană desemnată de către operatorul aerian pentru exercitarea unor atribuții la bordul aeronavei în timpul zborului acesteia;

**operator aerian** (air operator) - persoană fizică sau juridică angajată sau care își propune serviciile în operarea aeronavelor;

**operațiuni de aviație generală** (general aviation operations) - operarea aeronavei, alta decât pentru operațiuni de transport comercial sau operațiuni de lucru aerian;

**pașapoarte lizibile cu aparate** (machine readable passports) - pașapoarte care, conform standardelor internaționale, conțin informație ce poate fi citită numai cu ajutorul unor echipamente mecanice speciale;

**persoană cu mobilitate redusă** (person with disabilities) - orice persoană a cărei mobilitate în utilizarea transportului aerian este redusă ca urmare a unei incapacități fizice (senzoriale sau locomotore), deficiențe mintale, boli, vârstei sau oricărei alte cauze de incapacitate și a cărei situație necesită o atenție deosebită și o adaptare a serviciilor de deservire, oferite tuturor pasagerilor, la necesitățile acestei persoane;

**persoană expulzată** (deportee) - cetățean străin sau apatrid care, în baza hotărârii instanței de judecată, este îndepărtată silit de pe teritoriul Republicii Moldova;

**persoană inadmisibilă** (inadmissible person) - persoană căreia îi este interzis accesul pe teritoriul Republicii Moldova de către autoritățile acesteia;

**piese de schimb** (spare parts) - articole destinate instalării pe aeronavă în scopul reparării sau schimbului, inclusiv motoarele și elicele;

**plan de zbor** (flight plan) - informație specifică privind zborul planificat sau o porțiune a acestuia, prezentată serviciilor de trafic aerian;

**poștă** (mail) - corespondența și alte obiecte expediate de către serviciile poștale și destinate acestora în conformitate cu regulile Uniunii Poștale Mondiale;

**practică recomandată** (recommended practice) - o precizare pentru caracteristici fizice, performanțe, configurație, material, personal sau proceduri (formalități), aplicarea uniformă a căroră este recunoscută ca oportună pentru siguranța, regularitatea sau eficiența navigației aeriene;

**procesare** (clearance) - totalitatea acțiunilor întreprinse de către organele specializate de control din Republica Moldova în scopul efectuării controlului și formalităților vamale față de pasageri, echipaje, bagaje, cargou/marfă, poștă, aeronave;

**Program Național de Securitate Aeronautică** (National Aviation Security Programme) - act normativ al Republicii Moldova, elaborat în baza anexei nr.17 la Convenția de la Chicago, care stabilește standarde în domeniul securității aeronautice și protecției aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită;

**provizii de bord** (articole) (stores):

- provizii de bord (articole) care pot fi scoase - bunuri destinate pentru a fi comercializate pasagerilor și membrilor de echipaj cu scopul scoaterii lor în afara bordului aeronavei;

- provizii de bord (articole) consumabile - bunuri comercializate sau necomercializate, destinate pentru a fi consumate de către pasageri și membrii echipajului la bordul aeronavei, precum și bunurile necesare pentru exploatarea și deservirea tehnică a aeronavei, inclusiv carburanții și lubrifianții;

**reglementări vamale** (customs regulations) - dispoziții cuprinse în Codul vamal al Republicii Moldova, precum și în alte acte normative care reglementează domeniul vamal;

**standard** (standard) - o precizare pentru caracteristici fizice, performanțe, configurație, material, personal sau proceduri, aplicarea uniformă a căroră este obligatorie;

**stat de înmatriculare** (state of registry) - statul în registrul căruia este înregistrată aeronava;

**străin** (foreigner) - orice persoană care aparține unui stat străin sau care nu este cetățean al nici unui stat (apatrid) și nu este cetățean al Republicii Moldova;

**supraveghere vamală** (customs supervision) - acțiune întreprinsă de către autoritățile vamale pentru asigurarea respectării reglementărilor vamale în acest domeniu;

**transportator aerian** (air carrier) - orice întreprindere angajată în efectuarea transporturilor pe calea aerului sau care propune servicii în acest domeniu;

**vize lizibile cu aparate** (machine readable visas) - vize care, conform standardelor internaționale, conțin informație ce poate fi citită cu ajutorul unor echipamente mecanice speciale;

**zboruri pentru acordarea ajutorului** (relief flights) - zboruri efectuate în scopuri umanitare, prin intermediul căroră se transportă personal și provizii pentru acordarea ajutorului, cum ar fi produse alimentare, îmbrăcăminte, adăpost, medicamente și alte obiecte, pe parcursul sau după o situație excepțională și/sau catastrofă, și/sau care sînt utilizate pentru evacuarea persoanelor din zonele care prezintă pericol pentru viața și sănătatea acestora, ca urmare a unei atare situații excepționale și/sau catastrofe, în zone de securitate pe teritoriul aceluiași stat sau pe teritoriul altui stat care este dispus să primească aceste persoane;

**zonă de control vamal** (customs control area) - parte special stabilită și desemnată a teritoriului vamal al Republicii Moldova, creată în scopul efectuării controlului vamal în conformitate cu legislația Republicii Moldova;

**zonă de tranzit direct** (direct transit area) - zonă specială determinată în conexiune cu un aeroport internațional, aprobată de către autoritățile publice competente și aflată sub supravegherea directă a acestora și destinată pentru escale de scurtă durată și încărcarea aeronavelor care se află în tranzit prin teritoriul Republicii Moldova;

**zonă infectată** (în scopul protecției sănătății persoanelor) (infected area) - teritorii geografice de răspândire activă a bolilor transmisibile, transmise de către oameni și/sau animale, delimitate în conformitate cu rapoartele organelor autorizate locale sau naționale ale Republicii Moldova sau ale Organizației Mondiale a Sănătății;

**zonă liberă** (free zone) - parte a teritoriului vamal în care mărfurile străine sînt introduse și utilizate fără plata drepturilor de import și fără aplicarea măsurilor de politică economică, potrivit procedurii stabilite de prezentul cod și de alte acte normative, în cazul în care legislația nu prevede altfel, iar mărfurile autohtone sînt introduse și utilizate cu respectarea condițiilor stabilite pentru regimul vamal de export.

Aceste dispoziții completează și nu contravin definițiilor prezentate în alte reglementări.

9. În prezentul Program următoarele abrevieri semnifică:

**AIP Moldova** - Publicația de Informare Aeronautică a Republicii Moldova

**C.E.A.C.** - Conferința Europeană a Aviației Civile

**EDI** - Sistem de schimb electronic de date

**IATA** - Asociația Internațională a Transportatorilor Aerieni

**O.A.C.I.** - Organizația Aviației Civile Internaționale

**O.N.U.** - Organizația Națiunilor Unite

**UN/EDIFACT** - Sistem de Schimb Electronic de Date pentru Administrare, Comerț și Transport

10. Prevederile prezentului Program se aplică tuturor categoriilor de zboruri, cu excepția cazurilor în care anumite prevederi se referă numai la o singură categorie de zboruri și nu se aplică pentru alte categorii, precum și tuturor operatorilor aerieni, persoanelor fizice și juridice ce desfășoară activitate în domeniul aviației civile.

11. Autoritățile publice competente vor întreprinde acțiuni în vederea:

minimizării timpului necesar efectuării controlului de frontieră al persoanelor și aeronavelor și eliberării / procesării cargoului / mărfii;

reducerii la minimum a incomodităților cauzate de aplicarea cerințelor administrative și a celor legate de efectuarea controlului;

asigurării nivelului optim de siguranță și respectării legislației naționale.

12. Autoritățile publice competente corespunzătoare din Republica Moldova vor utiliza metoda de administrare a riscului la aplicarea procedurilor controlului de frontieră referitoare la eliberarea / procesarea mărfurilor.

13. Autoritățile publice competente vor elabora tehnologii informaționale eficiente în vederea eficientizării procedurilor pe aeroporturi, precum și vor elabora proceduri de prezentare a datelor pînă la sosirea aeronavei, în scopul asigurării eliberării / procesării rapide.

14. Prevederile prezentului Program nu limitează aplicarea legislației naționale a Republicii Moldova în ceea ce privește măsurile de securitate aeronautică sau alte măsuri de control necesare.

## CAPITOLUL II. ACTE NORMATIVE

15. Prezentul Program este elaborat în baza următoarelor acte normative internaționale:

Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944 (Hotărîrea Parlamentului nr.97-XIII din 12 mai 1994 "Privind aderarea Republicii Moldova la unele acte internaționale referitoare la aviația civilă internațională" (Monitor, 1994, nr.6, art.24);

Anexa nr.9 la Convenția privind aviația civilă internațională - Facilități;

Documentul 30 - C.E.A.C. - FAL-SEC privind Declarația politică a Conferinței Europene a Aviației Civile în domeniul facilităților aeronautice;

Rezoluțiile Asociației Internaționale a Transportatorilor Aerieni.

16. În scopul asigurării facilităților aeronautice, prezentul Program este elaborat în conformitate cu următoarele reglementări naționale:

Legea aviației civile;

Codul vamal;

Legea cu privire la tariful vamal;  
Legea privind frontiera de stat a Republicii Moldova;  
Legea cu privire la ieșirea și intrarea din/în Republica Moldova;  
Legea cu privire la migrațiune;  
Legea cu privire la carantina fitosanitară;  
Legea privind activitatea veterinară;  
Legea cu privire la poliție;  
Legea privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației;  
reglementări cu privire la activitatea consulară;  
reglementări în domeniul schimbului valutar.

### **CAPITOLUL III. SOSIREA ȘI PLECAREA AERONAVELOR**

17. Prezentul capitol stabilește condițiile oficiale pentru sosirea și plecarea, pe / de pe teritoriul Republicii Moldova a aeronavelor care execută zboruri internaționale, precum și pentru utilizarea de către aceste aeronave a aeroporturilor din Republica Moldova deschise traficului aerian internațional.

18. Republica Moldova întreprinde măsurile corespunzătoare de procesare a aeronavelor care sosesc din / pleacă în alt stat și le aplică astfel încât să nu permită întârzieri nejustificate.

19. La elaborarea procedurilor destinate procesării eficiente a aeronavelor care sosesc și pleacă, autoritățile publice competente din Republica Moldova, pe măsura necesității, vor lua în considerare aspectele întreprinderii acțiunilor de securitate aeronautică și controlul stupefiantelor.

20. La procesarea sosirii și plecării aeronavelor, autoritățile publice competente nu vor solicita prezentarea altor documente decât cele prevăzute de legislația în vigoare.

21. La perfectarea documentelor pentru aeronavele care sosesc sau pleacă, autoritățile publice competente nu vor solicita nici o viză și nu vor percepe nici o taxă.

22. Documentele pentru aeronavele care sosesc și pleacă sînt acceptate doar în cazurile în care sînt completate în limbile moldovenească, rusă sau engleză. În vederea facilitării procedurilor ce țin de documentele utilizate în transportul aerian internațional, se recomandă perfectarea acestora doar în limba engleză.

23. Luînd în considerare posibilitățile tehnice, documentele pentru aeronavele care sosesc și pleacă sînt acceptate în cazul în care sînt prezentate:

în formă electronică, prin transmiterea în sistemul informațional al organelor de stat autorizate;

pe blanchetă, prezentată sau transmisă prin intermediul mijloacelor electronice;

pe blanchetă, completată de mîină conform formatului indicat în anexa la prezentul Program.

24. În cazurile în care un anumit document este transmis de către operatorul aerian sau în numele acestuia și este recepționat de autoritățile publice competente în format electronic, organele autorizate respective nu vor solicita prezentarea documentului dat pe blanchetă.

25. Autoritățile publice competente nu vor solicita, de regulă, declarația generală, însă aceasta se va prezenta la solicitarea autorității vamale.

26. În cazurile în care autoritățile publice competente continuă să solicite prezentarea declarației generale, această cerință se va limita la prezentarea datelor, conținutul și forma cărora sînt indicate în anexa nr.1 la prezentul Program. Informația respectivă se acceptă pe blanchetă sau în format electronic.

27. În cazurile în care autoritățile publice competente solicită prezentarea declarației generale doar în scopul de confirmare, ele întreprind măsuri pentru ca cerința respectivă să fie îndeplinită prin aplicarea fie a semnăturii de mîină, fie a ștampilei pe o pagină a manifestului de cargou. O astfel de confirmare este semnată de către agentul autorizat sau de către comandantul aeronavei.



28. Autoritățile publice competente, de regulă, nu vor solicita prezentarea manifestului de pasageri. În cazurile în care se solicită prezentarea manifestului de pasageri, această cerință se va limita la prezentarea datelor, conținutul și forma cărora sînt indicate în anexa nr.2 la prezentul Program. Informația respectivă se acceptă pe blanchetă sau în format electronic.

29. În cazurile în care autoritățile publice competente vor solicita prezentarea manifestului de cargou pe blanchetă, acesta preia fie:

forma indicată în anexa nr.3 la prezentul Program, completată conform instrucțiunilor; fie

forma indicată în anexa nr.3 la prezentul Program, completată parțial, cu copiile tuturor scrisorilor de transport aerian pentru cargoul aflat la bordul aeronavei.

30. Autoritățile publice competente nu vor solicita prezentarea în formă scrisă a declarației pe proviziile de bord care rămîn la bordul aeronavei.

31. În ceea ce privește proviziile de bord încărcate sau descărcate de la bordul aeronavei, în lista proviziilor de bord urmează a fi incluse doar următoarele informații:

datele menționate în antetul manifestului de cargou;

numărul de unități pentru fiecare bun;

tipul fiecărui bun.

32. Autoritatea vamală este în drept să solicite lista bagajelor direcționate greșit, pentru a duce evidența strictă a returnării lor, cu scopul de a preveni orice tentativă de introducere ilicită în țară a substanțelor psihotrope, narcotice, explozibile, precum și a mărfurilor fără achitarea drepturilor de import.

33. Autoritățile publice competente nu vor solicita prezentarea oricărei alte declarații scrise pentru poștă decît a formei (formelor) specificate în documentele în vigoare ale Uniunii Poștale Mondiale.

34. La sosirea și înaintea plecării aeronavei, autoritățile publice competente nu vor solicita de la operatorul aerian prezentarea a mai mult de trei exemplare ale oricărui din documentele sus-menționate.

35. În cazul în care nu are loc îmbarcarea pasagerilor sau încărcarea cargoului, poștei, proviziilor de bord ori bagajelor la bordul aeronavei, sau nu se efectuează debarcarea pasagerilor ori descărcarea cargoului, poștei, proviziilor de bord sau bagajelor de pe aeronavă, documentul (documentele) corespunzător nu se va solicita, cu condiția că în declarația generală a fost efectuată înregistrarea necesară.

36. În cazul depistării unor erori în oricare din documentele sus-menționate, autoritățile publice competente vor oferi operatorului aerian sau agentului autorizat posibilitatea rectificării acestora sau vor efectua de sine stătător rectificările respective.

37. Operatorul aerian sau agentul autorizat nu va fi sancționat, dacă vor demonstra autorităților publice competente corespunzătoare că erorile depistate în documente nu sînt intenționate, au fost comise fără intenția de a minți și nu în urma unei neglijențe grave. Pedepsa, dacă este considerată necesară pentru evitarea repetării unor astfel de erori, este pe atît de severă, pe cît este necesar în acest scop.

38. Autoritățile publice competente instituie cerința cu privire la dezinsecția cu aerosol a salonului și cabinei echipajului aeronavelor cu pasagerii și membrii de echipaj la bord, în calitate de măsură ordinară, doar cu referire la cursele efectuate de o aeronavă cu punctele de decolare sau tranzit pe teritorii unde, după părerea lor, există condiții care ar putea afecta Republica Moldova, și anume sănătatea publică, gospodăriile agricole sau mediul ambiant.

39. Autoritățile publice competente care solicită efectuarea dezinsecției aeronavelor periodic revizuiesc și, pe măsura necesității, modifică cerințele respective, luînd în considerare toată informația privind transportarea insectelor pe teritoriul Republicii Moldova cu aeronavele.

40. În cazurile în care se solicită efectuarea dezinsecției, autoritățile publice competente aprobă sau recunosc doar acele metode și insecticide care sînt recomandate de Organizația Mondială a Sănătății.

Prevederea dată nu împiedică efectuarea testelor și verificărilor altor metode, în vederea aprobării finale de către Organizația Mondială a Sănătății.

41. Autoritățile publice competente vor face tot posibilul pentru ca procedurile de efectuare a dezinsecției să nu amenințe sănătatea pasagerilor și echipajului aeronavei și să nu constituie cauza unor incomodități considerabile.

42. Autoritățile publice competente vor prezenta, la solicitare, membrilor echipajului de zbor și pasagerilor, în expunere accesibilă, informația cu privire la reglementările naționale corespunzătoare, cauzele necesității efectuării dezinsecției aeronavelor și lipsa pericolului la realizarea acesteia în modul adecvat.

43. În cazul în care dezinsecția a fost efectuată în conformitate cu procedurile recomandate de Organizația Mondială a Sănătății, autoritățile publice competente recunosc confirmarea corespunzătoare în declarația generală, stipulată în anexa nr.1 la prezentul Program, sau în cazul dezinsecției reziduale - certificatul de dezinsecție după forma indicată în anexa nr.4.

44. În cazul efectuării dezinsecției în deplină corespundere cu prevederile pct.40 și prezentării sau transmiterii certificatului indicat în pct.43 autorităților publice competente, acestea din urmă, de regulă, recunosc un astfel de certificat și permit, fără întârziere, debarcarea pasagerilor și membrilor de echipaj.

45. Se va asigura ca insecticidele sau oricare alte substanțe, utilizate pentru dezinsecție, să nu aibă un efect negativ asupra elementelor de construcție ale aeronavei și asupra echipamentelor operaționale ale acesteia. Nu se vor utiliza compoziții și soluții chimice ușor inflamabile care pot afecta elementele de construcție ale aeronavei, în particular prin coroziune.

46. Autoritățile sanitaro-epidemiologice și sanitaro-veterinare din Republica Moldova vor defini genurile de animale și produse animaliere, la transportarea cărora pe calea aerului în Republica Moldova este necesară efectuarea dezinfectării aeronavei, cu excepția cazurilor în care aceste animale sau produse sînt transportate în containere autorizate, cu condiția că toate certificatele oficiale au fost emise de către autoritățile competente de ocrotire a sănătății. Cînd dezinfectarea aeronavei este necesară, se vor respecta următoarele condiții:

vor fi supuse prelucrării doar acele containere sau compartimente (secțiuni) ale aeronavei în care s-a transportat acest cargou;

dezinfectarea trebuie efectuată operativ;

pentru dezinfectarea aeronavei nu vor fi utilizate substanțe chimice ușor inflamabile sau soluții care pot deteriora elementele de structură ale aeronavei prin coroziune, precum și compoziții chimice care pot afecta sănătatea pasagerilor.

47. În cazul apariției necesității de a efectua dezinfectarea, din considerente ale protecției sănătății animalelor, se vor utiliza doar acele metode și soluții de dezinfectare care sînt recomandate de Biroul Internațional de Epizootie.

#### **CAPITOLUL IV. INTRAREA ȘI IEȘIREA PERSOANELOR ȘI BAGAJELOR ACESTORA**

48. Prezentul capitol stabilește reguli și proceduri oficiale pentru intrarea în, tranzitul prin și ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova a persoanelor care călătoresc pe calea aerului și a bagajelor acestora.

49. În scopul facilitării și accelerării procesării persoanelor care sosesc sau pleacă pe calea aerului, autoritățile publice competente adoptă reguli ale controlului de frontieră care corespund condițiilor transportului aerian și le aplică astfel încît să nu admită întârzieri excedentare.

50. În cazul elaborării procedurilor orientate spre aplicarea eficientă a măsurilor privind controlul de frontieră față de pasageri și echipaje, autoritățile publice competente țin cont, în caz de necesitate, de aspectele de aplicare a măsurilor de securitate aeronautică, măsurilor de asigurare a integrității hotarelor, măsurilor de control asupra stupefiantelor și controlul imigrării.

51. În cazul procesării intrării și ieșirii străinilor, autoritățile publice competente vor solicita doar prezentarea documentelor prevăzute de legislația în vigoare.

52. Autoritățile de frontieră din Republica Moldova nu vor solicita străinilor care călătoresc pe calea aerului și care dispun în temei legal de pașapoarte și vize valabile (după caz), alte acte, cu excepția actelor de identitate.

53. În cazul eliberării pașapoartelor, vizelor sau altor documente de călătorie, acestea vor fi eliberate de către autoritățile publice corespunzătoare din Republica Moldova în formă lizibilă cu aparate, indicată în documentul Doc.9303 O.A.C.I. “Documente de călătorie lizibile cu aparate”.

54. În cazul eliberării pașapoartelor care nu sînt lizibile cu aparate, autoritățile publice competente vor asigura corespunderea datelor despre persoane și eliberarea documentului, precum și formatului paginii cu cerințele tehnice față de “zona vizuală”, indicate în partea 1 “Pașaport lizibil cu aparate” din documentul 9303. “Zona lizibilă cu aparate” este completată, de exemplu, prin fraza “prezentul pașaport nu este lizibil cu aparate” sau prin alte date care ar împiedica notarea trișată a semnelor lizibile cu aparate.

55. Autoritățile publice competente care utilizează codul de bare sau alte tehnologii facultative lizibile cu aparate pentru reflectarea în pașaport a datelor despre persoană prevăd posibilitatea de a debloca datele codificate ale titularului documentului, la solicitarea acestuia.

56. În cazul în care la intrarea pe teritoriul Republicii Moldova străinii trebuie să prezinte viză de intrare, autoritățile publice competente vor elibera asemenea vize în baza legislației Republicii Moldova, ținîndu-se cont de principiul reciprocității.

57. Autoritățile publice competente responsabile de eliberarea vizelor vor stabili proceduri simple și transparente de obținere a vizelor pentru străini, vor asigura ca cererile de acordare a unor astfel de vize să fie examinate într-un termen cît mai scurt posibil.

58. Perioada de valabilitate a vizei și termenul de ședere pe teritoriul Republicii Moldova sînt stabilite de legislația națională și contractele internaționale la care Republica Moldova este parte.

59. În situații excepționale, cînd un străin, din cauza unor condiții de forță majoră, a sosit cu aeronava pe aeroportul internațional, autoritățile publice competente vor întreprinde toate măsurile necesare pentru autorizarea trecerii frontierei în baza legislației în vigoare.

60. În situațiile în care este solicitat documentul de vaccinare împotriva bolii convenționale, autoritățile publice competente vor recunoaște certificatul internațional de vaccinare și revaccinare, conform formei stabilite de Organizația Mondială a Sănătății și menționate în Regulile internaționale pentru sănătate.

61. Examinării medicale trebuie supuși doar acei pasageri care, în conformitate cu Regulile internaționale pentru sănătate, sosesc pe calea aerului din regiunea în care au fost răspîndite boli infecțioase și la care aceste boli se pot afla în perioadă de incubație.

62. Personalului navigant și pasagerilor li se va putea solicita completarea unei fișe- chestionar impuse de protecția antipaludică pe teritoriul Republicii Moldova.

63. Controlul sanitar-veterinar se efectuează de către Serviciul veterinar de stat în scopul prevenirii pătrunderii pe teritoriul statului a produselor de origine animală, animalelor și păsărilor care pot fi surse de contaminare pentru om și animale.

64. Avizul de intrare în sau ieșire din țară se acordă în condițiile prevăzute de legislația sanitaro-epidemiologică a Republicii Moldova, precum și în baza convențiilor internaționale din domeniu la care Republica Moldova este parte.

65. Autoritățile publice competente, în colaborare cu operatorii aerieni și organele competente aeroportuare, vor tinde să asigure procesarea într-un interval de timp ce nu depășește 60 de minute după debarcare de la bordul aeronavei și timpul de sosire conform orarului.

66. Cu excepția situațiilor speciale, autoritățile publice competente nu vor solicita pasagerilor sau membrilor echipajului de zbor prezentarea pașapoartelor, documentelor de călătorie sau altor acte de identitate pînă ce aceștia nu vor sosi la punctul de control al pașapoartelor.

67. În vederea accelerării verificărilor, autoritățile publice competente, în colaborare cu administrația aeroporturilor, vor utiliza sistemul controlului de imigrație sau alte metode de separare în acele aeroporturi în care este justificat traficul de pasageri.

68. În cazul în care este oportun, autoritățile publice competente vor implementa sistemul de informare prealabilă despre pasageri, care prevede colectarea unor date detaliate din pașaport sau vize pînă la decolare, transmiterea acestor date prin intermediul mijloacelor electronice

organelor competente și efectuarea analizei datelor respective, în scopul administrării riscului pînă la sosire întru accelerarea procesării. În scopul reducerii timpului de înregistrare vor fi utilizate instalații lizibile cu aparate, informația recepționată fiind inclusă în documentele de călătorie lizibile cu aparate. În cazul determinării informației transmise pentru identificarea pasagerilor, autoritățile publice competente din Republica Moldova solicită prezentarea doar a informației indicate în zona lizibilă cu aparate a pașapoartelor și vizelor care corespund cerințelor tehnice, care se conțin în Doc.9303 “Documente de călătorie lizibile cu aparate”. Se va asigura ca toată informația solicitată să corespundă cerințelor tehnice față de formatul de comunicare UN/EDIFACT PAXLIST.

69. Cu excepția unor situații speciale, autoritățile publice competente asigură ca actele de identitate ale pasagerilor să fie controlate la sosire și plecare doar o singură dată.

70. Membrii echipajului și pasagerii sînt în drept să introducă și să scoată mărfuri în baza Legii cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice.

71. Autoritățile publice competente asigură aplicarea sistemului cu “două culoare” sau alt proces selectiv de control vamal și de carantină, ținîndu-se cont de cerințele de administrare a riscului care corespund condițiilor și volumului transportului în fiecare aeroport concret (anexa nr.10).

72. În cazul în care autoritățile publice competente eliberează vize pentru un număr limitat de intrări, acestea fac însemnările corespunzătoare, clar și nediscriminatoriu, despre fiecare caz concret de utilizare a vizei, pentru ca deținătorul acesteia, orice operator aerian și, în cazul în care va fi necesar, organele competente de stat să poată stabili valabilitatea ei fără utilizarea unor mijloace speciale.

73. După prezentarea personală de către pasageri și membrii echipajului a pașapoartelor și altor documente oficiale de călătorie, persoanele oficiale vor restitui documentele imediat după ce au efectuat controlul, cu excepția unor anumite cazuri speciale.

74. Autoritățile publice competente trebuie să asigure că, în cazul unui zbor internațional cu două sau mai multe escale în aeroporturile internaționale de pe teritoriul Republicii Moldova, pasagerului și bagajului său să nu i se pretindă îndeplinirea formalităților stabilite ale controlului de frontieră decît pe un singur aeroport, cu condiția că pasagerul nu va părăsi zona de tranzit direct. În acest sens, se va asigura că formalitățile respective să fie efectuate pe aeroportul de plecare al pasagerului pentru ruta corespunzătoare, cu excepția unor situații speciale, stabilite de către autoritățile publice competente.

75. În cazul în care este posibil, autoritățile publice competente vor crea zone de tranzit direct sau printr-o oarecare altă modalitate, vor crea condiții pentru ca membrii echipajului, pasagerii și bagajul acestora, care pleacă din același aeroport cu aceeași sau cu altă rută în țară terță, să se poată afla temporar în aeroportul de sosire fără efectuarea formalităților controlului de frontieră, solicitate la intrarea în statul de tranzit.

76. Autoritățile publice competente, de regulă, cer îndeplinirea formalităților de viză pentru persoanele care sosesc și pleacă cu aceeași aeronavă sau care se transferă de pe o aeronavă de cursă internațională pe o altă aeronavă de cursă internațională (transfer fără părăsirea aeroportului).

77. Autoritățile publice competente vor solicita prezentarea vizelor de tranzit ca măsură în tratarea problemelor privind persoanele inadmisibile și vor acorda o atenție deosebită față de cerințele privind vizele de tranzit.

78. Persoanele aflate în trecere prin teritoriul Republicii Moldova fără să dispună de viză de tranzit, care, din cauze de forță majoră, nu mai pot continua călătoria cu aeronava, vor putea obține dreptul de tranzit prin teritoriul Republicii Moldova cu alte mijloace de transport, pe baza unei vize de tranzit sau, după caz, a unei vize turistice acordate în punctul de trecere a frontierei pe aeroport.

79. Autoritățile publice competente vor întreprinde măsuri pentru a permite ieșirea din aeroport, în scopul cazării, a pasagerilor care s-au reținut în legătură cu anularea sau amânarea rutei.

80. Autoritățile publice competente nu vor solicita străinilor prezentarea certificatelor sau altor documente care atestă achitarea impozitelor.

81. Nu se va impune operatorilor aerieni responsabilitatea în legătură cu neachitarea de către pasageri a impozitelor pe venit.

82. Autoritățile publice competente, în colaborare cu operatorii aerieni și conducerea aeroporturilor, vor ține ca în cazul serviciilor de transport aerian internațional timpul total necesar pentru efectuarea formalităților solicitate, referitoare la zbor, să nu depășească 60 minute pentru toți pasagerii, care urmează să treacă controlul, și care este calculat din momentul în care pasagerii se prezintă la primul punct de procesare pe aeroport (de exemplu, ghișeul pentru înregistrarea companiei aeriene, punctul de control în scopul asigurării securității sau oricare alt punct determinat în funcție de procedurile stabilite pe un aeroport concret).

Formalitățile solicitate referitoare la plecare efectuate pe parcurs de 60 de minute includ înregistrarea de către companiile aeriene, întreprinderea măsurilor de securitate aeronautică și, acolo unde este aplicabil, perceperea taxelor aeroportuare și altor taxe și controlul de frontieră la plecare, precum controlul de pașapoarte, controlul de carantină și controlul vamal.

83. La efectuarea controlului documentelor de călătorie și bagajelor pasagerilor care pleacă, autoritățile publice competente sînt în drept, în colaborare cu administrația aeroporturilor, să utilizeze sistemul de control cu “două culoare” sau alte metode de separare a pasagerilor, în vederea accelerării controalelor.

84. Autoritățile publice competente sînt în drept să aplice sistemul cu “două culoare” expus în pct.77 la prezentul Program, în partea ce ține de pasagerii care pleacă (un culoar pentru pasagerii care declară ceva și altul pentru pasagerii care nu au nimic de declarat).

Autoritățile publice competente vor solicita prezentarea declarației la decolare doar pasagerilor care declară ceva.

Pasagerii care nu declară nimic vor fi admiși fără efectuarea controlului, însă autoritățile vamale își rezervă dreptul de a verifica selectiv persoanele care nu declară nimic.

85. Autoritățile publice competente nu vor solicita, de regulă, prezentarea bagajului pasagerilor care pleacă pentru verificare în cadrul controlului de frontieră.

86. Autoritățile publice competente vor contribui la trimiterea bagajelor direcționate greșit în locul aflării proprietarului și nu vor impune operatorilor aerieni responsabilitatea pentru plata penalităților, amenzilor, taxelor și impozitelor vamale în legătură cu bagajele direcționate greșit.

87. Autoritățile publice competente vor permite transmiterea directă a bagajelor direcționate în același aeroport de la o rută internațională la alta fără control, cu excepția cazurilor condiționate de măsurile securității aeronautice sau alte măsuri de control necesare. În cazurile în care transmiterea directă nu este posibilă, se vor întreprinde măsuri pentru păstrarea temporară a acestor bagaje sub supraveghere strictă în locul corespunzător.

88. Autoritățile publice competente vor permite operatorilor aerieni să prezinte, în numele pasagerilor și membrilor echipajului de zbor, bagajele neidentificate, nesolicitate sau direcționate greșit, pentru efectuarea procesării în punctul de destinație corespunzător în numele proprietarului și de a le restitui proprietarului.

89. Cu condiția respectării măsurilor corespunzătoare de securitate, autoritățile publice competente vor facilita formalitățile vamale privind bagajele neidentificate sau bagajele nereclamate și restituirea acestora operatorului aerian. În baza condițiilor stabilite de către organele competente, operatorului aerian i se poate permite să deschidă aceste bagaje pentru a stabili proprietarul.

90. Operatorul aerian este eliberat de responsabilitatea pentru păstrarea bagajului care n-a fost procesat de organele competente și pentru achitarea drepturilor de import aplicate față de bagajul în cauză, în cazul în care bagajul este pus la dispoziția organelor vamale și se află sub controlul exclusiv al acestora.

91. Controlul membrilor echipajului de zbor și a bagajului acestora, la sosire sau plecare, dacă este necesar, se va efectua într-un timp cât mai scurt posibil.

92. Administrația de Stat a Aviației Civile eliberează legitimații de membru al echipajului pentru personalul navigant al operatorilor aerieni din Republica Moldova, valabile pentru toată perioada de angajare în calitate de membru al echipajului de zbor, și va crea condiții corespunzătoare pentru emiterea fără rețineri a acestor legitimații.

Legitimația de membru al echipajului este elaborată în formă de cartelă și este destinată pentru a fi utilizată în calitate de document care atestă identitatea membrului echipajului de zbor, precum și a însoțitorului de bord, iar certificatul membrului echipajului de zbor va confirma calificarea profesională a echipajului de zbor.

Legitimația de membru al echipajului se va elabora în conformitate cu modelul prezentat în anexa nr.6 la prezentul Program.

93. În cazul în care membrii echipajului de zbor și însoțitorii de bord angajați în companiile aeriene, care dispun de legitimații de membru al echipajului, la îmbarcare sau debarcare, rămân în aeroportul din Republica Moldova pe care a aterizat aeronava sau în limita orașelor situate în vecinătatea acestui aeroport și pleacă cu aceeași aeronavă sau cu următoarea cursă regulată a aeronavei respective, autoritățile publice competente din Republica Moldova vor recunoaște aceste legitimații de membru al echipajului ca documente care acordă dreptul de acces provizoriu (până la 3 trei zile) pe teritoriul Republicii Moldova și nu vor solicita prezentarea pașaportului sau a vizei.

94. Privilegiile accesului provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova, similare celor prevăzute la pct.93 se vor extinde și asupra membrilor echipajului de zbor și însoțitorilor de bord ai aeronavei care efectuează operațiuni de transport comercial, dar care nu este implicată în executarea curselor internaționale regulate, cu condiția că membrii echipajului de zbor și însoțitorii de bord în cauză vor părăsi teritoriul Republicii Moldova cu prima cursă executată cu aeronava respectivă.

95. Autoritățile publice competente vor întreprinde măsurile necesare pentru facilitarea accesului provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova a personalului tehnic și navigant al companiilor aeriene străine care execută zboruri pe sau prin teritoriul Republicii Moldova, în acea măsură în care acest personal este necesar pentru soluționarea unor probleme de ordin tehnic și organizațional în legătură cu executarea de către compania aeriană în cauză a curselor internaționale regulate.

96. Autoritățile publice competente vor întreprinde măsurile necesare pentru a permite intrarea pe teritoriul Republicii Moldova, cu titlu provizoriu, a personalului tehnic al companiilor aeriene străine care execută zboruri pe sau prin teritoriul Republicii Moldova, cu scopul de a restabili navigabilitatea aeronavei care, din motive tehnice, nu poate să-și continue zborul. În cazurile în care autoritățile publice competente din Republica Moldova vor solicita prezentarea unei garanții, de exemplu cu privire la achitarea cheltuielilor legate de aflarea pe teritoriul Republicii Moldova, precum și întoarcerea personalului tehnic de pe acest teritoriu, aceste aspecte vor fi coordonate astfel încât să nu se rețină accesul persoanelor în cauză.

97. Autoritățile publice competente vor asigura ca inspectorii pentru operațiuni de zbor și siguranța în salonul aeronavei din alt stat, la exercitarea atribuțiilor lor, să fie procesați ca și membrii echipajului, conform pct.91 din prezentul Program.

98. Administrația de Stat a Aviației Civile va elibera inspectorilor din Republica Moldova pentru operațiuni de zbor și siguranța în salonul aeronavei legitimații de inspector pentru siguranța zborului în aviația civilă, valabile pentru toată perioada de activitate a persoanei în cauză în calitate de inspector.

Legitimația de inspector pentru siguranța zborului în aviația civilă se va elabora în conformitate cu modelul specificat în anexa nr.7 la prezentul Program.

99. Inspectorii pentru operațiuni de zbor și siguranța în salonul aeronavei, la exercitarea atribuțiilor lor, trebuie să dispună de o legitimație conform pct.98, o misiune pentru efectuarea inspecției de zbor aprobată de către Administrația de Stat a Aviației Civile și un pașaport valabil.

100. Autoritățile publice competente vor extinde privilegiile privind accesul provizoriu menționate la pct.93 din prezentul Program asupra inspectorilor pentru operațiuni de zbor și siguranța în salonul aeronavei din alt stat pe perioada exercitării de către aceștia a atribuțiilor lor de inspectare, cu condiția că plecarea cu următoarea cursă pe ruta inspectată de către inspector va avea loc nu mai târziu de expirarea perioadei normale de odihnă.

101. Autoritățile publice competente vor primi neîntârziat pasagerii pentru efectuarea controlului în scopul accesului acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

102. Operatorul aerian este responsabil de protecția și custodia pasagerilor și membrilor echipajului pînă la momentul cînd aceștia vor fi supuși controlului. Responsabilitatea operatorului aerian include protecția pasagerilor și echipajului între aeronavă și clădirea aerogării, precum și în zona de tranzit a terminalului, luîndu-se în considerare că autoritățile publice competente pot exonera operatorul aerian deplin sau parțial de responsabilitatea în cauză.

103. După primirea spre verificare a pasagerilor și membrilor de echipaj, condiționat sau necondiționat, organele de control competente sînt responsabile de protecția și custodia pasagerilor și membrilor de echipaj pînă în momentul în care acestora, în temei legal, li se va permite accesul pe teritoriul Republicii Moldova sau se va stabili că acestea sînt persoane inadmisibile, situație în care urmează să fie transferate înapoi sub custodia operatorului aerian pentru a fi transportate în afara teritoriului Republicii Moldova.

104. Operatorii aerieni, în punctele de îmbarcare la bordul aeronavei, vor întreprinde toate măsurile pentru a se asigura că pasagerii dețin documente de călătorie valabile, stabilite de către statele de tranzit sau destinație și descrise în prezentul capitol.

105. Autoritățile publice competente și operatorii aerieni vor colabora, în vederea stabilirii validității și autenticității pașapoartelor și vizelor prezentate de către pasagerii aflați în proces de îmbarcare la bordul aeronavei.

Organele de control corespunzătoare din Republica Moldova vor încheia, unilateral sau bilateral, aranjamente de colaborare, de exemplu sub forma unui memorandum de înțelegere, cu companiile aeriene care efectuează transporturi aeriene internaționale spre sau dinspre Republica Moldova, care să stabilească principiile generale de asistență și colaborare reciprocă în combaterea abuzului în legătură cu falsificarea documentelor de călătorie. În aceste aranjamente este necesar de a se indica responsabilitățile reciproce ale organelor de control și ale companiilor aeriene la stabilirea validității și autenticității documentelor de călătorie ale pasagerilor aflați în proces de îmbarcare la bordul aeronavei, precum și măsurile necesare pentru prevenirea pierderii sau distrugerii documentelor de către pasageri în timpul zborului către punctul de destinație.

Autoritățile publice competente, în caz de necesitate, vor încheia aranjamente de colaborare, de exemplu sub forma unui memorandum de înțelegere, cu autoritățile respective ale altor state în scopul acordării posibilității amplasării pe aeroport a unor “colaboratori de coordonare”, sau stabilirii altor forme de colaborare internațională pentru acordarea asistenței companiilor aeriene în stabilirea validității și autenticității pașapoartelor și vizelor prezentate de către pasagerii aflați în proces de îmbarcare la bordul aeronavei.

106. Autoritățile publice competente nu vor aplica amenzi operatorilor aerieni în cazul în care la pasagerii care sosesc sau care se află în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova au fost depistate documente necorespunzător perfectate, dacă operatorul aerian poate demonstra că a întreprins măsurile adecvate pentru a asigura ca pasagerii să respecte cerințele stabilite față de documentele de intrare pe teritoriul Republicii Moldova.

107. În cazurile în care operatorii aerieni colaborează cu organele de control din Republica Moldova, de exemplu în conformitate cu memorandumurile de înțelegere, încheiate între părțile în cauză, pentru aplicarea unor măsuri care să nu permită transportul persoanelor cu documente necorespunzător perfectate, și această colaborare satisface organele respective, amenziile sau sancțiunile aplicate la transportarea persoanelor respective pe teritoriul Republicii Moldova vor fi micșorate.

108. Autoritățile publice competente vor asigura confiscarea documentelor de călătorie frauduloase, false sau contrafăcute de la persoanele inadmisibile. De asemenea, vor fi confiscate

documentele de călătorie de la persoanele inadmisibile care pretind a fi deținători legali ai acestor documente. Aceste documente vor fi scoase din circulație și restituite organelor competente ale statului emitent cât mai curînd posibil.

109. În cazul în care măsurile de precauție, menționate la pct.122 al prezentului Program, au fost asigurate, însă pasagerului, indiferent de aceasta, i se refuză acordarea accesului pe teritoriul Republicii Moldova în legătură cu problemele depistate în documentele prezentate, care depășesc competența operatorului aerian, sau din alte motive decît documentele necorespunzător perfectate, operatorul aerian nu va fi direct responsabil pentru cheltuielile legate de reținerea oficială a pasagerului în cauză.

110. În cazurile în care autoritățile publice competente consideră că o persoană este inadmisibilă, acestea vor informa imediat operatorul aerian și vor iniția consultațiile cu privire la posibilitățile de returnare a persoanei respective.

Persoana considerată inadmisibilă pe teritoriul Republicii Moldova trebuie transferată înapoi în custodia operatorului aerian care a transportat această persoană direct către punctul de destinație sau, în funcție de circumstanțe, în custodia unuia dintre operatorii aerieni care a transportat această persoană în unul din punctele de tranzit.

Cele stipulate la pct.110 și alineatele unu și doi ale pct.110 nu trebuie interpretate în sensul de a permite returnarea unei persoane care a cerut azil pe teritoriul Republicii Moldova într-un stat în care viața și libertatea persoanei în cauză vor fi puse în pericol din motive rasiale, religioase, de apartenență națională, socială sau opinii politice.

111. În schimbul documentului confiscat, autoritățile publice competente care au efectuat confiscarea eliberează o scrisoare de însoțire la care se anexează fotocopii ale documentelor de călătorie confiscate (dacă atare documente există), precum și orice informație suplimentară care prezintă interes, cum este decizia de expulzare. Scrisoarea de însoțire și materialele anexate se transmit operatorului aerian responsabil de expulzarea persoanei inadmisibile. Aceste documente vor fi utilizate în calitate de informații pentru organele de control din punctele de tranzit și/sau din punctul îmbarcării inițiale. În situațiile în care persoana căreia i-a fost refuzat accesul pe teritoriul Republicii Moldova a pierdut sau distrus documentele sale de călătorie, se va perfecta o scrisoare de însoțire similară.

Forma recomandată a scrisorilor de însoțire eliberate în legătură cu expulzarea pasagerilor la care au fost depistate documente necorespunzător perfectate este specificată în anexa nr.8 la prezentul Program.

112. Autoritățile publice competente responsabile de returnarea persoanelor inadmisibile vor notifica autoritățile respective ale statului de tranzit sau ale statului de destinație despre transportul planificat. Această notificare trebuie să conțină următoarea informație:

- date privind identitatea persoanei;
- motivul transportării;
- date despre însoțitor sau însoțitori;
- evaluarea riscului de către autoritățile publice competente.

113. Autoritățile publice competente vor asigura transferul persoanei inadmisibile în custodia operatorului aerian, care este responsabil de transportarea imediată a persoanei în cauză:

- către punctul din care persoana respectivă a început călătoria; sau
- către un alt loc unde intrarea persoanei în cauză este admisă.

În situațiile în care autoritățile publice competente au motive de a presupune că persoana care a fost declarată inadmisibilă poate să opună rezistență în procesul de expulzare, acestea vor informa imediat operatorul aerian, cu scopul ca acesta să întreprindă toate măsurile de precauție pentru asigurarea executării în siguranță a zborului.

Măsurile de precauție vor fi asigurate de către colaboratorii autorităților publice competente, dacă aceasta este stipulat de reglementările naționale, sau de către operatorul aerian, care trebuie să utilizeze personalul său de securitate ori să angajeze personal competent.

114. În cazul în care pasagerul este considerat inadmisibil și este transferat înapoi către operatorul aerian în conformitate cu prevederile pct.113, autoritățile publice competente, care



decid asupra returnării, vor transmite documentele de călătorie ale persoanei inadmisibile (inclusiv scrisorile privind expulzarea pasagerilor la care au fost depistate documente necorespunzător perfectate) către operatorul aerian sau, dacă există însoțitori, către garda de escortă, responsabilă pentru transportarea documentelor respective către autoritățile publice din statul de destinație.

115. În situațiile în care o persoană este considerată inadmisibilă pe teritoriul Republicii Moldova și este transferată către operatorul aerian pentru a fi expulzată de pe teritoriul Republicii Moldova, operatorul aerian nu va fi lipsit de dreptul de a recupera de la persoana în cauză toate cheltuielile de transport legate de expulzarea acesteia.

116. Autoritățile publice competente vor accepta către control persoana returnată din punctul de debarcare după ce a fost găsită inadmisibilă, dacă această persoană anterior îmbarcării la bordul aeronavei s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția situațiilor de tranzit direct. Autoritățile publice competente nu vor returna persoana în cauză în statul unde ea anterior a fost găsită inadmisibilă.

117. Respectând procedura menționată la pct.116, în situațiile în care o persoană considerată inadmisibilă pe teritoriul Republicii Moldova a pierdut sau a distrus documentul său de călătorie, autoritățile publice competente vor recunoaște alt document care confirmă circumstanțele de îmbarcare și sosire, eliberat de către autoritățile statului în care persoana a fost găsită inadmisibilă.

118. La respectarea procedurii menționate la pct.111, autoritățile publice competente vor accepta scrisoarea de însoțire și nu vor pretinde prezentarea documentului de călătorie fraudulos, fals sau contrafăcut în cauză.

119. Obligația operatorului aerian de a transporta orice persoană de pe teritoriul Republicii Moldova se va stinge în acel moment în care persoana respectivă a fost legal admisă pe teritoriul Republicii Moldova.

120. Autoritățile publice competente vor asigura informarea operatorilor aerieni în cazul în care anumite persoane sînt obligate să călătorească pe calea aerului atunci cînd li s-a ordonat de către autoritățile competente din Republica Moldova să părăsească teritoriul Republicii Moldova. Autoritățile publice competente vor informa în prealabil operatorii aerieni cu scopul ca aceștia să întreprindă toate măsurile de precauție pentru asigurarea executării în siguranță a zborului.

Cu condiția respectării reglementărilor naționale cu privire la confidențialitate, autoritățile publice competente vor transmite operatorului aerian următoarele informații:

numele persoanei determinate ca persoană expulzată;

cauzele expulzării;

numele persoanelor care asigură escorta/însoțirea;

acordul sau opunerea de a călători;

orice altă informație care ar permite operatorilor aerieni să evalueze posibilitatea apariției riscului de amenințare a siguranței zborului.

În scopul asigurării unei coordonări corespunzătoare a cerințelor referitoare la simplificarea formalităților cu cerințele de securitate, se va ține cont de prevederile Programului Național de Securitate Aeronautică.

121. Autoritățile publice competente care au ordonat expulzarea vor asigura informarea autorităților competente ale statului de tranzit și, dacă este oportun, autoritățile statului de destinație despre transportul planificat.

122. În cazul în care autorităților publice competente li se va solicita eliberarea documentelor de călătorie în scopul asigurării returnării unui cetățean al Republicii Moldova sau unui apatrid care domiciliază legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova, ele vor răspunde la aceste cereri într-un termen rezonabil, dar nu mai tîrziu de 30 zile din momentul depunerii cererii, fie prin eliberarea documentelor respective de călătorie, fie prin demonstrarea autorităților străine că persoana nu este cetățean al Republicii Moldova sau nu domiciliază legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova, în cazul apatridului.

123. Semnarea de către solicitant a cererii pentru acordarea documentului de călătorie nu va fi examinată de către autoritățile publice competente ca o condiție obligatorie pentru eliberarea documentului în cauză.

124. Dacă autoritățile publice competente au stabilit că persoana în favoarea căreia se solicită eliberarea documentului de călătorie este cetățean al Republicii Moldova și în cazul în care nu pot elibera un pașaport în termen de 30 zile din momentul depunerii cererii, acestea vor elibera un document de călătorie provizoriu care atestă cetățenia persoanei în cauză și care este valabil pentru întoarcerea acesteia în Republica Moldova.

## **CAPITOLUL V. INTRAREA ȘI IEȘIREA CARGOULUI ȘI A ALTOR ARTICOLE**

125. Prezentul capitol stabilește cerințele și condițiile cu privire la intrarea, tranzitul și ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova a cargoului și a altor articole transportate pe calea aerului.

126. În scopul simplificării și accelerării eliberării și procesării bunurilor transportate pe calea aerului, statele contractante adoptă reguli și proceduri care corespund condițiilor de transport al cargoului pe calea aerului și le aplică astfel încât să se excludă întârzierile inutile.

127. La transportarea cargoului atât pe calea aerului, cât și cea terestră, autoritățile publice competente, conform manifestului de cargou, aplică aceleași reguli și proceduri ca și în cazul transportării doar pe calea aerului.

128. La introducerea sau modificarea regulilor și procedurilor de eliberare sau procesare a mărfurilor transportate pe calea aerului, autoritățile publice competente se consultă cu operatorii aerieni și alte părți interesate în scopul realizării acțiunilor stipulate în pct.126.

129. În cazurile în care natura partidei de mărfuri poate atrage atenția diferitelor autorități publice competente, spre exemplu a autorității vamale, serviciului veterinar sau sanitar, acestea se vor strădui să transmită împuternicirile pentru eliberarea / procesarea unor astfel de bunuri autorității vamale ori unuia din celelalte servicii sau, dacă nu este posibil, vor întreprinde toate măsurile necesare pentru coordonarea procesării și, în funcție de posibilități, realizarea acesteia concomitent și cu întârzieri minime.

130. Autoritățile publice competente nu vor solicita, de regulă, efectuarea controlului fizic al cargoului importat sau exportat și vor utiliza sistemul de administrare a riscului pentru stabilirea mărfurilor ce necesită control și limitele unui astfel de control.

131. În cazurile în care este posibil de realizat, în scopul sporirii eficacității, sînt utilizate mijloacele tehnice de control sau verificare, care facilitează controlul fizic al mărfurilor importate sau exportate.

132. Autoritățile publice competente vor crea în aeroporturile internaționale zone deschise amenajate și / sau depozite provizorii care folosesc de sine stătător sau permit amenajarea și utilizarea acestora de către alte părți, concomitent publicînd reguli detaliate referitor la toate genurile de operațiuni care pot fi efectuate în limitele acestora.

133. În cazurile în care în aeroporturile internaționale nu sînt zone deschise și / sau depozite provizorii, dar astfel de zone și depozite există în regiunile apropiate aeroportului, autoritățile publice competente vor întreprinde măsuri pentru ca transportul aerian să poată utiliza mijloacele sus-menționate în aceleași condiții ca și alte mijloace de transport.

134. Autoritățile publice competente vor limita cerințele cu privire la prezentarea informației, doar la acea parte care, după părerea lor, este necesară pentru eliberarea sau procesarea bunurilor importate sau a celor destinate pentru export.

135. Autoritățile publice competente prevăd colectarea datelor statistice în termenul și conform acordurilor care nu au drept consecință reținerea eliberării bunurilor importate sau a celor destinate pentru export.

136. Documentele pentru importul sau exportul bunurilor, inclusiv manifestul de cargou și / sau scrisorile de transport aerian, se acceptă în cazurile în care sînt prezentate în formă electronică, transmisă în sistemul informațional al autorităților competente, dacă acestea din urmă dispun de suport tehnic corespunzător.

137. Responsabil de perfectarea și prezentarea manifestului de cargou și a scrisorilor de transport aerian este operatorul aerian sau agentul său autorizat. Responsabilitatea pentru perfectarea și prezentarea altor documente necesare pentru procesarea bunurilor o poartă declarantul.

138. În cazurile în care autoritățile publice competente solicită prezentarea facturii, declarației, licenței de import și a altor documente similare, acestea nu obligă operatorul aerian să garanteze executarea cerințelor în privința documentelor respective, precum și operatorul aerian nu este supus penalizării sau sancționării în cazul inexactității sau insuficienței informației ce se conține în aceste documente, cu excepția cazurilor când operatorul aerian este declarant sau importator sau acționează în numele acestora.

139. În cazurile în care documentele de import sau export al mărfurilor sînt prezentate pe blanchetă de hîrtie, formatul acesteia este bazat pe forma-standard a ONU referitoare la declarația bunurilor, conform anexei nr.9 la prezentul Program. În cazurile în care astfel de documente sînt prezentate în formă electronică, formatul este bazat pe standarde internaționale de schimb al informației electronice.

140. Pentru facilitarea schimbului de date electronice, autoritățile publice competente încurajează toate părțile interesate, de stat sau private, în implementarea sistemelor compatibile și utilizarea standardelor și protocoalelor corespunzătoare, adoptate la nivel internațional.

141. În cazurile în care autoritățile publice competente solicită prezentarea documentelor suplimentare, precum sînt licența și certificatul de import și export al unor categorii de bunuri, acestea vor publica cerințele și vor introduce proceduri comode de prezentare a cererilor pentru eliberarea sau prelungirea acestor documente.

142. La perfectarea documentelor privind eliberarea sau procesarea bunurilor, autoritățile publice competente nu vor solicita îndeplinirea formalităților consulare sau plata taxelor sau plăților consulare.

143. Autoritățile publice competente care solicită prezentarea documentelor pentru procesarea cargoului exportat vor limita cerințele, de regulă, la prezentarea declarației de export.

144. Autoritățile publice competente vor asigura eliberarea cargoului / mărfii exportat/e pînă la momentul decolării aeronavei.

145. Autoritățile publice competente vor permite prezentarea cargoului / mărfii exportat/e pentru procesare către orice autoritate vamală autorizată în acest scop. Transferul cargoului / mărfii din autoritatea respectivă în aeroport, din care cargoul / marfa urmează a fi transferat/ă peste hotare, se efectuează în conformitate cu procedurile bazate pe legile și regulile Republicii Moldova. Aceste proceduri vor fi simplificate la maximum.

146. De regulă, autoritățile publice competente nu vor solicita prezentarea unei dovezi asupra sosirii la destinație a cargoului exportat.

147. Vor fi supuse controlului vamal în mod prioritar animalele vii, mărfurile ușor alterabile, precum și alte mărfuri care necesită a fi urgent controlate.

148. Procesarea cargoului declarat ca proprietate privată și transportat în calitate de bagaje neînsoțite se va efectua conform legislației în vigoare.

149. Autoritățile publice competente vor asigura procesarea cargoului conform prevederilor legislației naționale și internaționale, iar în cazurile prevăzute de aceste acte normative, vor aplica procesarea simplificată a cargoului.

150. Mărfurile asupra cărora nu se extind procedurile simplificate sau speciale, menționate mai sus, urmează a fi eliberate sau procesate vamal la sosire, cu condiția respectării cerințelor vamale și altor cerințe. Autoritățile publice competente vor avea ca scop eliberarea tuturor mărfurilor care nu necesită control pe parcursul a 3 ore din momentul sosirii acestora și prezentării documentelor corespunzătoare. De asemenea, organele autorizate, operatorii aeriieni și importatorii sau agenții autorizați ai acestora vor coordona executarea funcțiilor lor corespunzătoare pentru asigurarea realizării acestui scop.

151. Autoritățile publice competente vor permite transmiterea mărfurilor descărcate din aeronavă în aeroportul internațional în orice autoritate vamală care se află în limitele Republicii

Moldova și este autorizată pentru procesarea acestora. Reglementările vamale privind un astfel de transfer sînt simplificate la maximum.

152. În cazul în care în rezultatul unei erori, situații excepționale sau imposibilității descărcării cargoului la sosire în punctul de destinație indicat, autoritățile publice competente nu vor aplica amenzi, penalizări sau alte încasări cu condiția că:

operatorul aerian sau agentul împuternicit al acestuia notifică autoritatea vamală despre acest fapt pe parcursul perioadei de timp stabilite;

există un motiv întemeiat de nedescărcare a cargoului, acceptabil pentru vamă; și  
manifestul de cargou a fost modificat în mod adecvat.

153. În cazurile în care, în urma unei erori sau a unor probleme legate de procesare, mărfurile sînt descărcate în aeroportul internațional și nu sînt incluse în manifestul de cargou, statele contractante nu aplică amenzi, penalizări sau alte încasări, cu condiția că:

operatorul aerian sau agentul împuternicit al acestuia notifică autoritatea vamală despre acest fapt pe parcursul perioadei de timp stabilite;

există un motiv întemeiat de neprezentare a informației despre mărfuri, acceptat de către vamă;

manifestul de cargou a fost modificat în mod adecvat; și  
mărfurile sînt plasate sub regimul vamal corespunzător.

În cazul în care este aplicabil, organele competente, cu condiția respectării cerințelor lor, vor facilita transmiterea mărfurilor în punctul de destinație corect.

154. În cazul în care mărfurile care urmează a fi transportate într-un punct de destinație pe teritoriul Republicii Moldova nu sînt eliberate pentru uz intern și, ca urmare, sînt solicitate înapoi la punctul de plecare sau necesită a fi expediate în alt punct, autoritățile publice competente vor permite o astfel de expediere, fără solicitarea prezentării licențelor de export, import sau tranzit, dacă aceasta nu contravine legislației în vigoare a Republicii Moldova.

155. Autoritățile publice competente scutesc operatorul aerian sau, în caz de necesitate, agentul împuternicit al acestuia de responsabilitatea de a achita drepturile de import, în cazul în care mărfurile sînt transferate spre păstrare organelor competente de stat sau, cu acordul ultimelor, sînt transmise persoanei terțe care a prezentat autorității vamale garanțiile corespunzătoare.

156. Proviiziile de bord și articolele de masă și de salon, aflate la bordul aeronavei la efectuarea transporturilor aeriene internaționale, vor fi scutite de plata drepturilor de import, cu condiția că vor fi procesate cu respectarea reglementărilor vamale ale Republicii Moldova.

157. La efectuarea de către operatorul aerian sau agentul împuternicit al acestuia a procedurilor documentare simplificate, autoritățile publice competente vor asigura eliberarea accelerată sau procesarea rapidă a echipamentului de bord și pieselor de schimb, care sînt scutite de drepturi de import, impozite și alte plăți în conformitate cu art.24 al Convenției de la Chicago.

158. La efectuarea de către operatorul aerian sau agentul împuternicit al acestuia a procedurilor documentare simplificate, autoritățile publice competente vor asigura eliberarea accelerată sau procesarea rapidă a echipamentului la sol și echipamentului de securitate și a pieselor de schimb ale acestora, a materialelor didactice și manualelor, importate sau exportate de către operatorul aerian al altui stat.

159. Autoritățile publice competente vor permite operatorilor aeriени din alte state sau agenților împuterniciți ai acestora să pună la dispoziție reciproc, în folosință temporară, echipamentul de bord, echipamentul la sol și echipamentul de securitate, precum și piese de schimb, importate cu scutire condiționată de plata drepturilor de import și altor impozite.

160. Autoritățile publice competente vor prevedea introducerea documentelor operatorului aerian, care vor fi folosite la efectuarea transporturilor aeriene internaționale, cu scutirea de plata drepturilor de import și impozitelor, conform capitolului I din prezentul Program.

161. Autoritățile publice competente vor permite operatorilor aeriени din alte state, cu condiția respectării reglementărilor naționale corespunzătoare, admiterea temporară a containerelor și paletelor, indiferent de faptul dacă acestea aparțin sau nu operatorului aerian al

aeronavei cu care au fost transportate, cu condiția utilizării lor pe rutele internaționale care urmează a fi executate sau reexportării prin alte mijloace.

162. În cazul în care este necesară confirmarea reexportării containerelor și paletelor, organele competente vor accepta în calitate de confirmare documentația corespunzătoare a operatorului aerian sau agentului său autorizat.

163. Autoritățile publice competente vor lua măsuri care vor permite operatorilor aerieni efectuarea, sub supravegherea organelor competente, a debarcării cargoului de tranzit, parvenit în containere și palete, în scopul sortării și completării acestora pentru transportarea ulterioară, fără efectuarea procesării, necesare pentru utilizarea mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

164. Containerele și paletele importate în Republica Moldova în conformitate cu prevederile pct.161 vor putea fi scoase în afara aeroportului internațional pentru eliberarea sau procesarea cargoului importat sau încărcarea pentru export, cu utilizarea documentelor simplificate și procedurilor de control.

165. În cazurile în care este necesar, autoritățile publice competente vor autoriza păstrarea în afara aeroporturilor a containerelor și paletelor admise temporar.

166. Autoritățile publice competente vor permite operatorilor aerieni acordarea reciprocă în folosință temporară a containerelor și paletelor importate conform pct.161, fără achitarea drepturilor de import și a altor impozite, cu condiția utilizării acestora doar la cursele aeriene internaționale care urmează a fi executate sau exportului lor prin alte mijloace.

167. Autoritățile publice competente vor permite exportarea containerelor și paletelor importate temporar prin intermediul oricărei autorități vamale autorizate din Republica Moldova.

168. Autoritățile publice competente vor permite admiterea temporară a pieselor de schimb necesare pentru reparația containerelor și paletelor importate conform prevederilor pct.161.

169. Autoritățile publice competente, la prelucrarea, expedierea și procesarea poștei aeriene, vor respecta procedurile stabilite de actele Uniunii Poștale Mondiale în partea ce ține de documentație.

## **CAPITOLUL VI. AEROPORTURI INTERNAȚIONALE - FACILITĂȚI ȘI SERVICII PENTRU TRAFIC**

170. Autoritățile publice competente vor lua toate măsurile necesare pentru organizarea colaborării între operatorii aerieni și operatorii aeroporturilor, în scopul asigurării în mod satisfăcător a instalațiilor și serviciilor acordate pentru înlesnirea deservirii și procesării pasagerilor, membrilor echipajului, bagajelor, cargoului și poștei pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova. Aceste instalații și servicii trebuie să fie flexibile și capabile de a fi extinse întru asigurarea necesităților impuse de creșterea volumului de trafic sau, în cazul înăsprii măsurilor de securitate în timpul situațiilor de pericol sporit, să permită aplicarea măsurilor de control al stupefiantelor.

În ceea ce privește aplicarea măsurilor privind asigurarea securității aeronautice, se vor respecta prevederile Programului Național de Securitate Aeronautică.

171. Autoritățile publice competente trebuie să ia toate măsurile necesare pentru încurajarea consultațiilor între operatorii aeroporturilor, pe de o parte, și operatorii aerieni, autoritățile de control și alte organe care reprezintă alți utilizatori ai aeroportului, pe de altă parte, la începutul planificării de noi clădiri ori reconstrucției substanțiale a clădirilor vechi ale aerogării aeroportului sau când noile proceduri necesită înlocuirea instalațiilor, inclusiv în cazul modificărilor în structura instalațiilor existente pe aeroportul internațional.

172. Autoritățile publice competente vor lua toate măsurile necesare pentru organizarea cooperării între operatorii aerieni și operatorii aeroporturilor internaționale din Republica Moldova în scopul verificării dacă instalațiile și serviciile de pe aceste aeroporturi internaționale sînt proiectate astfel încît să se asigure o organizare optimă a fluxului de trafic pe aeroporturi.

173. Atunci cînd este posibilă utilizarea cărților de credit, acestea trebuie considerate drept mijloc acceptabil pentru plata serviciilor prestate pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, inclusiv pentru achitarea taxelor și impozitelor.

174. Autoritățile publice competente vor acorda o atenție deosebită față de necesitatea ca aeroporturile internaționale din Republica Moldova să dispună în permanență de toate facilitățile adecvate, precum și să aplice măsurile corespunzătoare în scopul asigurării accelerării îmbarcării și debarcării pasagerilor.

175. Autoritățile publice competente vor recomanda aeroporturilor și operatorilor aeriени să efectueze schimbul reciproc de informații despre cursele aeriene. Pe aeroporturile internaționale supraîncărcate se va opta pentru aplicarea sistemului de schimb electronic de date cu companiile aeriene. În aceste situații trebuie încurajate soluțiile tehnice ce corespund standardelor de ramură (de exemplu: UN/EDIFACT).

176. Organizarea fluxului traficului, menționat la pct.172 din prezentul Program, trebuie efectuată prin intermediul orientării fluxurilor pe rute cât mai direct posibil, evitându-se intersectarea liniilor de trafic ale pasagerilor și bagajului, precum și a fluxurilor diferite. În cazul în care asemenea rute necesită concretizări, se vor utiliza indicatorii corespunzători.

177. Pentru simplificarea orientării pasagerilor pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, trebuie aplicate semnele internaționale în conformitate cu documentul "Semne internaționale destinate orientării persoanelor pe aeroporturi și în porturi maritime" (Doc.9636), elaborat de către O.A.C.I. în comun cu Organizația Internațională Maritimă.

178. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, în locuri vizibile, trebuie amplasate anunțuri și broșuri care au drept scop informarea și prevenirea pasagerilor asupra consecințelor grave ale traficului ilegal de substanțe narcotice și despre sancțiunile care pot fi aplicate față de persoanele găsite vinovate de încălcarea legislației Republicii Moldova referitoare la substanțele narcotice.

179. În scopul asigurării unei informări depline a pasagerilor și populației despre sosirea, plecarea și reținerea curselor și, în special, despre modificările în ultimul moment ale timpului de sosire sau plecare, precum și despre modificările numărului de ieșire pentru îmbarcare, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie instalate panouri sau monitoare de informare, completate de un sistem public de informare prin difuzoare.

180. Întru executarea prevederilor menționate la pct.179, trebuie să se asigure ca panourile și monitoarele să corespundă formelor standard stabilite de documentul "Panouri dinamice de informare a publicului despre curse" (Doc.9249) al O.A.C.I. Autoritățile publice competente trebuie să asigure ca părțile care participă la operarea zborurilor să pună la dispoziție, la timp și pe baze de reînnoire rapidă, toată informația corespunzătoare despre cursele aeriene, inclusiv modificările de ultim minut, autorităților responsabile de funcționarea sistemului de afișare a informațiilor despre curse. Aceste autorități sînt responsabile de elaborarea listei elementelor și datelor necesare pentru executarea funcțiilor și mijloacelor de comunicare, recunoscîndu-se standardele de ramură existente.

181. Autoritățile publice competente trebuie să asigure transportul sigur și rapid între aeroport și oraș.

182. Autoritățile publice competente vor promova consultații multilaterale, la cele mai inițiale etape, între operatorii aeroporturilor internaționale din Republica Moldova și toate instituțiile și operatorii aeriени implicați în asigurarea accesului terestru spre aeroporturile internaționale, în scopul încurajării coordonării eficiente a eforturilor pentru planificarea accesului terestru către aeroporturi și asigurarea pasagerilor cu informația respectivă.

183. În zona adiacentă a aeroporturilor internaționale din Republica Moldova trebuie asigurate locuri corespunzătoare pentru parcare de scurtă sau lungă durată a autoturismelor.

184. În scopul accelerării procedurilor de procesare și operare a aeronavelor pe peron, precum și al reducerii timpului de staționare a aeronavelor, se vor lua măsuri corespunzătoare pentru asigurarea unei parări convenabile și deservirea aeronavelor de orice tip și categorie (aeronave care execută zboruri regulate, neregulate sau operațiuni de aviație generală). În particular trebuie:

luate măsuri corespunzătoare pentru amplasarea optimă a locurilor de staționare a aeronavelor cât mai aproape posibil de aerogară, cu scopul de a înlesni încărcarea și descărcarea acestora;

stabilite locuri pentru staționarea aeronavelor care nu se află în proces de încărcare sau descărcare la o distanță corespunzătoare în raport cu aerogara, cu scopul ca acestea să nu constituie un obstacol pentru traficul pe peron, precum și să fie luate măsurile corespunzătoare pentru utilizarea optimă a acestor locuri;

asigurată echiparea locurilor de staționare cu mijloace necesare pentru efectuarea rapidă a tuturor lucrărilor de deservire pe peron a aeronavelor;

acordată o atenție deosebită măsurilor aplicate la deservirea aeronavelor pe durata operațiunilor de îmbarcare și debarcare;

asigurate mijloacele corespunzătoare pentru alimentarea cu combustibil a aeronavelor în orele stabilite de către autoritățile publice competente;

asigurat transportul între locurile de staționare a aeronavelor pe peron și aerogară, atunci când acest lucru este impus de distanță și asigurarea securității aeronautice, ca urmare a utilizării optime a suprafeței de staționare;

prevăzute, atunci când este necesar, locuri pentru staționarea aeronavelor care execută zboruri internaționale, unde să se poată efectua inspectarea aeronavei, pasagerilor, membrilor echipajului și bagajului.

185. Autoritățile publice competente trebuie să asigure ca formalitățile de decolare să fie finalizate cât mai curînd posibil și timpul necesar pentru finalizarea acestor formalități să nu depășească 60 minute pentru toți pasagerii care urmează să treacă nu mai mult decît un control normal în cazul serviciilor de transport aerian internațional, și care este calculat din momentul în care pasagerii se prezintă la primul punct de procesare pe aeroport (de exemplu: ghișeul pentru înregistrarea pasagerilor al companiei aeriene, punctul de control în scopul asigurării securității aeronautice sau oricare alt punct determinat în funcție de procedurile stabilite pe un aeroport concret din Republica Moldova) pînă la decolarea aeronavei conform orarului curselor, ținîndu-se cont de faptul că măsurile pentru asigurarea securității aeronautice trebuie oricînd efectuate în volum deplin. În situațiile în care timpul real necesar pentru efectuarea formalităților depășește semnificativ normativul menționat mai sus, aeroporturile, agenții de handling și autoritățile publice competente trebuie să se consulte cu operatorii aerieni privind adoptarea măsurilor necesare pentru respectarea normativului în cauză.

186. Se vor crea condiții necesare pentru asigurarea facilitării și înlesnirii accesului către aerogară a pasagerilor, echipajului și bagajului acestora, care sosesc pe aeroport cu transport terestru.

187. Autoritățile publice competente trebuie să asigure ca operatorii de aeroporturi, companiile aeriene și agenții de handling pe aeroporturi să examineze posibilitatea organizării în sala de plecări și tranzit din aerogări a camerelor de îngrijire a copiilor, care să fie suficient de spațioase și dotate cu mijloace necesare pentru îngrijirea copiilor, precum și a încăperilor speciale pentru prunci/copii mici însoțiți de către părinți sau tutore. Aceste camere trebuie marcate cu semne corespunzătoare.

188. Autoritățile publice competente vor asigura existența mijloacelor de transport ușor accesibile, care să facă permanent legătura între clădirile aerogării, precum și între locurile de staționare îndepărtate și edificiile aerogării.

189. Se va asigura ca locul de înregistrare a bagajului să fie amplasat cât mai aproape posibil față de locul de sosire a mijloacelor de transport terestru.

190. În scopul simplificării formalităților la decolarea aeronavelor, autoritățile publice competente, în timpul controlului pasagerilor, în calitate de măsuri de securitate sau măsuri de control al stupefiantelor, trebuie să utilizeze echipament special, pentru a reduce substanțial numărul pasagerilor care urmează să fie controlați prin utilizarea altor mijloace.

Trebuie evitată utilizarea metodelor radiologice de control al pasagerilor.

Controlul fizic minuțios al pasagerilor trebuie efectuat în încăperi izolate. Dacă nu există camere speciale, în acest scop pot fi utilizate paravane mobile.

191. În scopul simplificării formalităților la decolarea aeronavelor, autoritățile publice competente, la controlul bagajului pasagerilor care pleacă de pe teritoriul Republicii Moldova, în calitate de măsuri de securitate sau măsuri de control al stupefiantelor, trebuie să utilizeze echipament special, cu scopul de a reduce substanțial volumul bagajului care urmează să fie controlat prin utilizarea altor mijloace.

192. Metoda individuală și continuă de procesare și îmbarcare / încărcare a pasagerilor, echipajului și bagajului trebuie aplicată în locul metodei de procesare în grup, dacă aceasta contribuie la sporirea vitezei de procesare.

193. O atenție deosebită trebuie acordată utilizării instalațiilor de sortare, transportare, stabilire a destinației și încărcare a bagajului. În funcție de posibilități, trebuie prevăzute:

existența sistemelor mecanizate care să permită sortarea, transportarea și încărcarea unei cantități mare de bagaj într-o perioadă scurtă de timp, în funcție de volumul traficului;

utilizarea unui sistem unic de identificare a bagajului, cunoscut sub denumirea “concepția semnelor numerice” (Licence Plate Concept), pentru determinarea destinației, sortarea și căutarea bagajului. Concepția în cauză prevede utilizarea etichetelor codificate cu număr unic pentru bagaje, care pot fi mecanic lizibile și pot fi transmise prin mijloace electronice companiilor aeriene, aeroporturilor și agenților de handling;

existența locurilor pentru amplasarea containerelor cu bagaje și rearanjarea conținutului acestor containere;

existența mijloacelor mecanice de prelucrare și păstrare a containerelor goale pentru bagaje, în funcție de volumul traficului.

194. Încăperile care trebuie vizitate de către membrii echipajelor de zbor în scopul efectuării atribuțiilor lor trebuie amplasate în așa mod, încât să se asigure accesul liber, fără obstacole și, în funcție de posibilități, să fie amplasate cât mai aproape una de alta.

195. Autoritățile publice competente vor lua toate măsurile de rigoare pentru asigurarea existenței unui număr suficient de canale de control, cu scopul ca procesarea pasagerilor și echipajelor de zbor care sosesc să se efectueze cu cele mai mici întârzieri. În cazul unor posibile complicații, trebuie prevăzută existența unor canale suplimentare la care să fie îndreptați unii pasageri, fără a reține fluxul principal de pasageri.

196. O atenție deosebită trebuie acordată sectoarelor în care au loc cel mai frecvent rețineri ale pasagerilor.

197. Autoritățile publice competente vor asigura pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova procesarea, într-un interval de timp ce nu depășește 60 minute, a tuturor pasagerilor după debarcare de la bordul aeronavei. Aceștia trebuie să treacă nu mai mult de un control normal în aeroporturile internaționale, indiferent de capacitatea aeronavei și timpul de sosire conform orarului curselor internaționale.

198. În scopul evitării oricăror rețineri ale pasagerilor, se vor lua măsurile de rigoare pentru asigurarea transportării la timp a bagajului către zona de eliberare a acestuia.

199. Se vor lua măsurile necesare pentru asigurarea accelerării descărcării bagajului, inclusiv a celui în containere, și transportarea acestuia către locul de eliberare a bagajului. În situațiile în care acestea sînt justificate de volumul traficului aerian, trebuie utilizate sisteme mecanizate pentru descărcarea și transportarea bagajului și să existe personal suficient de deservire.

200. În zona de eliberare a bagajului trebuie asigurată existența unui spațiu adecvat, suficient pentru ca pasagerii să poată ușor și repede să-și recunoască și să primească bagajul înregistrat.

201. În situațiile în care aceasta este justificat din punctul de vedere al volumului bagajului, în zona de eliberare a bagajului trebuie asigurată existența mijloacelor mecanizate de eliberare a bagajului, care transmit bagajul către pasageri, facilitînd ridicarea acestuia.



202. Operatorii aeroporturilor internaționale din Republica Moldova vor asigura asistența pasagerilor la transportarea bagajului din zona de eliberare a bagajului către punctele situate cât mai aproape posibil de locurile de parcare a mijloacelor de transport terestru, pentru ieșirea de pe aeroport, sau între edificiile aerogării.

203. Autoritățile publice competente vor permite pasagerilor să rămână la bordul aeronavei, precum și vor autoriza îmbarcarea și debarcarea în timpul alimentării aeronavei cu combustibil, cu condiția respectării măsurilor necesare de siguranță.

204. În particular, în măsura posibilităților, se vor lua măsuri tehnice și organizatorice pentru a asigura, pe durata alimentării aeronavei cu combustibil, utilizarea trapelor telescopice pentru pasageri la debarcarea sau îmbarcarea la bordul aeronavei.

205. Autoritățile publice competente vor asigura pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova existența unor încăperi în care echipajul și pasagerii, aflați în tranzit direct la bordul aceleiași aeronave sau care sînt transferați către alte curse, să poată rămîne temporar, fără a îndeplini formalitățile legate de controlul acestora, cu excepția măsurilor aplicate pentru asigurarea securității aeronautice sau a unor circumstanțe speciale.

206. Trebuie prevăzute în zona de tranzit a aeroportului existența ghișeelor companiilor aeriene, pentru procesarea pasagerilor care se transferă de pe o aeronavă pe alta, fără a fi supuși procedurilor de autorizare a trecerii frontierei.

207. Se recomandă de a întreprinde măsuri corespunzătoare pentru ca membrii echipajului de zbor, pe parcursul escalelor de tranzit de scurtă durată pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, să poată comunica din punctele situate în apropierea locului de încărcare a aeronavei cu diferite instituții de stat din Republica Moldova (de exemplu: organul serviciilor de trafic aerian sau organul meteorologic) prin intermediul mijloacelor de comunicație televizate sau telefonice, fără a se prezenta personal la aceste instituții.

208. Instalațiile și serviciile prestate pasagerilor aflați în tranzit prin teritoriul Republicii Moldova trebuie să asigure confortul acestora.

209. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie prevăzută existența încăperilor pentru păstrarea bagajului

210. Aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie să fie dotate cu încăperi de depozit bine protejate, destinate păstrării bagajelor nereclamate, neidentificate și direcționate greșit pînă la momentul în care acestea vor fi expediate, prezentate pentru eliberare sau nimicite în conformitate cu normele și procedurile aplicate pe teritoriul Republicii Moldova. Personalul companiilor aeriene va avea acces la bagajele în cauză cel puțin în orele de lucru al aeroportului.

211. În măsura în care publicul care nu călătorește este admis în clădirile aerogării, se vor lua măsurile necesare pentru ca aceste persoane să nu creeze obstacole în calea traficului de pasageri care sosesc sau pleacă.

212. Trebuie prevăzută amplasarea instalațiilor pentru organizatorii de grupe / turnee în încăperile publice sau necontrolate din zonele de sosire și /sau plecare a pasagerilor, pentru a se evita crearea obstacolelor în calea traficului de pasageri în clădirile aerogării.

213. În cazul în care în clădirile aerogării se efectuează vînzarea fără taxe (în regim duty-free) sau alt fel de vînzare a mărfurilor, fie numai pentru pasagerii care pleacă, fie pentru pasagerii care pleacă și cei care sosesc, trebuie prevăzută o amplasare convenabilă a magazinelor, care să asigure accesul liber către acestea a unui număr mare de pasageri, deservirea eficientă, precum și existența unui spațiu suficient pentru cumpărători, pentru a se evita aglomerația și crearea obstacolelor pentru traficul de pasageri care sosesc sau pleacă.

214. Autoritățile publice competente vor adopta măsurile necesare pentru ca aeronavele cargou și cargoul transportat cu aceste aeronave să fie acceptate și procesate în zona terminalului cargou al aeroportului.

215. Se va asigura accesul comod și rapid către terminalul cargou al aeroportului, luîndu-se în considerare spațiul suplimentar necesar pentru manevrarea camioanelor cu capacitate de încărcare înaltă pe căile de acces și în fața clădirilor aerogării.

216. Terminalul cargou trebuie să fie dotat cu platforme pentru predarea /recepționarea cargoului, care să poată fi adaptate în funcție de înălțimea platformei camioanelor.

217. La încărcarea, descărcarea, transportarea și depozitarea cargoului trebuie utilizate, atunci când aceasta este justificat, instalații mecanizate și automatizate.

218. La terminalul cargou de pe aeroport trebuie prevăzut un spațiu adecvat pentru depozitarea și prelucrarea cargoului aerian, inclusiv pentru asamblarea și dezasamblarea cargoului în palete și containere, amplasat în vecinătatea zonei de control vamal în așa mod încât să se asigure accesul liber al persoanelor și vehiculelor autorizate, atât din partea peronului, cât și din zona necontrolată. La aplicarea prevederii respective se vor lua în considerare măsurile pentru asigurarea securității aeronautice și controlul substanțelor stupefiante.

219. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova sau în alte localități, în afara aeroportului, trebuie prevăzute spații și mijloace adecvate pentru depozitarea temporară a containerelor goale.

220. Terminalul cargou de pe aeroport trebuie să fie dotat cu mijloace corespunzătoare pentru păstrarea cargoului special (de exemplu: mărfuri de valoare, mărfuri ușor alterabile, oseminte, încărcături radioactive și alte încărcături periculoase, precum și animale vii). În zona terminalului cargou, unde cargoul general, cargoul special și poșta sînt depozitate în așteptarea transportării pe calea aerului, trebuie interzis, permanent, accesul persoanelor neautorizate.

221. În zona terminalului cargou al aeroportului trebuie asigurată existența unui spațiu corespunzător pentru staționarea utilajului și mijloacelor neutilizate, care să fie amplasat în așa mod încât să se evite crearea obstacolelor pentru traficul de cargou care sosește și care pleacă.

222. În situațiile în care aeronavele de capacitate înaltă, destinate pentru transportarea concomitentă a pasagerilor și a cargoului, se poziționează în apropierea terminalului pentru pasageri, trebuie prevăzută existența tuturor mijloacelor necesare pentru accelerarea încărcării, descărcării și transportării unui volum mare al cargoului aerian de la aeronavă către zona terminalului cargou. În acest scop, fluxul cargoului trebuie planificat în așa mod încât să se evite crearea obstacolelor în calea traficului de pasageri și bagaj.

223. În caz de necesitate, trebuie prevăzută existența mijloacelor necesare pentru transportarea cargoului de dimensiuni mari sau tonaj mare cu mijloace corespunzătoare de transport, nemijlocit de la aeroport către sediul importatorului, agentului sau expeditorului, cu condiția că acest transport va fi efectuat cu autorizarea organelor vamale din Republica Moldova și cu respectarea condițiilor stabilite de această autorizație.

224. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie prevăzută existența unor zone suficient de mari și convenabile în care, sub supravegherea autorităților vamale din Republica Moldova, cargoul în tranzit poate fi dezasamblat, sortat și reasamblat pentru a fi imediat sau ulterior transportat. La aplicarea prevederii respective se vor lua în considerare măsurile necesare pentru asigurarea securității aeronautice și controlul substanțelor stupefiante.

225. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, unde capacitatea de prelucrare a cargoului aerian este insuficientă, iar posibilitățile de extindere sînt limitate sau nu există, trebuie să se permită crearea depozitelor vamale în afara aeroporturilor și să se reducă la minimum formalitățile legate de traficul cargoului între aeroport și depozitele vamale în cauză, cu scopul de a accelera procesarea și de a evita supraîncărcarea depozitelor de pe aeroport.

226. În situațiile justificate prin volumul poștei aeriene și când, în opinia autorităților poștale din Republica Moldova, aceasta contribuie la transportarea ulterioară a poștei, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie prevăzută existența spațiilor și mijloacelor suficiente pentru prelucrarea suplimentară, sortarea și transportarea ulterioară a poștei aeriene. La aplicarea prevederii respective se vor lua în considerare măsurile necesare pentru asigurarea securității aeronautice și controlul substanțelor stupefiante.

227. Autoritățile publice competente, în colaborare cu operatorii aerieni ai aeroporturilor, vor asigura aplicarea măsurilor cu privire la sănătatea publică, inclusiv a celor de carantină a persoanelor, animalelor și plantelor, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

228. Autoritățile publice competente vor asigura existența, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova sau în vecinătatea acestora, a mijloacelor și serviciilor necesare pentru efectuarea vaccinării sau revaccinării și eliberarea certificatelor corespunzătoare.

229. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie asigurată existența mijloacelor necesare pentru efectuarea măsurilor sanitare și de carantină (în cazul transportării animalelor și plantelor) referitoare la aeronave, echipaje, pasageri, bagaje, cargou, poștă și provizii de bord.

230. Autoritățile publice competente trebuie să asigure aplicarea măsurilor corespunzătoare pentru ca pasagerii și echipajele în tranzit, în timpul aflării în încăperile aeroportului, să nu fie supuși riscului de contaminare, precum și înțepăturilor insectelor purtătoare de boli infecțioase. În caz de necesitate, trebuie prevăzută existența mijloacelor pentru transportarea pasagerilor și echipajelor către o altă aerogară sau către aeroportul cel mai apropiat, fără a pune sănătatea acestora în pericol. Măsurile și mijloacele respective trebuie asigurate și față de animale.

231. Autoritățile publice competente, în colaborare cu operatorii aeroporturilor și operatorii aerieni, vor aplica toate măsurile de rigoare pentru a asigura ca procurarea, prepararea, prelucrarea, păstrarea și deservirea cu produse alimentare și apă, destinate pentru a fi consumate atât în aeroport, cât și la bordul aeronavelor, să se efectueze cu respectarea cerințelor de igienă și în conformitate cu regulile și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății și Organizației pentru Alimentație și Agricultură a O.N.U.

232. Autoritățile publice competente, în colaborare cu operatorii aeroporturilor și operatorii aerieni, vor crea un sistem eficient de eliminare și neutralizare a excrementelor, reziduurilor, apei utilizate, deșeurilor, produselor alimentare neutilizate și interzise pentru a fi consumate și a altor substanțe care prezintă pericol pentru sănătatea persoanelor, animalelor sau pentru plante, în conformitate cu regulile și recomandările corespunzătoare ale Organizației Mondiale a Sănătății și Organizației pentru Alimentație și Agricultură a O.N.U.

233. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova trebuie prevăzută existența personalului organizat, pregătit pentru intervenții imediate, dotat cu echipament și mijloace necesare pentru acordarea primului ajutor medical, iar în cazuri mai complicate trebuie aplicate măsuri pentru expedierea imediată a victimei către instituțiile medicale competente, stabilite în prealabil.

234. Încăperile și mijloacele necesare pentru exercitarea controlului în legătură cu procesarea trebuie, pe cât este posibil, să fie puse la dispoziție din contul statului.

235. În cazul în care încăperile și mijloacele menționate la pct.234 nu pot fi puse la dispoziție din contul statului, autoritățile publice competente vor asigura ca încăperile și mijloacele în cauză să fie puse la dispoziție în condiții nu mai puțin favorabile decât cele puse la dispoziția operatorilor altor genuri de transport, care efectuează operațiuni de transport pe teritoriul Republicii Moldova și au nevoie de încăperi și mijloace similare.

236. Autoritățile publice competente vor acorda operatorilor aerieni suficiente servicii, gratis, pe parcursul programului de lucru stabilit de către aceste autorități. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, atunci când aceasta este justificat din punctul de vedere al volumului traficului și existenței spațiilor și mijloacelor corespunzătoare, autoritățile publice competente pot să dispună ca procedurile de procesare a pasagerilor și bagajului acestora să fie efectuate în mai multe încăperi.

237. Autoritățile publice competente vor acorda servicii suficiente în așa mod încât acestea să corespundă necesităților reale și, respectiv, traficului, pe parcursul programului de lucru stabilit de către aceste autorități.

Prevederile pct.236 și 237 trebuie aplicate în conformitate cu art.82 al Reglementărilor Internaționale pentru Sănătate (1969) ale Organizației Mondiale a Sănătății, ediția a 3-a adnotată (1983), care prevede că autoritățile publice responsabile pentru sănătatea publică nu vor percepe taxe pentru efectuarea oricăror examinări medicale stabilite de Reglementările Internaționale pentru Sănătate sau pentru orice vaccinare a persoanelor care sosesc în Republica Moldova și pentru eliberarea certificatului de vaccinare. Nu se permite perceperea sau primirea plăților

pentru examinările medicale efectuate în orice timp al zilei. Art.24 al Reglementărilor Internaționale pentru Sănătate stabilește că măsurile sanitaro-profilactice trebuie aplicate imediat și fără întârziere.

În conformitate cu prevederile anexei nr.15 la Convenția de la Chicago “Serviciul de informare aeronautică”, autoritățile publice competente sînt obligate să publice informația cu privire la tipurile serviciilor de procesare (vamal, de imigrare, sanitar), precum și programul de lucru pentru efectuarea acestora pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

238. În afara programului de lucru, menționat la pct.236 și 237 din prezentul articol, stabilit în funcție de orice perioadă de trafic substanțial pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, autoritățile publice competente vor acorda servicii în condiții nu mai puțin favorabile decît cele acordate operatorilor altor genuri de transport, care efectuează operațiuni de transport pe teritoriul Republicii Moldova.

239. Autoritățile publice competente vor adopta măsurile respective pentru a permite aflarea pe teritoriul Republicii Moldova a reprezentanților autorităților publice din alte state, în vederea examinării aeronavelor, pasagerilor, bagajului, cargoului și documentelor, precum și în scopul efectuării procedurilor vamale, de imigrare, sanitare și de carantină (la transportarea animalelor și plantelor), înainte de decolarea aeronavei către statul reprezentantului, dacă aceste măsuri vor contribui la simplificarea formalităților cu privire la procedurile de control la sosirea în acel stat. În calitate de alternativă, autoritățile publice competente și autoritățile publice a altui stat, în baza unui acord reciproc, pot utiliza forme electronice privind procesarea prealabilă pentru exercitarea oricărei funcții menționate mai sus, cu scopul de a simplifica formalitățile cu privire la procedurile de control la sosirea în unul dintre aceste state.

240. Autoritățile publice competente vor aplica măsuri pentru a asigura afișarea pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova a regulilor privind schimbul valutei străine în valută națională a Republicii Moldova.

241. Autoritățile publice competente care exercită controlul asupra schimbului de valută a altor state vor aplica măsurile corespunzătoare pentru:

publicarea curentă a cursului de schimb valutar;

afișarea în locuri vizibile sau publicarea într-un alt mod a informației privind cursul de schimb al acelor valute care prezintă interes pentru aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

242. Autoritățile publice competente vor crea condiții corespunzătoare pentru ca, în timpul convenabil pentru persoanele care utilizează transportul aerian, pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova să se efectueze schimbul oficial al valutei străine prin intermediul instituțiilor de stat sau prin intermediul agenților particulare, autorizate corespunzător. Aceste condiții se creează pentru pasagerii care sosesc și care pleacă.

243. Autoritățile publice competente care supraveghează introducerea și scoaterea valutei străine trebuie să prevadă eliberarea pentru pasageri, la sosirea pe teritoriul Republicii Moldova, a documentelor cu privire la valuta de care dispun și să permită pasagerilor în cauză, la plecare din Republica Moldova, să scoată această valută la prezentarea documentului în cauză.

244. Autoritățile publice competente care interzic sau limitează introducerea valutei naționale trebuie să creeze condiții corespunzătoare pentru ca pasagerii, care sosesc în Republica Moldova și care declară că dispun de valută națională peste limitele stabilite să poată depune surplusul pe aeroportul internațional din Republica Moldova și să solicite, la plecarea din Republica Moldova, restituirea acestui surplus, în același punct sau în alt punct determinat de către autoritățile publice competente.

## **CAPITOLUL VIII. ATERIZAREA PE AEROPORTURILE DIN REPUBLICA MOLDOVA, ALTELE DECÎT AEROPORTURILE INTERNAȚIONALE**

245. Autoritățile publice competente vor acorda orice ajutor aeronavei care, din cauze ce nu depind de comandantul aeronavei, a aterizat pe un aeroport din Republica Moldova, altul decât aeroportul internațional, reducând la minimum procedurile și formalitățile de control.

246. Comandantul aeronavei sau următorul în grad membru al echipajului de zbor va informa, cât mai rapid posibil, autoritățile publice competente despre aterizarea efectuată.

247. Dacă este evident că aeronava poate să-și reia zborul într-o perioadă de timp relativ scurtă, se va aplica următoarea procedură:

Măsurile de control se vor reduce la asigurarea plecării aeronavei cu aceeași încărcătură la bord cu care a sosit. Dacă încărcătura sau o parte din aceasta, din motive operaționale sau din alte motive, nu poate fi transportată cu aceeași cursă, autoritățile publice competente vor înlesni procesarea acesteia și vor contribui la transportarea rapidă, în continuare, a încărcăturii în cauză către punctul de destinație.

În caz de necesitate, autoritățile publice competente vor desemna o zonă corespunzătoare, aflată sub supravegherea acestora, în care pasagerii și echipajul se pot afla pe parcursul staționării.

Comandantul aeronavei va solicita autorizarea pentru decolare (fără a lua în considerare autorizarea organului serviciilor de trafic aerian) numai unei autorități publice competente.

248. Dacă este evident că decolarea aeronavei se amână pentru o perioadă considerabilă de timp sau că aceasta nu este în stare să-și continue zborul, se va aplica următoarea procedură:

În cazul în care comandantul aeronavei așteaptă indicații de la autoritățile publice competente sau dacă acesta sau membrii echipajului nu pot contacta autoritățile respective, comandantul aeronavei este în drept să întreprindă orice măsuri urgente, pe care le consideră necesare, pentru asigurarea sănătății și siguranței pasagerilor și membrilor echipajului și pentru evitarea pierderii sau reducerii la minimum a deteriorării aeronavei și încărcăturii acesteia.

Pasagerilor și membrilor echipajului li se va permite să beneficieze de toate comoditățile corespunzătoare pînă la finalizarea formalităților necesare, dacă aceste formalități nu pot fi efectuate într-o perioadă scurtă de timp.

În cazul necesității descărcării de la bordul aeronavei a cargoului, proviziilor de bord și bagajului neînsoțit, din motive de siguranță, acestea vor fi amplasate în zona învecinată și vor rămîne în această zonă pînă la finalizarea formalităților.

Procesarea poștei trebuie efectuată în conformitate cu prevederile actelor în vigoare ale Uniunii Poștale Mondiale.

## **CAPITOLUL IX. PREVEDERI SUPPLEMENTARE CU PRIVIRE LA FACILITĂȚI**

249. În cazul în care autoritățile publice competente solicită operatorilor aerieni garanții în ceea ce privește respectarea obligațiilor lor în conformitate cu legislația Republicii Moldova cu privire la vamă, imigrare, sănătatea publică, carantina animalelor și plantelor și alte legi naționale, operatorilor aerieni li se va permite, atunci cînd aceasta este posibil, utilizarea unei garanții unice care să cuprindă toate obligațiunile.

250. Aeronavele, echipamentul la sol, echipamentul de securitate, piesele de schimb și materialele tehnice ale companiilor aeriene care se află pe teritoriul Republicii Moldova (cu excepția companiilor aeriene din Republica Moldova) și care sînt destinate pentru asigurarea serviciilor aeriene internaționale în Republica Moldova trebuie eliberate de acțiunea actelor normative naționale care prevăd rechiziția sau confiscarea aeronavelor, echipamentelor, pieselor de schimb sau materialelor, destinate pentru uz public, cu excepția situațiilor în care dreptul de confiscare se aplică ca urmare a încălcării legislației Republicii Moldova.

251. În conformitate cu prevederile anexei nr.12 "Căutarea și salvarea" și ale anexei nr.13 "Investigarea accidentelor și incidentelor aeronautice" la Convenția de la Chicago, autoritățile publice competente vor aplica măsurile corespunzătoare pentru asigurarea acordării imediate a accesului provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova a personalului calificat, necesar pentru

operațiuni de căutare și salvare, investigare a accidentelor aeronautice, reparare sau salvare a patrimoniului, care se efectuează în legătură cu dispariția sau deteriorarea aeronavelor.

La asigurarea accesului imediat pe teritoriul Republicii Moldova a personalului menționat la pct.251, dacă pentru un atare acces este necesar un document corespunzător, autoritățile publice competente nu vor solicita nici un document de călătorie, decât prezentarea pașaportului.

În cazul în care autoritățile publice competente solicită personalului menționat la pct.257 prezentarea vizelor de intrare, în caz de necesitate și prin excepție, autoritățile publice competente vor elibera vizele respective la sosirea pe teritoriul Republicii Moldova sau vor contribui prin alte modalități la accesul în țară, dacă personalul în cauză dispune de documente de deplasare corespunzătoare eliberate de către autoritățile competente ale statului lui.

Administrația de Stat a Aviației Civile va asigura informarea autorităților publice competente referitor la prevederile anexei nr.13 la Convenția de la Chicago și ale prezentului Program în cazul investigării accidentelor și incidentelor aeronautice în partea ce ține de simplificarea formalităților. În legătură cu aceasta, autoritățile publice competente vor recunoaște experților pentru investigarea accidentelor și incidentelor necesitatea de a dispune de posibilitățile de organizare a transportului către locul accidentului sau incidentului aeronautic și, în caz de necesitate, vor acorda asistență experților în cauză.

252. Autoritățile publice competente vor simplifica procedurile cu privire la accesul provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova a tuturor aeronavelor, instrumentelor, pieselor de schimb și echipamentelor, necesare pentru căutarea, salvarea, investigarea accidentelor aeronautice, repararea și salvarea patrimoniului, care se efectuează în legătură cu deteriorarea aeronavei ce aparține altui stat. Mijloacele în cauză urmează să fie introduse temporar pe teritoriul Republicii Moldova cu scutirea de la plata taxelor vamale și altor impozite sau taxe, precum și fără aplicarea regulilor cu privire la limitarea importului mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

Prezenta prevedere nu exclude, în caz de necesitate, aplicarea măsurilor sanitare și de carantină a animalelor și plantelor.

253. Autoritățile publice competente vor simplifica procedurile cu privire la scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova atât a aeronavelor distruse, cât și a aeronavelor care s-au aflat pe teritoriul țării pentru acordarea ajutorului, precum și a instrumentelor, pieselor de schimb și echipamentului, care au fost introduse în Republica Moldova pentru căutarea, salvarea, investigarea accidentelor aeronautice, repararea și salvarea patrimoniului.

254. Asupra aeronavelor deteriorate sau a părților acestora, asupra tuturor proviziilor de bord sau cargoului aflat la bordul acestor aeronave, precum și asupra tuturor aeronavelor, instrumentelor, pieselor de schimb și echipamentelor, introduse provizoriu pe teritoriul Republicii Moldova pentru căutarea, salvarea, investigarea accidentelor aeronautice, repararea și salvarea patrimoniului, care nu au fost scoase de pe teritoriul Republicii Moldova în termenele stabilite de către autoritățile publice competente, se va extinde acțiunea actelor normative naționale corespunzătoare.

255. Dacă în legătură cu investigarea accidentului aeronautic este necesar de a expedia o parte sau părți ale aeronavei deteriorate pe teritoriul altui stat pentru efectuarea examinării tehnice sau încercărilor, autoritățile publice competente vor asigura expedierea imediată a părții sau părților respective. Autoritățile publice competente vor facilita restituirea acestor părți, dacă autoritățile publice competente, implicate în investigarea accidentului, vor solicita aceste părți pentru finalizarea investigării.

256. Autoritățile publice competente vor simplifica procedurile cu privire la sosirea, plecarea și tranzitul prin teritoriul Republicii Moldova a aeronavelor care execută zboruri pentru acordarea ajutorului, organizate de către organizațiile internaționale recunoscute de către O.N.U. sau în numele acestora, sau de către state sau în numele acestora, și vor asigura aplicarea tuturor măsurilor pentru executarea în siguranță a acestor zboruri. Asemenea zboruri se efectuează în cazul calamităților naturale și catastrofelor antropogene care prezintă pericol grav pentru sănătatea oamenilor și mediul ambiant, precum și în cazul situațiilor excepționale care necesită

asistența O.N.U. Executarea acestor zboruri trebuie să înceapă cât mai repede posibil din momentul cînd s-a ajuns la înțelegerea pentru acordarea ajutorului.

257. Autoritățile publice competente vor asigura ca personalul și obiectele transportate în cadrul zborurilor pentru acordarea ajutorului, în conformitate cu prevederile pct.256, să fie admise fără întârziere pe teritoriul Republicii Moldova.

258. În situații excepționale, autoritățile publice competente vor simplifica procedurile cu privire la tranzitul prin teritoriul Republicii Moldova al aeronavelor utilizate în lupta contra poluării mărilor ori pentru prevenirea poluării acestora sau în alte operațiuni, necesare pentru asigurarea siguranței pe mare, siguranței populației sau protecției mediului maritim.

259. În situații excepționale, autoritățile publice competente, în măsura posibilităților, vor simplifica procedurile cu privire la tranzitul prin teritoriul Republicii Moldova al persoanelor, cargoului, materialelor și echipamentelor necesare pentru efectuarea operațiunilor de salvare menționate la pct.258.

260. Autoritățile publice competente își vor conforma activitatea cu prevederile Reglementărilor internaționale pentru sănătate (1969) ale Organizației Mondiale a Sănătății, ediția a 3-a adnotată (1983). Autoritățile publice competente vor aplica, în calitate de măsuri maxime de sănătate, prevederile stabilite de Reglementările internaționale pentru sănătate cu privire la intrarea, ieșirea și tranzitul pasagerilor și bagajului acestora, cargoului și altor articole.

261. În cazul în care condițiile epidemiologice permit reducerea sau eliminarea numărului măsurilor sanitare necesare, autoritățile publice competente, în comun cu autoritățile publice competente ale altor state, în conformitate cu prevederile art.85 pct.1 lit.d) din Reglementările internaționale pentru sănătate, ediția a 3-a adnotată, vor uni teritoriile lor sau vor încheia acorduri cu privire la supravegherea sanitară.

262. Autoritățile publice competente vor aplica toate măsurile posibile pentru ca instituțiile care efectuează vaccinări să utilizeze forme internaționale ale certificatelor de vaccinare sau revaccinare, cu scopul de a asigura recunoașterea acestora.

263. Autoritățile publice competente trebuie să aplice măsurile corespunzătoare pentru ca toate companiile aeriene și instituțiile să aibă posibilitatea de a informa pasagerii, cu suficient timp înainte de decolare, despre vaccinările solicitate de către autoritățile statelor de destinație, precum și pentru a elibera pasagerilor certificatele de vaccinare sau revaccinare conform formei stabilite de către Reglementările internaționale pentru sănătate.

264. Operatorii aerieni vor asigura respectarea oricăror cerințe stabilite de către autoritățile publice competente, care prevăd ca toate bolile depistate la bordul aeronavei, cu excepția suspiciunii privind răul de avion, să fie comunicate imediat, prin radio, autorităților publice din aeroporturile internaționale din Republica Moldova responsabile pentru sănătate, cu scopul de a pregăti personalul medical și echipamentul special, necesar pentru acordarea asistenței medicale și efectuarea procedurilor medico-sanitare la sosirea aeronavei.

## **CAPITOLUL X. FACILITAREA TRANSPORTULUI PASAGERILOR CARE NECESITĂ ASISTENȚĂ SPECIALĂ**

265. Persoanelor cu mobilitate redusă, atunci cînd călătoresc pe calea aerului, trebuie să li se acorde asistență specială care să asigure o deservire corespunzătoare. Această asistență presupune oferirea informației și indicațiilor în așa mod, încît acestea să fie înțelese de către pasagerii cu dificultăți de ordin cognitiv sau senzorial.

266. Autoritățile publice competente trebuie să colaboreze între ele în vederea aplicării măsurilor necesare pentru asigurarea accesibilității persoanelor cu mobilitate redusă către toate genurile de servicii prestate pasagerilor pe parcursul călătoriei.

267. Autoritățile publice competente, în comun cu companiile aeriene, aeroporturile internaționale din Republica Moldova și agenții de handling, trebuie să aplice măsurile necesare cu scopul de a stabili standarde uniforme minime de acces la serviciile de transport aerian pentru persoanele cu mobilitate redusă, din momentul sosirii pe aeroportul internațional de plecare pînă la părăsirea aeroportului internațional de destinație.

268. Autoritățile publice competente, în comun cu companiile aeriene, aeroporturile internaționale din Republica Moldova, agenții de handling și agențiile de turism, trebuie să aplice măsurile necesare pentru asigurarea acordării persoanelor cu mobilitate redusă a informației necesare, precum și măsurile care să asigure acordarea de către companiile aeriene, aeroporturile, agențiile de handling și agențiile de turism a asistenței necesare persoanelor cu mobilitate redusă, în funcție de necesitățile acestora.

269. Autoritățile publice competente trebuie să aplice măsurile necesare pentru ca companiile aeriene, aeroporturile internaționale din Republica Moldova și agenții de handling să colaboreze la crearea și coordonarea programelor de pregătire a personalului calificat pentru acordarea ajutorului persoanelor cu mobilitate redusă care călătoresc pe calea aerului.

270. Autoritățile publice competente vor aplica toate măsurile necesare pentru ca instalațiile și serviciile pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova să satisfacă necesitățile persoanelor cu mobilitate redusă.

271. În scopul facilitării mișcării /deplasării persoanelor cu mobilitate redusă între aeronavă și aerogară atât la sosire, cât și la decolare, autoritățile publice competente trebuie să asigure, în caz de necesitate, punerea la dispoziție a sistemelor de ridicare sau altor dispozitive corespunzătoare, în cazul lipsei scărilor telescopice pentru pasageri.

272. Trebuie asigurată aplicarea măsurilor corespunzătoare pentru ca pasagerii cu dificultăți de ordin cognitiv sau senzorial să aibă posibilitatea de a recepționa informația despre cursele internaționale.

273. Locul adunării pasagerilor cu mobilitate redusă și persoanelor în vârstă, îmbarcării sau debarcării care are loc în clădirea aerogării trebuie amplasat cât mai aproape posibil de ieșirile principale. În scopul asigurării mișcării /deplasării către diferite zone ale aeroportului, căile de acces trebuie să fie libere de obstacole.

274. În situațiile în care accesul către serviciile publice este limitat, trebuie aplicate toate măsurile posibile pentru a asigura servicii de transport terestru, la un preț rezonabil, orientând sistemele curente și planificate ale transportului public pentru satisfacerea necesităților persoanelor care au nevoie de asistență la deplasare sau să li se acorde persoanelor în cauză servicii speciale de transport.

275. Trebuie create condiții corespunzătoare pentru parcare mijloacelor de transport ale persoanelor care necesită asistență la deplasare și să se aplice măsurile corespunzătoare pentru facilitarea deplasării lor între locurile de parcare și clădirile aerogării.

276. În situațiile în care aceasta este dictat de insuficiența de timp, în cazul curselor conexe, precum și din alte circumstanțe, trebuie autorizat, în măsura posibilităților și necesităților, transferul pasagerilor, în primul rînd al pasagerilor cu mobilitate redusă și în vârstă, de pe o aeronavă către altă aeronavă.

277. Reprezentanții operatorilor aeroporturilor internaționale din Republica Moldova, companiile aeriene și agențiile de turism trebuie să aplice măsurile necesare pentru ca persoanele cu mobilitate redusă să fie informate despre modul în care trebuie să procedeze în oricare din următoarele situații:

după procurarea biletului de călătorie pe calea aerului;

după consultarea orarelor curselor;

după rezervare;

pe aeroport;

în aerogară;

înainte de decolare, în timpul zborului și după aterizare.

278. Pentru asigurarea informării corespunzătoare și convenabile a persoanelor cu mobilitate redusă, prioritate trebuie acordată instruirii personalului operatorilor aeroporturilor, companiilor aeriene, agenților de handling și agențiilor de turism cu privire la comunicarea cu persoanele care necesită asistență specială.

279. Autoritățile publice competente vor aplica toate măsurile necesare pentru a asigura persoanelor cu mobilitate redusă accesul adecvat la serviciile aeriene.



280. Autoritățile publice competente vor elabora prevederi în baza cărora aeronavele, recent puse în exploatare sau după o reechipare considerabilă, trebuie să corespundă standardelor uniforme minime de acces cu privire la echipamentul de bord, care să includă brațe escamotabile pentru fotolii, cărucioare de bord, wc-uri, precum și elemente de iluminare favorabile și pictograme.

281. Cărucioarele, aparatele și echipamentele speciale, destinate persoanelor cu mobilitate redusă, trebuie transportate gratis în salonul de pasageri, dacă, în opinia companiei aeriene, spațiul și cerințele de siguranță permit aceasta, sau dacă acestea se consideră ca bagaje prioritare. Animalele de serviciu, care însoțesc pasagerii cu mobilitate redusă, de asemenea trebuie transportate gratis în salonul de pasageri, cu condiția respectării reglementărilor corespunzătoare ale Republicii Moldova sau ale companiilor aeriene.

282. Persoanelor cu mobilitate redusă trebuie să li se acorde dreptul de a decide personal dacă au nevoie de un însoțitor și dacă efectuează călătoria fără a dispune de autorizație medicală. Informarea prealabilă despre aceasta este obligatorie în situațiile în care este necesară acordarea ajutorului sau punerea la dispoziție a dispozitivului de ridicare. Companiilor aeriene trebuie să li se permită de a solicita pasagerilor cu mobilitate redusă obținerea unei autorizații medicale cu privire la efectuarea călătoriei pe calea aerului, când, din motive de sănătate, este evident că nu se va garanta siguranța sau sănătatea pasagerilor cu mobilitate redusă sau a altor pasageri. De asemenea, companiilor aeriene trebuie să li se permită de a solicita prezența însoțitorului în acele situații în care este evident că persoana cu mobilitate redusă este dependentă de acest însoțitor și din această cauză nu se va putea garanta siguranța sau sănătatea pasagerilor cu mobilitate redusă sau a altor pasageri.

283. În situațiile în care este necesară prezența însoțitorului la transportarea persoanelor cu mobilitate redusă, companiile aeriene vor acorda reduceri la transportarea persoanei în calitate de însoțitor.

284. Operatorii aerieni din Republica Moldova trebuie să prevadă în manualele operaționale proceduri cu privire la deservirea și transportarea persoanelor cu mobilitate redusă.

285. Companiile aeriene din Republica Moldova vor asigura asistență, echipamente, cărucioare pentru îmbarcare, vehicule sau dispozitive în scopul de a facilita accesul către aeronave al persoanelor cu mobilitate redusă.

286. Pasagerii cu mobilitate redusă care dispun de propriul cărucior îl pot păstra pînă la îmbarcarea la bordul aeronavei și înregistra ca bagaj de mînă. De asemenea, persoanele cu mobilitate redusă pot utiliza cărucioarele puse la dispoziție de către operatorii aeroporturilor internaționale sau companiile aeriene din Republica Moldova.

## **CAPITOLUL XI. COMITETUL NAȚIONAL DE FACILITĂȚI AERONAUTICE**

287. Prezentul capitol stabilește direcțiile prioritare, competențele, componența și metodele de activitate ale Comitetului Național de Facilități Aeronautice (în continuare - Comitet) al Republicii Moldova, luîndu-se în considerare necesitatea soluționării problemelor naționale într-un mod pe cît se poate de simplificat.

288. În scopul asigurării simplificării formalităților în domeniul transporturilor aeriene, Comitetul are următoarele atribuții:

examinarea problemelor ce țin de politica în domeniul formalităților vamale aplicate serviciilor de transport aerian internațional;

elaborarea recomandărilor pentru ministere, alte autorități administrative centrale, organizații și instituții din Republica Moldova, implicate în asigurarea formalităților în domeniul transportului aerian, conform prevederilor prezentului Program;

informarea permanentă a ministerelor, altor autorități administrative centrale, organizațiilor și instituțiilor despre evenimentele importante din domeniul aviației civile internaționale, care ar putea afecta traficul aerian pe /de pe teritoriul Republicii Moldova;

asigurarea cadrului consultativ și de coordonare pentru implementarea acțiunilor de facilități aeronautice preconizate;

examinarea și propunerea amendamentelor la prezentul Program, în conformitate cu reglementările internaționale în domeniul aviației civile;

actualizarea permanentă a conținutului și monitorizarea implementării măsurilor și procedurilor de facilități aeronautice, asigurând concomitent corelarea acțiunilor de facilități cu cele de securitate aeronautică;

analizarea modului în care autoritățile publice competente, operatorii aerieni naționali și străini respectă reglementările naționale și internaționale în materie de facilități aeronautice;

planificarea și realizarea activității de inspectare și control pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova și al operatorilor aerieni în domeniul facilităților aeronautice;

asigurarea coordonării între prezentul Program și Programul Național de Securitate Aeronautică;

examinarea standardelor și recomandărilor O.A.C.I., C.E.A.C. și ale altor organizații internaționale cu atribuții în domeniul facilităților aeronautice, în scopul elaborării propunerilor autorităților publice competente cu privire la aplicarea unor măsuri și proceduri corespunzătoare pe teritoriul Republicii Moldova;

stabilirea modalității de abordare a problemelor specifice în relațiile cu organismele internaționale cu atribuții în domeniul aviației civile și înaintarea propunerilor cu privire la participarea la reuniunile de specialitate;

examinarea problemelor ce apar în legătură cu procesarea aeronavelor, pasagerilor, bagajului, cargoului, poștei și proviziilor de bord și, în caz de necesitate, soluționarea problemelor ce apar pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova;

examinarea necesității creării comitetelor aeroportuare de facilități aeronautice pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, stabilind competența și componența acestora;

examinarea propunerilor în domeniul facilităților aeronautice parvenite de la organizațiile, instituțiile și întreprinderile care activează în domeniul aviației civile din Republica Moldova.

289. Comitetul se constituie din reprezentanți ai următoarelor autorități publice competente:

Guvernul Republicii Moldova;

Administrația de Stat a Aviației Civile;

Serviciul Vamal;

Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor;

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;

Ministerul Afacerilor Interne;

Ministerul Sănătății și Protecției Sociale;

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;

Serviciul Grăniceri.

290. Comitetul este condus de către reprezentantul Guvernului, responsabil de coordonarea activității Administrației de Stat a Aviației, care acționează în calitate de președinte al Comitetului. În lipsa președintelui, Comitetul este condus de către reprezentantul Administrației de Stat a Aviației Civile, care acționează în calitate de vicepreședinte al Comitetului.

291. Comitetul este convocat în ședințe ordinare de către președintele Comitetului sau la propunerea oricărui membru al Comitetului, în caz de necesitate.

292. Ședințele Comitetului se consideră deliberative dacă la acestea sînt prezenți cel puțin 2/3 din membri.

293. În caz de necesitate, la ședințele Comitetului pot participa, cu statut de observator, experți în domeniul facilităților aeronautice și reprezentanți ai operatorilor de aeroport, companiilor aeriene și altor organizații de specialitate.

294. Pentru soluționarea unor probleme concrete privind simplificarea formalităților care necesită o analiză deosebită, Comitetul poate înființa subcomitete sau grupuri de lucru pentru următoarele domenii - pasageri, mărfuri, bagaje. Numărul și domeniile pentru care se înființează aceste subcomitete sau grupuri de lucru sînt stabilite de către Comitet.

Este obligatoriu ca, după fiecare reuniune a subcomitetelor sau grupurilor de lucru, membrii Comitetului să fie informați cu privire la problemele discutate.

295. Convocarea Comitetului se stabilește de către președintele Comitetului, conform celor stipulate la pct.291.

296. Procesele-verbale ale ședințelor Comitetului se semnează de către toți membrii Comitetului și sînt distribuite autorităților publice vizate.

297. Secretariatul Comitetului este asigurat de către Administrația de Stat a Aviației Civile.

298. Hotărîrile Comitetului se aprobă cu majoritatea simplă de voturi (50% + 1) din numărul total al membrilor Comitetului.

299. Hotărîrile Comitetului sînt executorii pentru toate autoritățile publice, instituțiile și întreprinderile care desfășoară activități în domeniul aviației civile internaționale.

300. În cazul în care Republica Moldova este vizitată de către experții Secretariatului O.A.C.I. în materie de simplificare a formalităților, trebuie aplicate măsurile necesare pentru organizarea participării experților în cauză la ședințele Comitetului.

301. Administrația de Stat a Aviației Civile va informa O.A.C.I. despre activitatea Comitetului, cu scopul ca această informație să fie pusă la dispoziția altor state.

302. Comitetul își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentului Program și legislația în vigoare a Republicii Moldova.

## **CAPITOLUL XII. CERINȚE FAȚĂ DE PERSONALUL AUTORITĂȚILOR PUBLICE COMPETENTE, AEROPORTURILOR INTERNAȚIONALE ȘI OPERATORILOR AERIENI DIN REPUBLICA MOLDOVA**

303. Prezentul capitol stabilește cerințele față de personalul autorităților publice competente, operatorilor aeroporturilor internaționale, operatorilor aeriени și întreprinderilor din Republica Moldova care își desfășoară activitatea pe aeroporturile internaționale din țară și care, pentru exercitarea atribuțiilor lor, se află în contact permanent cu pasagerii și membrii echipajului de zbor. Cerințele se referă, în special, la interfața cu pasagerii și membrii echipajului, calitățile profesionale, ținută și alte aspecte.

304. Autoritățile publice competente, organizațiile și instituțiile, operatorii aeroporturilor internaționale, întreprinderile și operatorii aeriени (în continuare - Conducerea), care își desfășoară activitatea pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, trebuie să asigure realizarea unor relații eficiente între pasageri și personalul lor, cu scopul de a asigura calitatea formalităților și a serviciilor prestate pasagerilor.

305. Conducerea va influența această prestare prin crearea unor imagini corespunzătoare, bazate pe realitatea, competența și argumentarea acțiunilor întreprinse pentru satisfacerea necesităților pasagerilor. Această imagine creată de personal la toate nivelurile de procesare trebuie să aibă un efect pozitiv asupra relațiilor dintre personal și pasager.

306. Deoarece personalul aflat în contact direct cu pasagerii este o sursă importantă de informație pentru procesul de îmbunătățire continuă a calității, Conducerea va analiza cu regularitate metodele utilizate pentru promovarea contactelor cu pasagerii.

307. Comunicarea cu pasagerii presupune atît ascultarea, cît și informarea acestora. Din această cauză este necesar să se acorde o atenție deosebită dificultăților în comunicare sau în relațiile cu pasagerii.

308. Comunicarea eficientă cu pasagerii implică:

- ascultarea pasagerului;
- informarea pasagerului;
- explicațiile oferite pasagerilor și, în caz de apariție a unor probleme, referitor la modul în care vor fi soluționate;
- explicațiile date cu privire la întocmirea documentelor;
- evitarea brutalității din partea personalului care efectuează controlul sau deserveste pasagerii;
- prevederea unor mijloace adecvate și ușor accesibile pentru o comunicare eficientă;

explicarea relațiilor dintre serviciu, prestare a lui și, dacă există, preț;  
determinarea relației dintre serviciul prestat și necesitățile reale ale pasagerului.

Perceperea de către pasager a calității serviciului este adesea obținută prin comunicarea cu personalul autorităților, organizațiilor, instituțiilor, întreprinderilor prestatoare de servicii și prin intermediul facilităților acordate de acestea.

309. Întru asigurarea aplicării prevederilor prezentului Program, pentru comunicarea cu pasagerii și înțelegerii acestora pe parcursul procedurilor de procesare și control sau la efectuarea altor activități legate de transportul aerian, autoritățile publice competente, operatorii aeroporturilor internaționale, operatorii aerieni și întreprinderile din Republica Moldova care își desfășoară activitatea pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova vor asigura ca personalul implicat în activitățile de pe aeroport și care se află în contact cu pasagerii, membrii echipajelor de zbor și personalul aeronautic să cunoască în mod obligatoriu limbile moldovenească, engleză și rusă.

310. Se va asigura ca personalul organelor de control pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova să cunoască documentele de transport aerian (documentele de călătorie ale pasagerilor, actele de identitate, declarația generală, manifestul de cargou, manifestul de pasageri și alte documente) și să le accepte în una din următoarele limbi: moldovenească, engleză sau rusă.

311. Se va asigura ca personalul menționat la pct.309 să aibă o ținută agreabilă pe perioada exercitării atribuțiilor.

312. Se interzice de a intra în contact cu pasagerii în cazul în care personalul se prezintă la serviciu în stare de ebrietate, ținută necorespunzătoare sau dacă acesta prezintă simptome de boală (răceală, boli infecțioase etc.).

### **CAPITOLUL XIII. ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR PUBLICE COMPETENTE PE AERODROMURILE INTERNAȚIONALE**

313. Pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova își desfășoară activitatea, potrivit legii, subdiviziunile Serviciului Grăniceri, Serviciului Vamal, Ministerului Sănătății și Protecției Sociale, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerului Afacerilor Interne, precum și ale altor autorități publice competente.

314. Autoritățile publice competente responsabile de exercitarea atribuțiilor ce le revin, potrivit legii, pe aeroporturile internaționale trebuie să colaboreze între ele și să asigure, în limitele competenței lor, desfășurarea în bune condiții a traficului de aeronave, călători, mărfuri, bagaje și poștă.

315. Administrația de Stat a Aviației Civile este organul central de specialitate al administrației publice abilitat cu funcții de conducere, coordonare și exercitare a controlului în domeniul aviației civile și este autoritatea reprezentativă în domeniul simplificării formalităților în transportul aerian.

316. Atribuțiile Administrației de Stat a Aviației Civile în domeniul simplificării formalităților în transportul aerian sînt următoarele:

implementarea prezentului Program, a altor norme și proceduri în domeniul simplificării formalităților în aviația civilă;

cooperarea cu alte autorități publice competente implicate în implementarea prezentului Program, în scopul definirii și repartizării sarcinilor ce le revin;

coordonarea activităților diferitelor autorități publice competente, potrivit responsabilităților ce le revin, în conformitate cu prevederile prezentului Program;

punerea la dispoziția operatorilor aeroporturilor și operatorilor aerieni care-și desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova, precum și altor instituții interesate a datelor cu privire la activități specifice în domeniul facilităților aeronautice;

monitorizarea respectării pe aeroporturile internaționale a standardelor privind facilitățile;

efectuarea controlului existenței și legalității documentelor aeronavelor și modului de utilizare a acestora la bordul aeronavelor;

elaborarea și asigurarea publicării procedurilor de intrare, ieșire și staționare pe teritoriul Republicii Moldova a aeronavelor, pasagerilor, bagajelor lor și mărfurilor;

efectuarea controlului asupra modalităților de organizare a fluxurilor de pasageri, bagaje și mărfuri pe aeroporturile civile și determinarea unor soluții care să nu afecteze buna desfășurare a acestei activități;

stabilirea măsurilor necesare realizării cooperării între operatorii aeroporturilor și toți factorii implicați în asigurarea zonelor, spațiilor și serviciilor care să permită procesarea rapidă a fluxului de pasageri, membrilor de echipaj, bagaje, mărfuri și poștă la trecerea acestora prin aeroporturile internaționale din Republica Moldova;

stabilirea măsurilor necesare pentru ca autoritățile publice competente și aeroporturile să asigure întreaga asistență aeronavelor aflate în dificultate, care aterizează pe aeroporturi, altele decât cele internaționale, în situații extreme;

avizarea cererilor care permit intrarea fără întârziere pe teritoriul Republicii Moldova, cu titlu temporar, a personalului calificat necesar căutării, salvării, anchetării, reparării sau recuperării aeronavelor pierdute sau avariate, în cazul accidentelor sau incidentelor aeronautice ce au avut loc pe teritoriul Republicii Moldova;

realizarea unui schimb permanent de informații cu Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Grăniceri cu privire la categoriile de pasageri cu statut special (pasageri inadmisibili, persoane expulzate, deportați etc.);

reprezentarea autorității publice în domeniul facilităților aeronautice la nivelul organismelor guvernamentale sau nonguvernamentale de aviație civilă internațională;

realizarea schimbului de informații pentru dezvoltarea liniilor informaționale de comunicare cu serviciile, persoanele cu statut special competente în materie;

participarea, în comun cu reprezentanții altor instituții specializate în domeniul facilităților aeronautice, cu informări, analize referitoare la nivelul facilităților, implementarea reglementărilor naționale și internaționale, cu date statistice etc. la simpozioane, conferințe, reuniuni de lucru, analize interne și internaționale și alte reuniuni de acest gen.

317. Administrația de Stat a Aviației Civile asigură elaborarea și emiterea legitimațiilor pentru membrii de echipaj și inspectori, conform formelor menționate la anexele nr.6 și 7 la prezentul Program.

318. Operatorii aeroporturilor internaționale desemnate și ale celorlalte aeroporturi ale aviației civile din Republica Moldova sînt responsabili de implementarea măsurilor de simplificare a formalităților în domeniul lor de activitate.

319. Atribuțiile operatorului de aeroport în domeniul simplificării formalităților în transportul aerian sînt următoarele:

stabilirea unui program propriu referitor la facilitățile aeronautice, care detaliază măsurile de asigurare a facilităților specifice aeroportului, în conformitate cu prezentul Program;

desemnarea unei persoane responsabile pentru coordonarea implementării prevederilor prezentului Program și a Programului de securitate a aeroportului;

crearea condițiilor pentru buna desfășurare a tuturor activităților de pe aeroport;

asigurarea securității aeronautice pe aeroport;

asigurarea acordării pe aeroport a primului ajutor și altei asistențe medicale;

asigurarea cu mijloace de informare a pasagerilor pe aeroporturile internaționale (panouri, monitoare, broșuri etc.), inclusiv cu privire la activitatea autorităților publice competente care desfășoară activități de control;

asigurarea mijloacelor de comunicație cu toate autoritățile publice competente de pe aeroportul internațional, precum și cu companiile aeriene și alte organizații;

asigurarea aplicării tuturor prevederilor stabilite de prezentul Program care se referă la activitatea aeroporturilor internaționale în domeniul facilitării transporturilor aeriene;

comunicarea datelor privind activitățile aeroportuare la cererea autorităților publice competente, necesare activității acestora.

320. Operatorul aerian în domeniul simplificării formalităților în transportul aerian are următoarele atribuții:

asigură respectarea procedurilor ce țin de perfectarea documentelor aeronavelor, echipajelor acestora, pasagerilor, bagajelor, cargoului, poștei și altor articole la intrarea sau ieșirea de pe teritoriul Republicii Moldova;

colaborează cu autoritățile publice competente, pe de o parte, și cu operatorul aeroportului, pe de altă parte;

asigură mijloacele de comunicație cu toate autoritățile publice competente de pe aeroport, precum și cu operatorul aeroportului și alte organizații;

asigură informarea corespunzătoare a pasagerilor;

realizează un control suplimentar al actelor de identitate ale pasagerilor, indiferent de destinația finală sau de tranzit a călătoriei, în scopul verificării suplimentare a faptului dacă pasagerii dețin toate documentele de acces;

exercită, în cazul pasagerilor deportați, ordinele de returnare în acord cu autoritățile de frontieră din statele în care există astfel de pasageri;

își coordonează, în mod obligatoriu, activitățile cu autoritățile publice competente care sînt implicate în facilitarea traficului aerian;

asigură siguranța zborurilor și securitatea aeronautică;

asigură preluarea și returnarea persoanei declarate inadmisibile pe teritoriul Republicii Moldova către punctul inițial al călătoriei sau către o altă destinație, în funcție de documentele deținute de persoana în cauză;

asigură respectarea prevederilor prezentului Program, precum și ale actelor normative în domeniul aviației civile;

321. Operatorul aerian asigură, de sine stătător, elaborarea declarației generale, manifestului de cargou, manifestului de pasageri și documentului comercial conform formelor menționate la anexele nr. 1, 2, 3 și 9 la prezentul Program.

322. Serviciul Grăniceri, în conformitate cu prevederile legale, exercită controlul asupra respectării regulilor regimului frontierei de stat, regimului de frontieră și regimului punctelor de trecere a frontierei de stat.

323. Atribuțiile Serviciului de Grăniceri în materie de control pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova sînt următoarele:

organizarea și asigurarea controlului documentelor la trecerea frontierei, precum și evidența cetățenilor străini;

asigurarea depistării și prevenirii trecerilor ilegale ale frontierei de stat, a acțiunilor de contrabandă și a oricăror altor încălcări ale reglementărilor privitoare la regimul frontierei de stat;

asigurarea descoperirii și reținerii, în condițiile legii, a persoanelor vinovate de încălcarea regimului frontierei de stat, regimului punctului de trecere a frontierei de stat, calificate de reglementările legale ca infracțiuni și contravenții;

asigurarea aplicării măsurilor necesare pentru respectarea reglementărilor privind frontiera de stat și sancționarea contravențiilor;

asigurarea controlului actelor de identitate ale persoanelor și, în caz de necesitate, identificarea acestora;

informarea reprezentantului companiei aeriene despre pasagerii cărora nu li s-a permis intrarea pe teritoriul Republicii Moldova și despre măsurile care se impun în vederea returnării acestora în afara teritoriului Republicii Moldova;

asigurarea mijloacelor de comunicație cu toate autoritățile publice competente ce activează pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;

comunicarea datelor privind activitățile de control la frontiera de stat la cererea altor autorități publice competente, necesare activității acestora.

324. Serviciul Vamal asigură, în conformitate cu prevederile legale, respectarea regimului vamal pe teritoriul Republicii Moldova în scopul realizării procesării pasagerilor, bagajelor, cargoului, poștei, transportate pe cale aeriană.

325. Atribuțiile Serviciului Vamal și ale autorităților vamale amplasate pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova sînt prevăzute în art.11 al Codului vamal.

326. Ministerul Sănătății și Protecției Sociale asigură, în conformitate cu prevederile legale, ocrotirea sănătății pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

327. Ministerul Sănătății și Protecției Sociale exercită pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, prin intermediul Serviciului Sanitar de Stat, următoarele atribuții:

asigură supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat;

efectuează dezinsecția, deratizarea și dezinfectarea aeronavelor;

eliberează certificate de dezinsecție, deratizare și dezinfectare a aeronavelor;

verifică certificatele de dezinsecție, deratizare și dezinfectare a aeronavelor eliberate de către autoritățile altor state;

verifică certificatele de vaccinare și revaccinare ale pasagerilor și membrilor echipajului de zbor, la necesitate;

verifică producția și circulația proviziilor destinate pasagerilor (cateringul);

asigură aplicarea tuturor măsurilor corespunzătoare în cazul apariției unui focar epidemic, în caz de iminență a unei epidemii sau în situații de calamități naturale, precum și în cazul depistării bolnavilor, suspecti de boli transmisibile sau purtători de germeni de boli transmisibile;

verifică respectarea normelor de igienă și antiepidemice la transportarea și manipularea obiectelor, materialelor și substanțelor care, prin natura lor sau modul de utilizare, pot avea o influență negativă asupra sănătății populației;

asigură mijloacele de comunicație cu toate autoritățile publice competente ce activează pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;

asigură informarea persoanelor fizice și juridice despre activitățile sanitaro-epidemiologice pe aeroporturile internaționale;

comunică date privind activitățile sanitaro-epidemiologice la cererea altor autorități publice competente, necesare activității acestora.

328. Ministerul Sănătății și Protecției Sociale asigură elaborarea și emiterea certificatului de dezinsecție reziduală conform formei menționate în anexa nr.4 la prezentul Program.

329. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene determină și exercită politica Republicii Moldova în domeniul eliberării vizelor pentru Republica Moldova pe aeroporturile internaționale.

330. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene își exercită activitatea pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova prin intermediul oficiului consular din aeroport.

331. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în conformitate cu prevederile legislației naționale și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, perfectează vize pentru intrarea în țară cetățenilor străini și apatrizilor care nu domiciliază legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova.

332. Ministerul Afacerilor Interne exercită în aeroporturile internaționale din Republica Moldova următoarele atribuții:

asigură ordinea publică pe aeroport;

efectuează controlul de securitate aeronautică al pasagerilor, membrilor echipajelor, personalului de deservire, bagajelor de mînă, bagajelor de sală, încărcăturilor, poștei și proviziei de bord;

acordă sprijin trupelor de grăniceri (la solicitare) în desfășurarea acțiunilor de pază a frontierei de stat, combaterea activității ilegale peste frontieră, urmărirea și expulzarea

persoanelor care au încălcat regimul frontierei de stat, în clarificarea și verificarea circumstanțelor comiterii contravențiilor de către cetățenii reținuți pe cale administrativă sau penală;

informează trupele de grăniceri despre situația ordinii de drept în zona de frontieră, despre acțiunile ilegale, despre grupele criminale și persoanele depistate cu intenții ilegale față de frontiera de stat și trupele de grăniceri;

asigură ordinea de drept pe aeroport în cazul situațiilor excepționale și instituirii regimului stării de urgență;

asigură mijloace de comunicație cu toate autoritățile publice competente de pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;

asigură schimbul reciproc de informații între autoritățile publice competente pe aeroportul internațional, necesare pentru activitatea acestora;

întreprinde măsuri operative de investigații și alte acțiuni prevăzute de legislație pentru depistarea, prevenirea și curmarea infracțiunilor, identificarea și reținerea persoanelor aflate în căutare sau despre care există informații și probe că au săvârșit infracțiuni.

333. Ministerul Afacerilor Interne, în comun cu Serviciul Grăniceri, va asigura elaborarea și emiterea documentelor de însoțire cu privire la expulzarea persoanelor inadmisibile, conform formelor menționate în anexa nr.8 la prezentul Program.

334. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare asigură, în conformitate cu prevederile legale, protecția veterinară pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

335. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare exercită pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, prin intermediul Serviciului Veterinar, următoarele atribuții:

asigură supravegherea veterinară de stat;

stabilește lista bolilor transmisibile în cazul cărora se instituie măsuri obligatorii de prevenire și combatere;

în comun cu Ministerul Sănătății și Protecției Sociale, organizează și aplică toate măsurile necesare pentru prevenirea și combaterea bolilor comune omului și animalelor;

asigură protecția împotriva pătrunderii pe teritoriul Republicii Moldova a obiectelor de carantină;

asigură depistarea, localizarea și lichidarea obiectelor de carantină;

exercită controlul asupra respectării cerințelor sanitar-veterinare în procesul mutărilor, exportului și importului animalelor, produselor și materiilor prime de origine animală;

asigură mijloacele de comunicație cu toate autoritățile publice competente de pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;

asigură informarea persoanelor fizice și juridice despre activitățile veterinare pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova;

comunică date privind activitățile veterinare, la cererea altor autorități publice competente, necesare activității acestora.

336. Serviciul de stat de carantină fitosanitară asigură, în conformitate cu prevederile legale, protecția fitosanitară pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova.

337. Serviciul de stat de carantină fitosanitară exercită pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova următoarele atribuții:

asigură supravegherea fitosanitară de stat;

asigură protecția împotriva pătrunderii pe teritoriul Republicii Moldova a obiectelor de carantină;

asigură depistarea, localizarea și lichidarea obiectelor de carantină;

exercită controlul asupra respectării cerințelor fitosanitare în procesul mutărilor, exportului și importului plantelor, producției vegetale și producției supuse carantinei;

stabilește lista obiectelor de carantină, dăunătorilor, agenților patogeni ai plantelor a căror arie de răspândire pe teritoriul Republicii Moldova este limitată;

eliberează certificate fitosanitare și permise de carantină;



asigură mijloacele de comunicație cu toate autoritățile publice competente de pe aeroportul internațional, precum și cu operatorul aeroportului, companiile aeriene și alte organizații;  
asigură informarea persoanelor fizice și juridice despre activitățile fitosanitare pe aeroporturile internaționale;

comunică date privind activitățile fitosanitare, la cererea altor autorități publice competente, necesare activității acestora.

338. Schema de interacțiune a autorităților publice competente și serviciilor menționate mai sus pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, la exercitarea controlului aeronavelor, pasagerilor, bagajului acestora și cargoului, este expusă în anexa nr.12 la prezentul Program.

[Programul în redacția Hot.Guv. nr.574 din 25.05.06, în vigoare 09.06.06]

Anexa nr.1  
la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene

### DECLARAȚIA GENERALĂ

DECLARAȚIA GENERALĂ (la intrare/ieșire)		
Operatorul aerian .....		
.....		
Însemnele de naționalitate și înmatriculare* ..... nr. cursei ..... data .....		
Decolarea din ..... Aterizare pe .....		
(denumirea locului) (denumirea locului)		
RUTA DE ZBOR (La coloana "LOCUL" se indică punctul de plecare, toate escalele pe rută și punctul de destinație)		
LOCUL	NUMĂRUL TOTAL AL MEMBRILOR ECHIPAJULUI*	NUMĂRUL PASAGERILOR PE CURSA RESPECTIVĂ**
		<i>Punctul de plecare</i>
		Îmbarcați .....
		Aflați în tranzit cu aceeași rută .....
		<i>Punctul de sosire</i>
		Îmbarcați .....
		Aflați în tranzit cu aceeași rută .....
<i>Declarația de sănătate*</i>  Persoanele aflate la bordul aeronavei, cu excepția persoanelor care suferă de rău de avion sau accidentate (inclusiv persoanele cu simptome de boală ca alergie, febră, răceală, diaree), precum și bolnavii debarcați în timpul executării zborului ..... ..... ..... Alte condiții la bordul aeronavei care pot favoriza răspândirea bolii ..... ..... .....		Pentru uz de serviciu

Date despre dezinsecție sau tratament sanitar (locul, data, timpul, metoda). Dacă pe parcursul executării zborului nu s-a efectuat nici o dezinsecție, urmează să fie indicate date cu privire la ultima dezinsecție efectuată . . . . .

.....

.....

Semnătura (dacă este necesar) \_\_\_\_\_  
 Membrul corespunzător al echipajului

Declar că toată informația și datele conținute în prezenta declarație generală și în orice anexe necesare la aceasta, sînt, din cîte cunosc, complete, precise și veridice și că toți pasagerii care se află în tranzit își continuă sau își vor continua zborul

SEMNĂTURA \_\_\_\_\_  
 Agentul autorizat sau comandantul aeronavei

Mărimea documentului: 210 mm X 297 mm.

\* Urmează să fie completate numai la cererea autorităților din Republica Moldova

\*\* Nu se completează în cazul în care este prezentat manifestul de pasageri și urmează să fie completate numai la cererea autorităților din Republica Moldova.

**NOTĂ:** Pentru facilitarea transportului aerian internațional se recomandă perfectarea declarației generale numai în limba engleză.

Anexa nr.1  
 la Programul Național de  
 Facilitare a Transporturilor Aeriene  
 (variante în limba engleză)

**GENERAL DECLARATION**

GENERAL DECLARATION (Outward/Inward)	
Operator .....	
.....	
Marks of Nationality and Registration* .....	Flight No ..... Date .....
..	
Departure from .....	Arrival at .....
(Place)	(Place)

FLIGHT ROUTING ("Place" Column always to list origin, every en-route stop and destination)		
PLACE	TOTAL NUMBER OF CREW*	NUMBER OF PASSENGERS ON THIS STAGE**
		<i>Departure Place:</i>
		Embarking .....
		Through on same flight .....

		<i>Arrival Place:</i>
		Disembarking. ....
		Through on same flight . . . . .

*Declaration of Health\**

Person on board with illnesses other than airsickness or the effects of accidents (including persons with symptoms or signs of illness such as rash, fever, chills, diarrhoea) as well as those cases of illness disembarked during the flight . . . . .

.....

Any other conditions on board which may lead to the spread of disease . . . . .

.....

Details of each disinsecting or sanitary treatment (place, date, time, method) during the flight. If no disinsecting has been carried out during the flight, give details of most recent disinsecting . . . . .

.....

Signed, if required \_\_\_\_\_  
Crew member concerned

For official use only

I declare that all statements and particulars contained in this General Declaration, and in any supplementary forms required to be presented with this General Declaration, are complete, exact and true to the best of my knowledge and the all through passengers will continue/have on the flight.

SIGNATURE \_\_\_\_\_  
Authorised Agent or Pilot-in-command

Size of document: 210 mm X 297 mm.

\* To be completed only when required by the authorities of the Republic of Moldova.  
\*\* Not to be completed when Passenger Manifest are presented and to be completed only when required by the authorities of the Republic of Moldova.

Anexa nr.1  
la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene  
(varianta în limba rusă)

**ГЕНЕРАЛЬНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ**

ГЕНЕРАЛЬНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ (въезд/выезд)		
Эксплуатант . . . . .		
Знаки национальной принадлежности и регистрационные знаки* . . . . . Рейс № . . . . . Дата . . . . .		

..

Пункт вылета ..... Пункт прибытия .....

..... (Название места) (Название места)

**МАРШРУТ ПОЛЕТА**  
(В графе „ПУНКТЫ” всегда указывается пункт отправления, все остановки по маршруту и пункт назначения)

ПУНКТЫ	ОБЩЕЕ КОЛИЧЕСТВО ЧЛЕНОВ ЭКИПАЖА*	КОЛИЧЕСТВО ПАССАЖИРОВ НА ДАННОМ ЭТАПЕ ПОЛЕТА**
		<i>Пункт вылета</i>
		Взято на борт .....
		Следует транзитом тем же рейсом .....
		<i>Пункт прибытия</i>
		Сошло с борта .....
		Следует транзитом тем же рейсом .....

<p><i>Санитарная декларация*</i></p> <p>Фамилии больных пассажиров, за исключением лиц, страдающих воздушной болезнью, и лиц, получивших случайные повреждения (включая лиц с такими признаками или симптомами заболеваний, как сыпь, лихорадка, простуда, понос), а также больных, снятых с борта во время выполнения рейса .....</p> <p>.....</p> <p>Прочие условия на борту воздушного судна, могущие вызвать распространение болезней .....</p> <p>.....</p> <p>Сведения о всех дезинсекциях и санитарных обработках, производившихся во время выполнения рейса (место, дата, время, способ). Если во время выполнения рейса дезинсекция не проводилась, укажите сведения о последней произведенной дезинсекции .....</p> <p>.....</p> <p style="text-align: right;">Подпись (если необходимо) _____ Соответствующий член экипажа</p>	<p>Только для служебных отметок</p>
---	-------------------------------------

Заявляю, что все сведения и данные, содержащиеся в настоящей генеральной декларации и любых необходимых приложений к ней, являются, насколько мне известно, полными, точными и верными и что все транзитные пассажиры продолжают или будут продолжать полет.

ПОДПИСЬ \_\_\_\_\_  
Уполномоченный агент или командир воздушного судна















GUVERNUL .....

CERTIFICAT DE DEZINSECȚIE REZIDUALĂ

Suprafața interioară, inclusiv spațiul pentru cargou, a prezentei aeronave .....  
(înmatricularea aeronavei)

este prelucrat cu permetrin la ..... în conformitate cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății  
(data)

(Săptămînalul de informație epidemiologică al Organizației Mondiale a Sănătății, 1985, nr.7, pag.47; 1985, nr.12, pag.90; 1985, nr.45, pag.345-346 și 1987, nr.44, pag.335-336).

Prelucrarea trebuie repetată în cazul eliminării unei părți considerabile a rezidului de permetrin în urma curățirii sau efectuării altor operațiuni și, în fiecare situație, pe parcursul a opt săptămîni din data menționată mai sus.

Data expirării: .....

Semnătura: .....

Punctul de destinație: .....

Data: .....

**NOTĂ:** Certificatul de dezinsecție reziduală va fi acceptat și, respectiv, eliberat de către autoritățile din Republica Moldova numai în limba engleză.

Anexa nr.4  
la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene  
(variantea în limba engleză)

CERTIFICATE OF RESIDUAL DESINSECTION

GOVERNMENT OF .....

CERTIFICATE OF RESIDUAL DESINSECTION

Interior surfaces, including cargo space, of this aircraft ..... were treated  
(aircraft registration)

with permethrin on ..... in accordance with the World Health Organization (WHO Weekly Epidemiological  
(date)

Record 1985, No.7, p.47; 1985, No.12, p.90; 1985, No.45, pp.345-346; 1987, and No.44, pp.335-336) and any amendments thereto.

The treatment must be renewed if cleaning or operations remove a significant amount of the permethrin residue, and, in any case within 8 weeks of the above date.

Expiry date: .....

Signed: .....  
 Designation: .....  
 Date: .....

Anexa nr.5  
 la Programul Național de  
 Facilitare a Transporturilor Aeriene

**SCHIMBUL DE INFORMAȚII REFERITOR LA POLITICA STATELOR-MEMBRE  
 ALE C.E.A.C. ÎN DOMENIUL VIZELOR DE TRANZIT (VIZE DE AEROPORT)**

ECAC Member State:

To be send to:  
 EUROPEAN CIVIL AVIATION CONFERENCE  
 Secretariat

Place and date:

EXCHANGE OF INFORMATION ON ECAC MEMBER STATES POLICIES  
 ON TRANSIT VISAS (AIRPORT VISA)

Originating document: Doc 30, Para. 2.2.1

- Introduction                       Modification                       Cancellation of requirement for transit visa  
 tick as appropriate

Country(ies) concerned<sup>1</sup>:

1.	2.
3.	4.

Date of enforcement:

**1. Additional information on possible exceptions to the transit visa requirement for nationals of countries concerned**

A transit visa is required, *except* for holder of a:

- 1  diplomatic passport                      2  service passport                      3  special passport

4  ordinary passport  
 bearing an *entry* visa

41	<input type="checkbox"/> ECAC Member State	42	<input type="checkbox"/> EU Member State
43	<input type="checkbox"/> Schengen Member State	44	<input type="checkbox"/> EFTS Member State
45		46	

established by the following countries

5  ordinary passport  
 together with a valid  
*residence permit*

41	<input type="checkbox"/> ECAC Member State	42	<input type="checkbox"/> EU Member State
43	<input type="checkbox"/> Schengen Member State	44	<input type="checkbox"/> EFTS Member State
55		56	

Other exceptions:

**2. Additional information on the validity and conditions for granting the transit visa which is required for nationals of the countries concerned:**

The transit visa entitles the holder:

to leave the transit area:                      yes:                       no:                       if yes, for 24 hrs:

to spend the night in the nearest town:                      yes:                       no:

The transit visa is generally granted for a stop over of 24 hrs:                       48 hrs or more:

The transit visa can exceptionally be obtained on arrival:                      yes:                       no:

**3. (Optional) additional information on *motives* for introducing the transit visa requirement for nationals of countries concerned**

The transit visa requirement has been introduced for reasons of:

illegal immigration:                       national security/safety:                       other reasons:

Other remarks:

Please use separate sheets in cases where additional information is different from one country to another.

Anexa nr.6  
la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene

**LEGITIMAȚIA DE MEMBRU AL ECHIPAJULUI**

**PARTEA FRONTALĂ**

**VERSO**

**NOTĂ:** Legitimația de membru al echipajului va fi acceptată și, respectiv, eliberată de către autoritățile din Republica Moldova numai în limba engleză.

Anexa nr.7  
la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene

**LEGITIMAȚIA DE INSPECTOR PENTRU  
SIGURANȚA ZBORULUI**

**PARTEA FRONTALĂ**

**VERSO**

**NOTĂ:** Legitimația de inspector pentru siguranța zborului va fi acceptată și, respectiv, eliberată de către autoritățile din Republica Moldova numai în limba engleză.

Anexa nr.8

la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene

**FORME DE DOCUMENTE CU PRIVIRE LA  
EXPULZAREA PERSOANELOR INADMISIBILE**

**1. DOCUMENT CARE CONFIRMĂ PIERDEREA SAU DISTRUGEREA DOCUMENTELOR DE CĂLĂTORIE**

De la: Autoritatea de imigrare sau altă autoritate  
competentă: (denumirea)  
Aeroportul:(denumirea)  
Statul:(denumirea)  
Telefon:  
Telex:  
Fax:

Către: Autoritatea de imigrare sau altă autoritate  
competentă: (denumirea)  
Aeroportul: (denumirea)  
Statul: (denumirea)

Persoana căreia i s-a eliberat prezentul document, a sosit la (data) în aeroportul (denumirea) cu cursa (numărul cursei) din (orașul și statul).

Persoana în cauză, care a fost găsită inadmisibilă, a pierdut sau distrus documentele sale de călătorie și declară/dă de înțeles despre sine următoarele (a se exclude ceea ce nu este aplicabil și a se adăuga orice informație corespunzătoare suplimentară):

Numele:

Prenumele:

Data nașterii:

Locul nașterii:

Cetățenia:

Domiciliul:

Loc pentru  
fotografie  
(daca există)

Transportatorului aerian, care a transportat persoana în cauză, i s-au dat indicații referitoare la transportarea pasagerului respectiv în afara teritoriului statului cu cursa (numărul cursei), care decolează la (data și ora decolării) din aeroportul (denumirea aeroportului).

În conformitate cu prevederile anexei nr.9 la Convenția privind aviația civilă internațională, ultimului stat, pe teritoriul căruia anterior s-a aflat pasagerul și din care acesta recent a sosit, se propune de a primi acest pasager pentru o reexaminare în cazul în care i s-a refuzat accesul pe teritoriul altui stat.

Data:

Numele persoanei oficiale:

Funcția:

Semnătura:

Denumirea autorității de imigrare  
sau altei autorități competente:

**(Atenție: Prezentul document nu constituie un document care atestă identitatea persoanei)**

**2. SCRISOARE REFERITOARE LA DOCUMENTELE DE CĂLĂTORIE FRAUDULOASE, FALSE SAU CONTRAFĂCUTE, PRECUM ȘI DOCUMENTELE AUTENTICE, PREZENTATE DE CĂTRE PERSOANE CARE SE PRETIND DEȚINĂTORI LEGALI AI ACESTOR DOCUMENTE**

De la: Autoritatea de imigrare sau altă autoritate  
competentă: (denumirea)  
Aeroportul:(denumirea)  
Statul:(denumirea)  
Telefon:  
Telex:  
Fax:

Către: Autoritatea de imigrare sau altă autoritate  
competentă: (denumirea)  
Aeroportul: (denumirea)  
Statul: (denumirea)

Prin prezenta expediem fotocopia pașaportului/ buletinului de identitate fraudulos/ fals/ contrafăcut/ autentic, prezentat de către persoana care se pretinde deținător legal al acestui document.

Numărul documentului:

Statul care a emis documentul:

Documentul menționat mai sus a fost utilizat de către persoana care a declarat despre sine următoarele:

Numele:

Prenumele:

Data nașterii:

Locul nașterii:

Cetățenia:

Domiciliul:

Loc pentru  
fotografie  
(daca există)

Persoana în cauză a sosit la (data) în aeroportul (denumirea) cu cursa (numărul cursei) din (orașul și statul).

Deținătorului documentului i sa refuzat accesul în (denumirea statului), și transportatorului aerian, care a transportat persoana respectivă, i s-au dat indicații referitoare la transportarea pasagerului respectiv în afara teritoriului statului cu cursa (numărul cursei), care decolează la (data și ora decolării) din aeroportul (denumirea aeroportului).

Documentul menționat mai sus va fi necesar pentru a fi prezentat în calitate de dovadă în cazul urmăririi pe cale judecătorească a deținătorului documentului și este confiscat. Deoarece documentul în cauză constituie proprietate a statului emitent, acesta, după finalizarea urmăririi judiciare, va fi restituit autorităților competente corespunzătoare.

În conformitate cu prevederile anexei nr.9 la Convenția privind aviația civilă internațională, ultimul stat, pe teritoriul căruia anterior s-a aflat pasagerul și din care acesta recent a sosit, se propune de a primi acest pasager pentru o reexaminare în cazul în care i s-a refuzat accesul pe teritoriul altui stat.

Data:

Numele persoanei oficiale:

Funcția:

Semnătura:

Denumirea autorității de imigrare  
sau altei autorități competente:

**(Atenție: Prezentul document nu constituie un document care atestă identitatea persoanei)**

**NOTA:** Pentru facilitarea transportului aerian internațional se recomandă perfectarea și eliberarea documentelor în cauză numai în limba engleză.

Anexa nr.8

la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene  
(varianta în limba



**FORMATS FOR DOCUMENTS RELATING  
TO THE  
RETURN OF INADMISSIBLE PERSONS**

**1. Attesting document relating to lost or destroyed travel documents**

From: Immigration or other appropriate authority:  
(Name):  
Airport: (Name)  
State:(Name)  
Telephone:  
Telex:  
Facsimile:

To: Immigration or other appropriate authority:  
(Name):  
Airport: (Name)  
State:(Name)

The person for whom this document is issued arrived on (date) at (name of) Airport on flight (flight number) from (City and State).

This person, who was found to be inadmissible, has lost or destroyed his travel documents and claims to be/is understood to be (strike out whichever is not applicable and add any appropriate supporting information):

Surname:

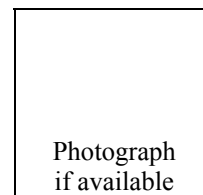
Given name(s):

Date of birth:

Place of birth:

Nationality:

Residence:



The incoming carrier was instructed to remove the passenger from the territory of this State on flight (flight number) departing on (date) at (time) from (name of) Airport.

Pursuant to Annex 9 to the Convention on International Civil Aviation, the last State in which a passenger previously stayed and most recently travelled from is invited to accept him for re-examination when he has been refused admission to another State.

Date:

Name of Official:

Title:

Signature:

Name of immigration or  
appropriate authority

**(Warning: This is NOT an Identification Document)**

**2. Letter relating to fraudulent, falsified or counterfeit travel documents or genuine documents presented by imposters**

From: Immigration or other appropriate authority:  
(Name):  
Airport: (Name)  
State:(Name)  
Telephone:  
Telex:  
Facsimile:

To: Immigration or other appropriate authority:  
(Name):  
Airport: (Name)  
State:(Name)

Enclosed herewith is a photocopy of a fraudulent/ falsified/ counterfeit passport/ identity card/ genuine document presented by an imposter.

Document number:  
State in whose name this document was issued:

The above-mentioned document was used by a person claiming to be:

Surname:

Given name(s):

Date of birth:

Place of birth:

Nationality:

Residence:

This person arrived on (date) at (name of) Airport on flight (flight number) from (City and State).

The holder was refused entry to (name of State) and the incoming carrier has been instructed to remove the passenger from the territory of this State on flight (flight number) departing at (time) and (date) from (name of airport).

The above-mentioned document will be required as evidence in the holder's prosecution and has been impounded. As this document is the property of the State in whose name it was issued, it will be returned, following prosecution, to the appropriate authorities.

According to Annex 9 to the Convention on International Civil Aviation, the last State in which a passenger previously stayed and most recently travelled from is invited to accept him for re-examination when he has been refused admission to another State.

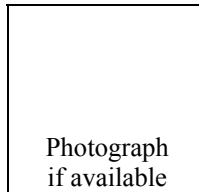
Date:

Name of Official:

Title:

Signature:

Name of immigration or  
appropriate authority



**(Warning: This is NOT an Identification Document)**

Anexa nr.8  
la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene  
(varianta în limba  
rusă)

**ФОРМЫ ДОКУМЕНТОВ, КАСАЮЩИХСЯ ВОЗВРАТА**

**ЛИЦ БЕЗ ПРАВА НА ВЪЕЗД**

**1. ДОКУМЕНТ, ПОДТВЕРЖДАЮЩИЙ ПОТЕРЮ ИЛИ УНИЧТОЖЕНИЕ ПРОЕЗДНЫХ ДОКУМЕНТОВ**

От: Иммиграционный или другой полномочный орган:(название)  
Аэропорт: (название)  
Государство: (название)  
Телефон:  
Телекс:  
Факс:

Кому: Иммиграционный или другой полномочный орган: (название)  
Аэропорт: (название)  
Государство: (название)

Лицо, которому выдан настоящий документ, прибыло (дата) в аэропорт (название) рейсом (номер рейса) из (город и государство).

Данное лицо, которому было отказано во въезде, утерало и уничтожило свои проездные документы и заявляет/дает понять о себе следующее (вычеркнуть то, что не пригодно, и добавить любую соответствующую информацию):

Фамилия:

Имя (имя и отчество):

Дата рождения:

Место рождения:

Гражданство:

Место жительства:

Фотография  
если она  
имеется

Перевозчику, доставившему его, были даны указания отправить пассажира с территории данного государства рейсом (номер рейса), вылетающим (дата и время) из (название аэропорта).

В соответствии с положениями Приложения 9 к Конвенции о международной гражданской авиации последнему государству, в котором ранее находился пассажир и откуда он недавно прибыл, предлагается принять его для повторной проверки после того, как ему был запрещен въезд в другую страну.

Дата:

Фамилия официального лица:

Должность:

Подпись:

Название иммиграционного или  
другого соответствующего органа:

**(Внимание! Указанный документ не является документом, удостоверяющим личность)**

**2. ПИСЬМО, КАСАЮЩЕЕСЯ СФАБРИКОВАННЫХ, ПОДДЕЛЬНЫХ ИЛИ ФАЛЬШИВЫХ ПРОЕЗДНЫХ ДОКУМЕНТОВ, А ТАКЖЕ ПОДЛИННЫХ ДОКУМЕНТОВ, ПРЕДЪЯВЛЕННЫХ ЛИЦАМИ, ВЫДАЮЩИМИ СЕБЯ ЗА ДРУГИХ ЛИЦ**

От: Иммиграционный или другой полномочный орган:(название)  
Аэропорт: (название)  
Государство: (название)  
Телефон:  
Телекс:  
Факс:

Кому: Иммиграционный или другой полномочный орган: (название)  
Аэропорт: (название)  
Государство: (название)

Настоящим направляем фотокопию сфабрикованного/ поддельного/ фальшивого паспорта/ удостоверения личности/ подлинного документа, предъявленного лицом, выдающим себя за другое лицо.

Номер документа:  
Государство, выдавшее документ:

Вышеупомянутый документ использовался лицом, заявляющим о себе следующее:

Фамилия:

Имя (имя и отчество):

Дата рождения:

Место рождения:

Гражданство:

Место жительства:

Данное лицо прибыло (дата) в аэропорт (название) рейсом (номер рейса) из (город и государство).

Обладателю документа было отказано во въезде в (название государства), и перевозчику, доставившему его, были даны указания отправить пассажира с территории данного государства рейсом (номер рейса), вылетающим (дата и время) из (название аэропорта).

Фотография  
если она  
имеется

Вышеуказанный документ потребуется в качестве доказательства при судебном преследовании обладателя документа, и он был изъят. Поскольку данный документ является собственностью выдавшего его государства, он после судебного преследования будет возвращен соответствующим полномочным органам.

В соответствии с положениями Приложения 9 к Конвенции о международной гражданской авиации последнему государству, в котором ранее находился пассажир и откуда он недавно прибыл, предлагается принять его для повторной проверки после того, как ему был запрещен въезд в другую страну.

Дата:

Фамилия официального лица:

Должность:

Подпись:

Название иммиграционного или  
другого соответствующего органа:

**(Внимание! Указанный документ не является документом, удостоверяющим личность)**

Anexa nr.9

la Programul Național de

Facilitare a Transporturilor Aeriene

**MODEL-CADRU AL O.N.U. PENTRU DOCUMENTELE  
COMERCIALE**

Expeditorul (exportatorul)	Data: număr de referință etc.
Destinatarul mărfurilor	Altă adresă: (de exemplu: a cumpărătorului, dacă aceasta este diferită de adresa expeditorului)
Adresa pentru notificări sau livrări	Statele
Genuri de transport	Condițiile de livrare și plată
Mențiuni și numere: numărul și genul ambalajului; descrierea mărfurilor	Numărul statistic      Cantitatea Netă      Valoarea  ..... Cantitatea bruto      Unități de măsură

Pentru mențiuni suplimentare

Locul și data eliberării; semnătura

**NOTĂ:** Pentru facilitarea transportului aerian internațional se recomandă perfectarea și eliberarea documentului în cauză numai în limba engleză.

Anexa nr.9

la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene  
(varianta în limba  
engleză)

**UNITED NATIONS LAYOUT KEY FOR TRADE DOCUMENTS**

Shipper (Exporter)	Date: Reference No. etc.
Consignee	Other address (e.g. buyer, if other than consignee)
Notify or delivery address	Statements as to countries
Statements as to transportation	Terms of delivery and payment
Marks and numbers; number and kind of package; description of goods	Statistical No.                      Net quantity                      Value  ..... Gross weight                      Measurement

Free disposal

Place and date of issue; signature

Anexa nr.9

la Programul Național de  
Facilitare a Transporturilor Aeriene  
(varianta în limba  
rusă)

**СТАНДАРТНАЯ ФОРМА ТОРГОВЫХ ДОКУМЕНТОВ ООН**

Грузоотправитель (экспортер)	Дата: исходящий номер и т. д.
Грузополучатель	Другой адрес (например, покупателя, если он отличается от адреса грузоотправителя)
Адрес для уведомления или доставки	Страны
Виды транспорта	Условия доставки и оплаты
Пометки и номера; номер и род упаковки; описание товара	Статистический номер    Количество нетто    Ценность  ..... Вес брутто                      Единицы измерения

Для дополнительных отметок

Место и дата выдачи; подпись

**1. CONTROLUL AERONAVELOR**

**2. CONTROLUL PASAGERILOR ȘI BAGAJULUI  
ACESTORA**

**3. CONTROLUL CARGOULUI (MĂRFURILOR) ȘI  
ALTOR ARTICOLE**

**4. CONTROLUL PASAGERILOR AFLAȚI ÎN  
TRANZIT**

**PRIN TERITORIUL  
REPUBLICII MOLDOVA**



### SISTEMUL CU DOUĂ CULOARE

Prezenta anexă este elaborată în baza recomandării Consiliului pentru Colaborare Vamală cu privire la implementarea sistemului cu două culoare pe aeroporturile internaționale, care:

examinînd recomandarea nr. B-3 a celei de a 7-ea Sesiuni speciale pentru facilități a Organizației Aviației Civile Internaționale (O.A.C.I.), adoptată de către Consiliul acestei organizații în decembrie 1968, cu privire la asigurarea

pe aeroporturile internaționale a sistemului cu două culoare în scopul accelerării procedurilor de procesare a bagajului;

examinînd recomandarea nr. 11 adoptată în cadrul celei de-a 2-a Sesiuni Intermediare a Conferinței Europene a Aviației Civile (C.E.A.C.) în iulie 1969 cu privire la sistemul cu două culoare sau roșu/verde;

contribuind la îmbunătățirea fluxului traficului de pasageri pe aeroporturile internaționale;

considerînd că acest scop poate fi realizat prin introducerea unor proceduri simplificate ale controlului vamal al pasagerilor și bagajelor acestora, bazate pe sistemul cu două culoare;

considerînd că prezentul sistem poate fi adoptat fără a reduce eficiența controlului și că sistemul acordă posibilitatea autorităților vamale să activeze eficient în cazul creșterii numărului de pasageri fără necesitatea de a majora numărul personalului vamal;

considerînd că armonizarea prezentului sistem în diferite state este esențial pentru buna funcționare a acestuia;

recomandă statelor membre să introducă pe aeroporturile sale internaționale, în strînsă cooperare cu operatorii de aeroport și alți agenți corespunzători, sistemul cu două culoare, pentru procesarea pasagerilor și bagajelor acestora:

1. Prezentul sistem acordă pasagerilor posibilitatea de a opta pentru unul din următoarele culoare:

a) unul (culoarul verde) pentru pasagerii care nu dispun de bunuri sau care dispun numai de bunuri care pot fi admise fiind libere de taxe sau impozite de import/export și care nu constituie obiectul prohibiției sau restricției la import/export; și

b) altul (culoarul roșu) pentru ceilalți pasageri.

2. Fiecare dintre aceste culoare trebuie să fie marcat clar și distinctiv pentru ca pasagerii să le poată distinge ușor. Marcările distinctive de bază sînt următoarele:

a) pentru culoarul verde, menționat la punctul 1 litera a) - octagonul verde, însoțit de cuvintele:

"NOTHING TO DECLARE"

"NIMIC DE DECLARAT"

b) pentru culoarul roșu, menționat la punctul 1 litera b) - pătratul roșu, însoțit de cuvintele:

"GOODS TO DECLARE"

"BUNURI DE DECLARAT"

Adițional culoarele trebuie identificate cu inscripții care includ următoarele cuvinte:

"C U S T O M S"

"V A M A"

3. Textele menționate la punctul 2 trebuie să fie în limba de stat a Republicii Moldova și limba engleză.

4. Pasagerii trebuie să fie suficient de bine informați cu privire la alegerea culoarului. Pentru aceasta este important ca:

a) pasagerii să fie informați despre funcționarea sistemului în cauză și asupra descrierii și cantității bunurilor de care ei pot să dispună atunci cînd utilizează culoarul verde. În acest scop, în incinta aeroportului pot fi utilizate postere sau panoul de informații sau în aeroport la dispoziția publicului pot fi puse broșurile sau distribuite

prin agențiile de turism, companiile aeriene sau alte organizații interesate;

b) calea de acces către culoare să fie marcată clar.

5. Culoarele trebuie să fie amplasate în afara zonei de eliberare a bagajului pentru ca pasagerul să dispună de tot bagajul său atunci când alege culoarul. Suplimentar, culoarele trebuie să fie aranjate (direcționate) în așa mod, încât fluxul de pasageri din această zonă către ieșirea din aeroport să fie cât mai direct posibil.

6. Distanța între zona de eliberare a bagajului și zona de intrare către culoare trebuie să fie suficientă pentru ca pasagerii să poată decide pentru care din culoare să opteze și să intre în culoarul ales fără a crea aglomerări.

7. În culoarul verde pasagerii nu trebuie să fie supuși oricăror formalități vamale, însă, pe principii de selecționare, autoritățile vamale pot efectua controlul vamal.

În culoarul roșu pasagerii sînt supuși tuturor formalităților vamale cerute de către autoritățile vamale.

Sistemul cu două culoare nu este necesar să fie incompatibil cu alte genuri de control, de exemplu, controlul schimbului valutar, dacă reglementările corespunzătoare nu prevăd efectuarea controlului deplin a pasagerilor și bagajului acestora.

Statele-membre care acceptă recomandarea respectivă trebuie să notifice Secretarul General al O.A.C.I.:

a) despre acceptarea și data din care se aplică recomandarea în cauză;

b) denumirea aeroporturilor internaționale pe care se aplică sistemul cu două culoare.

Anexa nr. 11  
la Programul Național de Facilitare  
a Transporturilor Aeriene

#### **MATERIAL INSTRUCTIV**

Prezentul Material Instructiv conține informații suplimentare despre metodele și procedurile cu privire la aplicarea prevederilor Programului Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene și simplificarea formalităților în general.

#### **MATERIAL INSTRUCTIV LA CAPITOLUL IV. INTRAREA ȘI IEȘIREA PERSOANELOR ȘI BAGAJULUI ACESTORA**

1. Prezentarea informației cu privire la cerințele și procedurile referitoare la intrare

Operatorii aerieni, operatorii aeroporturilor internaționale din Republica Moldova și autoritățile publice ale Republicii Moldova trebuie să realizeze și să extindă programele permanente care prevăd informarea la timp a pasagerilor cu privire la cerințele și procedurile referitoare la intrare și, în special, cu privire la cerințele de sănătate publică și de imigrare, eliberarea de la controlul vamal, interzicerea și limitarea importului, regulile de carantină agricolă și ratele taxelor vamale stabilite față de articolele cel mai frecvent procurate peste hotarele Republicii Moldova de către turiști și alți călători care revin în țară.

2. Informarea cu privire la sancțiunile care decurg din utilizarea necorespunzătoare

a documentelor și încălcarea cerințelor autorităților de imigrare

Autoritățile publice din Republica Moldova vor încuraja autoritățile de imigrare în ceea ce privește schimbul de informații prin canale corespunzătoare referitoare la practica utilizării necorespunzătoare a documentelor de către pasageri și/sau agenții de turism. În acest scop trebuie date indicații companiilor aeriene din Republica Moldova pentru ca acestea să prezinte informația menționată mai sus autorităților de imigrare din Republica Moldova.

În situațiile în care compania aeriană lipsește agentul de turism de dreptul de vânzare de servicii de transport aerian în numele său în legătură cu încălcarea cerințelor impuse de către autoritățile de imigrare, compania aeriană, care întreprinde astfel de acțiuni trebuie să informeze autoritățile corespunzătoare din Republica Moldova, precum și toate companiile aeriene care pot fi afectate de încălcări similare, pentru ca acestea să întreprindă acțiuni corespunzătoare necesare.

### 3. Timpul de înregistrare (începutul și sfârșitul)

Transportatorii aerieni trebuie să publice sistematic informațiile cu privire la termenul-limită de înregistrare, cel puțin pentru cursele aeriene internaționale, în orarul curselor destinat uzului public: termenul-limită de înregistrare trebuie indicat în scris în cazul rezervării sau cumpărării biletului de către pasager; și operatorii aerieni și operatorii aeroporturilor din Republica Moldova trebuie să tindă spre stabilirea în aeroporturile internaționale, pentru fiecare categorie de cursă, a unui interval unic între termenul-limită de înregistrare și ora decolării.

### 4. Informarea despre rețineri

Operatorii aerieni trebuie, prin toate mijloacele, să asigure informarea pasagerilor pînă la plecare, despre orice rețineri ale zborului.

### 5. Ameliorarea procesării bagajelor

În scopul acordării unei atenții deosebite examinării de către companiile aeriene a problemei cu privire la eficiența procedurilor operaționale pentru serviciile la sol;

considerînd că este posibil de a economisi timpul ca urmare a reducerii la minimum a volumului bagajului, care urmează să fie supus controlului și încărcării la bordul aeronavei;

luînd în considerare progresul obținut de către unele companii aeriene în activitatea de simplificare și accelerare a operațiunilor la sol pentru deservirea curselor frecvente pe distanțe mici;

companiile aeriene trebuie să tindă spre stabilirea unor limite mai ridicate cu privire la volumul bagajului de mîină și, corespunzător, să examineze noi proiecte ale saloanelor aeronavelor; și

în cazul curselor frecvente pe distanțe mici, condițiile menționate mai sus trebuie respectate în așa mod încît

să nu fie necesar, pentru majoritatea pasagerilor, să înregistreze chiar o parte a bagajului și să fie aplicate măsuri pentru accelerarea procedurilor corespunzătoare de înregistrare a bagajului de către alți pasageri.

### 6. Înregistrarea bagajului în tranzit

Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să creeze condiții corespunzătoare pentru ca bagajul înregistrat al pasagerilor care sosesc în aeroporturile internaționale din Republica Moldova și își continuă zborul cu curse conexe pe rute aeriene interne, să fie supus procedurilor de procesare vamală în vama aeroportului de destinație finală în toate situațiile în care o atare procesare vamală poate fi efectuată de către autoritățile vamale la sosirea pasagerilor.

Autoritățile publice din Republica Moldova, disponibile să creeze condițiile corespunzătoare pentru procesarea vamală a bagajului înregistrat pe aeroportul de destinație finală, trebuie să includă la secțiunea (Facilități aeronautice) a A.I.P.

Moldova lista aeroporturilor de pe teritoriul Republicii Moldova în care

această măsură poate fi aplicată.

#### 7. Proceduri cu privire la bagajul direcționat greșit

Operatorii aerieni și agenții lor, în comun cu agenții de handling de pe aeroport și operatorii aeroporturilor, trebuie să ia toate măsurile necesare în scopul reducerii considerabile a cazurilor de direcționare greșită a bagajelor, prin intermediul întreprinderii unor acțiuni ca: pregătirea mult mai minuțioasă a personalului și exercitarea supravegherii asupra activității acestora; colaborarea mai strânsă între personalul implicat în procesarea pasagerilor și personalul implicat în prelucrarea bagajului acestora, precum și utilizarea unor metode mai eficiente de fixare a etichetelor pe bagaje.

În situațiile în care procedurile existente împiedică reexpedierea bagajului direcționat greșit, autoritățile publice din Republica Moldova vor

institui un comitet aeroportuar, constituit din reprezentanți ai Administrației

de Stat a Aviației Civile, operatori ai aeroportului internațional și reprezentanți ai companiilor aeriene, cu scopul de a adopta proceduri care să

asigure accelerarea reexpedierii bagajelor direcționate greșit.

#### 8. Prelucrarea expedițiilor de curier

În scopul acordării asistenței în soluționarea problemelor cauzate de volumul ridicat al traficului de curier pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova, autoritățile publice din Republica Moldova, operatorii aeroporturilor internaționale din Republica Moldova, operatorii aerieni și companiile de curier trebuie, atunci când este necesar și posibil, să stabilească măsuri speciale pentru prelucrarea bagajului curierilor.

Atare măsuri trebuie să corespundă pe deplin cerințelor pentru asigurarea securității aeronautice și să conțină:

a) notificarea prealabilă din partea curierilor asupra faptului că ei solicită mult loc pentru bagaj;

b) termen mai precoce pentru finalizarea înregistrării curierilor respectivi;

c) etichete distincte pentru bagajul curierilor, care să simplifice procesarea bagajului în punctele de destinație și punctele de transfer; și

d) identificarea facilităților de înregistrare, utilizate de către curieri.

#### 9. Proceduri la sosire

Autoritățile publice din Republica Moldova nu vor permite crearea incomodităților

pentru pasagerii care sosesc în urma reținerii neîntemeiate la bordul aeronavei.

### **MATERIAL INSTRUCTIV LA CAPITOLUL V. INTRAREA ȘI IEȘIREA CARGOULUI ȘI ALTOR ARTICOLE**

#### 1. Transportul produselor agricole

Autoritățile publice din Republica Moldova, transportatorii aerieni și organizațiile de expediție a cargoului vor stimula proiectarea și utilizarea containerelor pentru transportarea producției agricole pe calea aerului în scopul simplificării la maxim a formalităților la efectuarea carantinei animalelor și plantelor.

#### 2. Cargoul transportat în containere

Autoritățile publice din Republica Moldova, în scopul realizării avantajului regimului unitar referitor la cargoul transportat în containere, vor examina problema cu privire la aderarea la Convenția Vamală cu privire la Tranzitul Internațional al Bunurilor, adoptată de

către Consiliul de Cooperare Vamală (în prezent Organizația Vamală Mondială) la 7 iunie 1971.

### 3. Documente cu privire la cargoul transportat în containere și palete

Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să aplice toate măsurile practice necesare pentru a convinge expeditorii cargo, agenții de expediții și operatorii aerieni internaționali asupra necesității asigurării unei corelații strânse între perfectarea și procesarea documentelor pentru cargoul transportat în containere și palete, și transportarea acestor containere și palete. În acest scop trebuie întreprinse acțiuni pentru ca documentele pentru cargou să fie perfectate la etapa inițială de încărcare a cargoului în containere și palete și ca aceste documente să existe în punctul de procesare a cargoului în întregime sau a unei părți din acesta.

## **MATERIAL INSTRUCTIV LA CAPITOLUL VI. TRAFICUL ÎN TRANZIT PRIN TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA**

### Proceduri de tranzit și vize

Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să reexamineze cerințele lor cu privire la traficul în tranzit și să asigure informarea imediată a O.A.C.I. despre orice diferențe între procedurile aplicate și procedurile stabilite în anexa nr. 9 la Convenția de la Chicago, capitolul V.

Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să limiteze orice cerințe cu privire la existența vizelor de tranzit pentru a reflecta considerentele de securitate, reciprocitate și de imigrație ilegală, asigurându-se informarea imediată a O.A.C.I. despre asemenea cerințe și despre orice modificări, precum și publicarea informației despre aceste cerințe, în funcție de necesitate, în alte publicații de ramură, cum sînt NOTAM și Manualul de Informare a Călătorilor (TIM).

Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să reexamineze periodic cerințele lor cu privire la vizele de tranzit și să anuleze asemenea cerințe, dacă aplicarea acestora nu mai este necesară.

## **MATERIAL INSTRUCTIV LA CAPITOLUL VII. AEROPORTURILE INTERNAȚIONALE - FACILITĂȚI ȘI SERVICII PENTRU TRAFIC**

### 1. Planificarea facilităților aeroportuare

Autoritățile publice din Republica Moldova:

vor efectua, în mod urgent, planificarea generală cu scopul de a extinde facilitățile pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova;

vor recunoaște în întregime necesitatea efectuării experimentelor cu privire la implementarea noilor metode și tehnici de deservire a pasagerilor și cargoului în scopul reducerii timpului de staționare la sol a aeronavelor și timpului de aflare a pasagerilor și cargoului în zona aerogării și, în funcție de posibilități, vor expedia rezultatele acestor experimente către O.A.C.I. pentru a fi puse în circulație în statele-membre ale O.A.C.I.;

vor acorda o atenție deosebită proiectării și planificării aerogărilor aeroporturilor internaționale din Republica Moldova în scopul asigurării existenței spațiilor suficiente destinate handling-ului și procesării vamale a pasagerilor și bagajelor acestora. În procesul de planificare este necesar de a se lua în considerare nivelul traficului în orele medii de vîrf;

în procesul de planificare, vor pune accentul pe procesarea rapidă a pasagerilor, bagajului și cargoului prin zona aerogării prin intermediul asigurării corespunderii exacte a căilor de acces, locurilor de parcare, zonelor de vînzare a biletelor și deservire a pasagerilor, încăperilor destinate pasagerilor care sosesc și care pleacă, locurilor de staționare a aeronavelor și amplasarea ieșirilor către îmbarcare; și

vor planifica utilizarea cît mai largă a mijloacelor de prelucrare a cargoului cu aplicarea maximă a sistemelor automatizate, capabile, în caz de necesitate, să prelucreze un volum considerabil de cargou.

## 2. Prelucrarea containerelor destinate pentru transportul intermodal

Autoritățile publice din Republica Moldova vor adopta prevederi adecvate cu privire la planificarea dezvoltării facilităților aeroportuare în scopul servirii ușoare și eficiente a containerelor destinate pentru transportul intermodal;

obiectivul planificării în cauză constă în reducerea timpului de aflare a containerelor în zona aeroportului;

în acest scop autoritățile din Republica Moldova vor încuraja dezvoltarea și utilizarea facilităților pentru încărcarea, descărcarea și depozitarea cargoului, precum și a utilajului destinat efectuării inspecției necesare în afara zonei aeroportului;

autoritățile publice din Republica Moldova vor tinde spre stabilirea unor reguli eficiente cu privire la transportarea containerelor de pe peron către punctul în care acestea pot fi transmise transportatorilor auto sau feroviari.

## 3. Facilități speciale pentru copii de vîrstă mică

Operatorii aeroporturilor, în comun cu operatorii aerieni, atunci cînd aceasta este justificat din punct de vedere al volumului traficului, trebuie să asigure pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova condiții pentru grija și servirea corespunzătoare a copiilor de vîrstă mică. Aceste facilități trebuie să includă, de exemplu, cărucioare pentru copii, încăperi speciale în care acești pasageri se pot odihni.

## 4. Consultații cu autoritățile poștale

Autoritățile publice din Republica Moldova, la aplicarea prevederilor pct. 2 al articolului 48 din Programul Național pentru Facilitarea Transporturilor Aeriene, trebuie să asigure ca autoritățile poștale să fie incluse în lista autorităților cu care se efectuează consultații la etapele inițiale de noi planificări sau modificări substanțiale ale mijloacelor la aerogările aeroporturilor internaționale.

## 5. Perceperea taxelor pentru servirea pasagerilor

Deoarece în multe state se percep taxe pentru utilizarea echipamentului destinat servirii pasagerilor în aeroporturi și această practică devine din ce în ce mai generală, și pentru că metodele de colectare a acestor taxe trebuie să implice pasagerilor cît mai puține incomodități și să nu se creeze rețineri în fluxul traficului;

cu excepția unor circumstanțe speciale, aceste taxe trebuie percepute, în mod normal, doar de la pasagerii care pleacă;

sistemul adoptat pentru colectarea taxelor nu trebuie să impună orice formalități suplimentare pasagerilor în timpul plecării acestora, însă acest sistem, trebuie să permită posibilitatea achitării taxelor în momentul îndeplinirii diferitelor formalități în legătură cu plecarea (de exemplu, la procurarea biletului, rezervare sau înregistrare);

trebuie să se asigure achitarea taxelor într-o valută străină, suficient de acceptabilă, precum și în valuta națională prin intermediul oricărui mijloc posibil de plată (de exemplu, cecuri turistice, bancnote sau monede);

pasagerului trebuie să i se elibereze o recipisă în calitate de dovadă a achitării taxelor;

trebuie adoptate toate măsurile corespunzătoare pentru asigurarea informării prealabile a pasagerilor despre existența taxei respective (de exemplu, indicarea acestei informații în orarele curselor companiilor aeriene, la procurarea biletului, rezervare etc.); și

reprezentanții operatorului aeroportului internațional și reprezentanții operatorilor aerieni de pe fiecare aeroport unde taxele

deja se aplică, se vor consulta în scopul dezvoltării unor metode simplificate de colectare a taxelor, luîndu-se în considerare prezenta recomandare.

*Notă: Prezenta recomandare nu se aplică în situațiile în care taxele de deservire se percep de la pasageri, dar nu de la companiile aeriene.*

#### 6. Ameliorarea procedurilor existente de percepere a taxelor pentru deservirea pasagerilor

Luîndu-se în considerare procedurile în vigoare, autoritățile publice din Republica Moldova, operatorii aeroporturilor internaționale și companiile aeriene trebuie să colaboreze în domeniul implementării unor metode avansate de informare a pasagerilor despre existența taxelor pentru deservirea pasagerilor; și

suplimentar, luîndu-se în considerație procedurile în vigoare, autoritățile publice din Republica Moldova, operatorii aeroporturilor internaționale și companiile aeriene trebuie să colaboreze în domeniul dezvoltării metodelor, care să permită pasagerilor achitarea taxelor la momentul procurării biletului sau vizitării oficiului companiei aeriene pentru reconfirmare. Atunci cînd

aceasta este imposibil, colaborarea trebuie orientată către dezvoltarea unor

proceduri simplificate cu privire la achitarea taxelor în orice punct de înregistrare.

*Notă: Prezenta recomandare nu se aplică în situațiile în care taxele de deservire se percep de la pasageri, nu de la companiile aeriene.*

#### 7. Ameliorarea procedurilor de înregistrare

În scopul reducerii aglomerării în aeroporturile internaționale din Republica Moldova, autoritățile publice din Republica Moldova vor fi încurajate:

a) să accelereze procedurile de înregistrare prin simplificarea acestora;

b) să asigure existența personalului și utilajului respectiv etc.;

c) să determine posibilitățile de utilizare a aeroporturilor orășenești.

#### 8. Informații cu privire la serviciile turistice și hoteliere

Este necesar de a avea la dispoziție utilaj și mijloace pentru a asigura pasagerii care sosesc cu informații ce prezintă interes pentru turiști, precum și cu privire la rezervarea locurilor în mai multe hoteluri, în funcție de posibilități.

Autoritățile publice din Republica Moldova și operatorii aeroporturilor internaționale trebuie să acorde o atenție deosebită asigurării acestor servicii prin suplimentarea eforturilor deja depuse de către transportatorii aerieni și agențiile de turism.

Pasagerilor care pleacă trebuie să li se acorde posibilitatea de a rezerva locuri în hotelurile statului de destinație.

#### 9. Ameliorarea procedurilor de prelucrare a bagajului în cazul curselor frecvente

În cazul curselor frecvente pe distanțe scurte și medii, operatorii aerieni și operatorii de aeroporturi internaționale aglomerate trebuie să ia în considerare:

a) eliminarea cîntăririi de rutină a bagajului; și

b) stabilirea unui sistem simplificat de recepționare a bagajului în schimbul sistemului existent.

#### 10. Comerțul fără taxe (în regim duty-free)

Autoritățile publice din Republica Moldova trebuie să atragă atenția aeroporturilor internaționale și întreprinderilor comerciale din aeroporturi asupra faptului că în scopul asigurării siguranței zborurilor, printre mărfurile care nu sînt supuse taxelor (pct. 5 al

articolului 54 din Programul Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene) nu trebuie comercializate mărfurile calificate ca încărcături periculoase, de exemplu băuturi alcoolice, conținutul de alcool la volum al cărora depășește 70 %. Grupul de experți al O.A.C.I. pentru încărcături periculoase a constatat că în cazul în care concentrația de alcool la volum depășește 70 %, lichidul respectiv este determinat ca lichid ușor inflamabil, pentru transportarea căruia este necesar ambalaj special. De asemenea, în scopul asigurării siguranței zborurilor celelalte mărfuri care prezintă pericol potențial, de exemplu brichete cu gaz și jocuri care conțin mercur, nu trebuie propuse pentru vânzare pasagerilor care pleacă.

11. Încăperi de serviciu destinate membrilor de echipaj  
Aeroportul internațional trebuie să dispună de o schemă, afișată în biroul briefing, care să indice amplasarea diferitelor servicii operaționale, destinate membrilor de echipaj.

Anexa nr.12  
la Programul Național de Facilitare  
a Transporturilor Aeriene

## **SCHEMA DE INTERACȚIUNE A AUTORITĂȚILOR PUBLICE ȘI SERVICIILOR PE AEROPORTURILE INTERNAȚIONALE DIN REPUBLICA MOLDOVA**

### **1. Controlul aeronavelor**

1.1. La intrarea aeronavelor pe teritoriul Republicii Moldova, în punctele de trecere a frontierei, autoritățile vamale, trupele de grăniceri, Serviciul Sanitar de Stat, Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară și Serviciul Veterinar își exercită atribuțiile în următoarea ordine:

trupele de grăniceri - controlul de frontieră;  
vama - controlul vamal al aeronavelor, controlul actelor aeronavelor, unde, în caz de necesitate, pe parcursul controlului, pot fi implicate:

Serviciul Sanitar de Stat - pentru efectuarea controlului sanitaro-epidemiologic;

Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară - pentru efectuarea controlului fitosanitar;

Serviciul Veterinar - pentru efectuarea controlului veterinar.

1.2. La decolarea aeronavelor de pe teritoriul Republicii Moldova, în punctele de trecere a frontierei, autoritățile vamale, trupele de grăniceri, Serviciul Sanitar de Stat, Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară și Serviciul Veterinar își exercită atribuțiile în următoarea ordine:

vama - controlul vamal al aeronavelor, controlul actelor aeronavelor, unde, în caz de necesitate, pe parcursul controlului, pot fi implicate:

Serviciul Sanitar de Stat - pentru efectuarea controlului sanitaro-epidemiologic;

Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară - pentru efectuarea controlului fitosanitar;

Serviciul Veterinar - pentru efectuarea controlului veterinar;

trupele de grăniceri - controlul de frontieră.

### **2. Controlul pasagerilor și bagajelor acestora**

2.1. La intrarea pasagerilor pe teritoriul Republicii Moldova, în punctele de trecere a frontierei, autoritățile vamale, trupele de grăniceri, Oficiul consular, Serviciul Sanitar de Stat, Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară și Serviciul Veterinar își exercită atribuțiile în următoarea ordine:

Oficiul consular - pentru eliberarea vizelor de intrare pentru Republica Moldova (în caz de necesitate);

trupele de grăniceri - controlul actelor de identitate;



vama - controlul vamal al pasagerilor și bagajelor acestora, controlul vamal al echipajului, unde, în caz de necesitate, pe parcursul controlului, pot fi implicate:

Serviciul Sanitar de Stat - pentru efectuarea controlului sanitaro-epidemiologic;

Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară - pentru efectuarea controlului fitosanitar;

Serviciul Veterinar - pentru efectuarea controlului veterinar.

2.2. La plecarea pasagerilor de pe teritoriul Republicii Moldova, în punctele de trecere a frontierei, autoritățile vamale, trupele de grăniceri, Serviciul Sanitar de Stat, Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară, Serviciul Veterinar și Serviciul de securitate aeronautică își exercită atribuțiile în următoarea ordine:

vama - controlul vamal al pasagerilor și bagajelor acestora, controlul vamal al echipajului, unde, în caz de necesitate, pe parcursul controlului, pot fi implicate:

Serviciul Sanitar de Stat - pentru efectuarea controlului sanitaro-epidemiologic;

Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară - pentru efectuarea controlului fitosanitar;

Serviciul Veterinar - pentru efectuarea controlului veterinar;

trupele de grăniceri - controlul actelor de identitate;

Serviciul de securitate aeronautică - controlul de securitate.

Notă: În baza articolului 21 al prezentului Program, actele de identitate ale pasagerilor vor fi verificate o singură dată și numai de către o singură autoritate din Republica Moldova.

### **3. Controlul cargoului (bunurilor) și altor articole**

3.1. La introducerea cargoului (bunurilor) și altor articole pe teritoriul Republicii Moldova, în punctele de trecere a frontierei, autoritățile vamale, trupele de grăniceri, Serviciul Sanitar de Stat, Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară și Serviciul Veterinar își exercită atribuțiile în următoarea ordine:

trupele de grăniceri - controlul de frontieră;

vama - controlul vamal al cargoului (bunurilor) și altor articole, controlul documentelor de însoțire a cargoului (bunurilor), unde, în caz de necesitate, pe parcursul controlului,

pot fi implicate:

Serviciul Sanitar de Stat - pentru efectuarea controlului sanitaro-epidemiologic;

Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară - pentru efectuarea controlului fitosanitar;

Serviciul Veterinar - pentru efectuarea controlului veterinar.

3.2. La scoaterea cargoului (bunurilor) și altor articole de pe teritoriul Republicii Moldova, în punctele de trecere a frontierei, autoritățile vamale, trupele de grăniceri, Serviciul Sanitar de Stat, Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară, Serviciul Veterinar și Serviciul de securitate aeronautică își exercită atribuțiile în următoarea ordine:

vama - controlul vamal al cargoului (bunurilor) și altor articole, controlul documentelor de însoțire a cargoului (bunurilor), unde, în caz de necesitate, pe parcursul controlului,

pot fi implicate:

Serviciul Sanitar de Stat - pentru efectuarea controlului sanitaro-epidemiologic;

Serviciul de Stat de Carantină Fitosanitară - pentru efectuarea controlului fitosanitar;

Serviciul Veterinar - pentru efectuarea controlului veterinar;

Serviciul de securitate aeronautică - controlul de securitate;

trupele de grăniceri - controlul de frontieră.

### **4. Controlul pasagerilor aflați în tranzit prin teritoriul Republicii Moldova**

Pasagerii aflați în tranzit prin teritoriul Republicii Moldova vor fi supuși numai controlului de securitate aeronautică, efectuat de către Serviciul de securitate aeronautică al aeroportului internațional.

Anexa nr.2  
la Hotărîrea Guvernului  
nr.1034 din 16 octombrie 2000

**COMPONENȚA NOMINALĂ**  
**a Comitetului Național de Facilități Aeronautice**

Stratan Andrei	viceprim-ministru, ministrul afacerilor externe și integrării europene, președintele Comitetului
Vizant Valentin	director general al Administrației de Stat a Aviației Civile, vicepreședintele Comitetului
Railean Silvia	șef interimar al Direcției relații internaționale și integrare europeană a Administrației de Stat a Aviației Civile, secretarul Comitetului

**Membrii**  
**Comitetului:**

Spivacenco Anatol	viceministru al agriculturii și industriei alimentare
Zubic Valentin	viceministru al afacerilor interne
	viceministru al transporturilor și gospodăriei drumurilor
Barbăroșie Anatolie	vice-director general al Serviciului Vamal
Gorilă Anatolii	vice-director general al Serviciului Grăniceri
Golovin Boris	viceministru al sănătății și protecției sociale

**Notă:**  
În caz de eliberare din funcția deținută a unuia dintre membrii Comitetului Național de Facilități Aeronautice, atribuțiile acestuia vor fi exercitate de către persoana nou-desemnată în funcția respectivă, fără emiterea unei noi hotărîri de Guvern.

[Anexa nr.2 în redacția Hot.Guv. nr.574  
din 25.05.06, în vigoare 09.06.06]

&

Hotărîrile Guvernului  
1034/16.10.2000 privind aprobarea Programului Național de Facilitare a Transporturilor Aeriene //Monitorul Oficial  
133-136/1142, 26.10.2000